The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, DECEMBER 17, 1958.

LATVIJA AMERIKA

101./741. n-rs. TREŠDIEN, 1958. G. 17. DECEMBRĪ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerika

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.50, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

NEPĀRPROTAMS - NĒ

BERLĪNES JAUTĀJUMS ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS PADOMES SĒDĒ

KĀRTĒJĀ PRIEKŠSPĒLĒ PADOMJU SAVIENĪBA BRĪDINA RIETUMUS NO ATOMKARA BRIESMĀM UN PIEPRASA NEUZBRUKŠANAS LĪGUMU ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS UN VARŠAVAS PAKTA VALSTU STARPĀ.

P a r ī z ē. Pirms gadskārtējās Ziemeļatlantijas organizācijas ministru padomes konferences, kas sākās šī gada 16. decembrī Parīzē, uz sarunām sanāca Rietumvācijas, Anglijas, Francijas un Sav. Valstu ārlietu ministri.

Pēc īsās konferences noslēguma ministri publicēja kopīgu komunikē, kurā atkārtots tas pats, ko minēto valstu valdības katra atsevišķi jau vairākkārt deklarējušas, un, proti, ka Padomju Savienības piedāvājumi Berlīnes jautājumā Rietumiem nav pieņemami. Kamēr komunikē bija visai īss un nepārprotami katēgorisks, Rietumu diplomātiskās aprindas tomēr atzīst par vajadzīgu paskaidrot, ka tas nebūt nenozīmē, ka brīvā pasaule nebūtu sagatavota Berlīnes jautājumu tālāk pārrunāt ar Pad. Savienību un nākt ar saviem priekšlikumiem.

Anglija un vairākas citas mazākas Ziemeļatlantijas organizācijas valstis pastāv, ka, lai kas arī tiktu nolemts, durvis vienmēr jāpatur vaļā sarunām ar Padomju Savienību. Ja vien iespējams, šādās sarunās būtu jāietilpina arī Vācijas apvienošanas un Eiropas drošības jautājumi. Bet par to vispirms spriedīs Ziemeļatlantijas organizācijas valstu ārlietu ministri.

Lai gan no vienas puses atbildība par Berlīnes likteni gulstas tieši uz Sav. Valstu, Anglijas un Francijas pleciem, sabiedrotie labi saprot, ka Berlīnes situācijas sekas neglābjami ietekmēs arī pārējās brīvās Eiropas valstis. Tādēļ ir nolemts, ka tālāko Berlīnes politiku Ziemeļatlantijas organizācija izšķirs kopīgiem spēkiem.

Pieturēdamās pie sava tradicionālā sarunu šablona, arī Padomju Savienība ar parasto regularitāti pieteica savu gribu piedalīties Ziemeļatlantijas organizācijā. Pagājušā gada decembrī, kā zināms, Hruščevs mēģināja ietekmēt padomes darbību, proponējot savu bēdīgi slaveno valdības galvu konferenci. Šogad esot darba kārtībā nepieciešamība parakstīt neuzbrukšanas līgumu Ziemeļatlantijas organizācijas un Varšavas pakta valstu starpā. Šī jautājuma atrisinājumā Hruščevs saskata starptautiskā saspīlējuma mazināšanos.

Aiz cimdotās Hruščeva rokas tomēr slēpjas asi, gari nagi. Vienpadsmit lapaspušu garā deklarācijā, ko pagājušās nedēļas nogalē saņēma visu 15 organizācijas valstu sūtņi, Padomju Savienība uzsver, ka Ziemeļatlantijas organizācijas 10 gadu darbība nepārprotami pierādot, ka tā sevī spējot gatavošanos jaunam karam. Krievi asi uzbrūk Rietumu valdībām un militārai vadībai, kas maldinot savus cilvēkus ar ļaunprātīgiem un nepatiesiem stāstiem par Padomju Savienības agresīvām tendencēm. Patiesība pierādot pretējo, un proti, ka agresīvās tendences meklējamas pašā Ziemeļatlantijas organizācijā. Pasvītrojot savu „miermīlīgo" nostāju, Maskavas protesta rakstā uzsvērts, ka Padomju Savienība nule kā sākusi varenu 7 gadu rūpniecības attīstības plānu un ka kopā ar komunistu Ķīnu un citām valstīm krievi visiem spēkiem strādājot „pastāvīga miera" virzienā.

Ļoti asos vārdos Padomju Savienība protestē pret Rietumu raķešbāzu ierīkošanu un uzsver, ka Sav. Valstis un Anglija ne tikvien plāno raķešbazes, bet gatavojas apbruņot Rietumvāciju, Dāniju un citas valstis ar saviem atomieročiem. Tālāk seko parastie brīdinājumi, it sevišķi veltīti Rietumvācijai un Dānijai, ka atomkara gadījumā tikai tās pašas būs vainīgas savā izrīcībā — ka, pieņemot amerikāņu atomieročus un pieļaujot amerikāņu atombāzes, tās sevi padara par padomju atomuzbrukuma mērķiem.

„CILVĒKA TIESĪBAS" UN ĪSTENĪBA

PIRMS 10 GADIEM PIEŅĒMA CILVĒKA TIESĪBU DEKLARĀCIJU

10. decembrī paiet 10 gadu, kopš Apvienotās Nācijas pieņēma Cilvēka tiesību deklarāciju, tomēr vairāk kā vienam miljardam cilvēku par to nav iemesla priecāties. Viena trešā daļa pasaules iedzīvotāju atrodas zem komūnistu režīma, kas atklāti bazejas uz tiranniju un apspiešanu.

Atzīmējot šo gada dienu, Apspiesto Eiropas Nāciju asambleja publicējusi 48 lappušu biezu grāmatu, kurā iztirzāta pēc pantiem Cilvēka tiesību deklarācija un minētas arī visas valstis aiz dzelzs aizkara, kur šīs cilvēka tiesības liegtas. Grāmata izdota, pieminot miljonus cilvēku, kurus tur verdzībā, apcietinājumā, izsūta, spīdzina, badina, nonāvē, kā arī tos, kuriem liegtas katras fundamentālās cilvēka tiesības.

Deklarācijas gada dienā AEN asambleja sanāca uz sēdi, kurā runāja vairāki ievērojami amerikāņu viesi.

MUMS JĀPROTESTĒ

Mēs nevaram atzīt Baznīcas konferences lēmumus

ALA's sekretariāts piesūtījis informāciju par ASV protestantu baznīcu vadošo darbinieku konferenci Klīvlendā, kur pieņemti lēmumi, ka ASV valdībai būtu jāatzīst sarkanā Ķīna un draudzīgi jāsadzīvo ar komūnistiskām valstīm. Šis lēmums var interesēt arī latviešu protestantu draudzes locekļus, latviešu mācītājus un draudžu pārvaldes, jo daļa latviešu draudžu ietilp sinodēs, kuru pārstāvji piedalījās minētajā konferencē, un tāpēc latviešu draudzes pratis novērtēt pieņemto rezolūciju un zinās, kas būtu darāms, ja viņu uzskati nesaskan ar ASV protestantu pārstāvju nostāju.

Konferenci bija sasaukusi Kristus baznīcu nacionālā padome, kas reprezentē 27 protestantu baznīcas un 5 pareizticīgo baznīcas ASV, kuras kopā aptver 37 miljonus locekļu. Pieņemtajā rezolūcijā cita starpā teikts: **„Attiecībā pret komūnistiskajām nācijām, mums jāapvieno sacensība dzīves veidā ar sadarbību . . . Mums jāatzīst, ka komūnistiskajām nācijām, kā nācijām ir savas legitīmas intereses un savas saprātīgas bailes (no kā? rezolūcijas sastādītāji nesaprot, ka šīm tautām bailes iedveš Maskavas vara. Red.). Ir cerības, ka jaunā paaudze komūnistiskās zemēs būs mazāk fanātiska . . . un tie vairāk domās par mieru un saimniecisko labklājību nekā par mēģinājumiem valdīt pār citām tautām. Attiecību atjaunošana starp Ķīnu un ASV padarīs iespējamu arī sakaru atjaunošanu starp viņu un mūsu baznīcām . . ."**

TORONTO SV. JĀŅA DRAUDZES EGLĪTES VAKARĀ

Bērnu un pieaugušo pārpildītajā YMCA's zālē draudzes māc. A. Lūsis eglītes vakaru ievada ar dievkalpojumu. J. Kreiļa uzņ.

UZ SAPRAŠANOS RIETUMU UN AUSTRUMU STARPĀ NAV KO CERĒT

SARUNAS ŽENĒVĀ APSĪKUŠAS

PADOMJU SAVIENĪBA PRETOJAS BRUŅOŠANĀS PĀRRAUDZĪBAI

Ž e n ē v ā. Desmit valstu konferencē, kas pašreiz mēģina runāt par to, kas darāms, lai izvairītos no pārsteiguma uzbrukuma briesmām, pagājušās nedēļas otrā pusē ar visai nepatīkamu pārsteiguma uzbrukumu nāca Padomju Savienība. Jau no laika gala krievi cīnās rokām un kājām pretī katram Rietumu priekšlikumam, kur kaut kādā sakarā pieminēta pārraudzības doma. Tā tas notika arī pašreizējā Ženēvas konferencē, tikai šoreiz krievi savu nostāju parāda mazliet savādākā gaismā. Kad Rietumi no jauna gribēja pārliecināt Padomju Savienību, ka vienīgais veids izvairīties no pārsteiguma uzbrukuma ir bruņošanās, armijas kustību u. t. t. pārraudzība, padomju pārstāvji rupji atcirta, ka Rietumi ar savu „Trojas zirga" taktiku mēģina piekrāpt komūnistus un iefiltrēt savus spiegus padomju territorijā. Maskavas delegāts ģen. Grizlovs atklāti pateica, ka Rietumi pārsteiguma uzbrukuma problēmu mēģina atrisināt tā, lai dabūtu savās rokās Padomju Savienības militāros noslēpumus.

Augšminētā desmit valstu konference sākās šīgada 10. novembrī. No Rietumiem tajā piedalās Sav. Valstis, Anglija, Francija, Itālija, Kanada un no Austrumiem — Padomju Savienība, Čechoslovakija, Polija Rumānija un Albānija. Tās sanāca kopā, lai pārrunātu tehniskās iespējas, kā izvairīties no pārsteiguma uzbrukuma briesmām. Konferences sākumā sarunas nesekmējās tādēļ, ka krievi ilgi jo ilgi nopūlējās tehnisko konferenci pārvērst politiskajā. Kad tas neizdevās, viņi tagad pavada laiku noraidot Rietumu priekšlikumus. Savā viena mēneša darbības laikā konference ir paguvusi pierādīt, ka plaisa starp Rietumiem un Austrumiem ir plata un nepārkāpjama; ka uz sadarbošanos abu pasauļu starpā nevar cerēt.

Visai līdzīgā gaitā ir arī otra Ženēvas konference (Sav. Valstis, Anglija un Padomju Savienība), kurā tiek runāts par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu. Sākumā likās, ka no šīs konferences var sagaidīt zināmu skaidrību, bet tiklīdz sāka runāt par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas pārraudzību — komūnistu galda galā valodas aprāvās un konference iestiga.

MASKAVA GATAVOJAS JŪRAS KARAM

PADOMJU ZEMŪDEŅU APMĀCĪBAS ATLANTIJAS OKEANĀ

Krieviem vēl vienmēr ir lielākā zemūdeņu flote pasaulē, lai gan skaitliskais pieaugums pēdējo divu gadu laikā mazliet sarucis.

L o n d o n ā. Visjaunākie dati par pasaules lielvalstu jūras spēkiem (kas gan savākti bez tiešas Padomju Savienības sadarbības) liecina, ka spēcīgākā kara flote vēl vienmēr ir Sav. Valstīm, kamēr krievi atrodas pirmajā vietā ar savu zemūdeņu skaitu. Padomju Savienībai tādu esot vairāk kā 500, kamēr Sav. Valstīm tikai 200. Daļa no šīs gigantiskās padomju zemūdens armijas jau ilgāku laiku veicot intensīvas apmācības Atlantijas okeanā, bieži vien savu darbību koncentrējot Ziemeļamerikas kontinenta austrumu piekrastē. (Par nezināmas piederības zemūdeņu operācijām Atlantijas okeanā pēdējos gados ziņots arī vietējā presē).

Domā, ka Padomju Savienība Atlantijas okeanu izvēlējusies par savu zemūdeņu „apmācību laukumu" tādēļ, lai iepazitos ar laika un ūdens apstākļiem un lai kara gadījumā varētu sekmīgāk traucēt satiksmi starp Eiropu un Ziemeļameriku.

Savāktie dati tālāk liecina, ka pēdējos gados jūras spēku izveidošanā radušās drastiskas pārmaiņas. No skatuves sāk pazust kaujas kuģi un kreiseri; to vietā stājas ātrākie un kustīgākie iznīcinātāji un korvetes. Lidmašīnu bazes kuģi gan vienmēr vēl lielā cieņā, bet sagaida, ka ar laiku arī tie sāks zaudēt tonnāžu. Visizmīgāko revolūciju nākotnes kara flotēm atnesušas atomzemūdenes un raķetes. Visi jaubūvējamie kuģi tiek piemēroti raķešu izšaušanai, tāpat arī zemūdenes. Padomju Savienība, kas pēckara gados centās saražot zemūdenes pēc iespējas lielākā skaitā, tagad manāmi aprāvusies un koncentrējusies uz to kvalitātes uzlabošanu. **Nekā kvalitātivi tik augstvērtīga kā amerikāņu atomzemūdenes Padomju Savienībai vēl nav izdevies izgatavot.**

Vispār pašreizējā tendence liekot domāt, ka jau vistuvākā jā nākotnē zemūdene būs kļuvusi par kara flotes galveno un spēcīgāko ieroci. **Amerikāņu atomzemūdeņu sirojumi zem Arktikas ledus segas un nesenais sekmīgais eksperiments ar Regulus 1 raķeti, kas, no kādas zemūdenes klāja izšauta, nolidoja 250 jūdžu, šo teoriju noteikti apstiprina.**

NĀVES SODI IRAKĀ

KOMŪNISTI BAUDA NEBIJUŠU RĪCĪBAS BRIVĪBU.

B e i r u t ā. No Libānas galvaspilsētas saņemtas nepārbaudītas ziņas, kas liecina, ka Irakas revolūcionārās valdības uzdevumā izpildīts nāves sods diviem agrākiem ministru prezidentiem — Jamalim un Babanam, agrākajam ārlietu ministram Bašājanam un agrākajam Irakas armijas štāba priekšniekam ģen. Arefam. Visi četri savā laikā tika apvainoti sazvērestības gatavošanā pret Sīrijas valdību. Ja ziņa ir patiesa, tad jāsecina, ka Iraka sākusi strauju attālināšanos no Rietumiem. Agrākais ministru prezidents Jamali, arī vairākkārtējs Irakas ārlietu ministrs un delegāts Apvienotās Nācijās, visiem spēkiem centās sadarboties ar Rietumiem. Viņš bija arī viens no Bagdades pakta idejas īstenotājiem. Jamali savā laikā asi kritizēja Apvienoto Arabu Republiku un brīdināja, ka tāds režīms var ātri vien novest pie komūnisma. Pašā Ēģiptē komūnisti gan vēl tiek turēti stingri grožos, bet Sīrijā viņu aktivitātes pieaugums kļūst jūtamāks ar katru dienu. Tas pats sakāms arī par Iraku, kur komūnisti tagad bauda vēl nebijušu rīcības brīvību.

SAVIENOTĀS VALSTIS NESLĒPJAS ILLŪZIJU ĒNĀ

KOMŪNISTU ĶĪNU DIPLOMĀTISKI NEATZĪS

Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless uzskaita iemeslus, kuru dēļ komūnistu Ķīnas valdību nedrīkst atzīt.

Pēdējā laikā dažādās brīvās pasaules galvaspilsētās paceļas arvien skaļākas balsis, prasot Pekingas valdības atzīšanu resp. komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās Demokratiskās valstīs bieži vien šīs balsis pieder opoziciju partijām, bet vienā otrā gadījuma par komūnistu Ķīnas atzīšanu sākušas domāt arī valdības, piemēram, Kanadā.

Līdz šim, un jo sevišķi pēc kara Korejā, brīvo pasauli aukstajā karā pret komūnistu Ķīnu ir vadījušas Sav. Valstis. Un neviena valdība Rietumos savu nostāju pret Pekingu nav ietu rējusi tik stingrās un noteiktās sliedēs kā Vašingtona. Pat tad, kad pārējie sabiedrotie domā, ka Ķīnas komūnistiem pienāktos starptautiska atzīšana, Vašingtonas „nē" ir skaidrs un nepārprotams.

Sav. Valstu politikas veidotājs pret komūnistu Ķīnu ir ārlietu ministrs Dalless — viens no komūnistu pasaulē visvairāk nīstajiem Rietumu valstsvīriem. Vēl šī gada 4. decembrī kādā runā Sanfrancisko Dalless deklarēja, ka Sav. Valstis Pekingas valdību nekad neatzīs, jo tās atzīšana būtu iznīcinošs trieciens visām brīvajām valdībām Tālajos Austrumos. Starptautiski atzīstot komūnistu Ķīnu un to uzņemot Apvienotajās Nācijās, tās prestižs tā pieaugtu un tā nomāktu Tālo Austrumu brīvās valstis, ka komūnistu subversīvajai politikai varētu garantēt pilnīgu izdošanos.

Ārlietu ministrs Dalless aizrādīja, ka doma par Pekingas atzīšanu parasti izplūst no šādiem avotiem: esot tādi, kas atzīst, ka komūnistu uzkundzēšanās Ķīnā esot noticis un negrozāms fakts, ka komūnisti valda Ķīnas cietzemē un ka Maocetunga neatzīšana esot vienkārši bērnišķīga izvairīšanās no reālitātes.

Bet atzīšanas vai neatzīšanas jautājumus starptautiski likumi neaizstāv un neizskaidro. Dalless aizrādīja, ka, lemjot par kādas valdības atzīšanu vai neatzīšanu, pārējās valstis rīkojas saskaņā ar savas zemes interesēm. Un Sav. Valstu interesēs ir, lai Pekinga netiktu atzīta.

Komūnistu Ķīnas valdība ir naidīga pret Sav. Valstīm un amerikāņiem vispār. Tā gribētu izspiest amerikāņu ietekmi un politiku no Klusā okeana rietumu daļas. Visu šo apgabalu ar tā brīvajām valstīm un šo valstu dabas bagātībām komūnistu Ķīna grib sagrābt savās rokās, kas stiprinātu komūnisma izplatīšanos pasaulē.

Otrkārt, brīvajā pasaulē, sevišķi tirgotāju aprindās valda ieskats, ka būtu jāatzīst komūnistu Ķīnas valdība starptautiskās tirdzniecības veicināšanai. Tie domā, tiklīdz Pekinga tiktu atzīta, tirgotāji ievāktu bagātīgu ražu darījumos ar Ķīnas komūnistiem. Bet tā ir illūzija. Vispirms jau Ķīnas cietzeme nekad nav neko no Sav. Valstīm iepirkusi — un arī nepirks, jo nevar to atļauties. Bez tam kīniešiem tiešām nav nekā, ko eksportēt. Savā rūpniecības uzbūves drudzī komūnisti pat aizniet tik tālu, ka apmaiņā pret krievu mašīnām dod pretī savu rīsu, laikā kur 650 miljonu tauta cieš badu. Par tirdzniecību ar komūnistu Ķīnu mūsu izpratnē, t. i., par ražojumu pārpalikumu apmaiņu, vispār nevar runāt. Pašreiz Sav. Valstis eksportē uz nekomūnistiskajām Tālo Austrumu valstīm ražojumus, kuru vērtība sasniedz 2.5 miljarda dolaru gadā. (Militārā palīdzība tais skaitlos nav ietilpināta). Ja nu gadītos tā, ka komūnisti kādu dienu sagrābj šīs valstis savās rokās, tirdzniecība ar tām automatiski samaktu, kā tas notika ar Padomju Savienību un tās satelītiem. Citiem vārdiem — tiklīdz komūnisti pārņem kādas valsts saimniecību, tā ātri tiek tā nolīcināta, ka nav vairs mantu ne pašpatēriņam ne tirdzniecībai. Bez tam brīvās valstis nekad nevar palauties uz komūnistu tirdzniecības līgumiem, kas, tāpat kā visi pārējie, nav aprakstītā panīra vērti.

Tātad arī no tirdzniecības viedokļa raugoties, Sav. Valstis nedrīkst atzīt komūnistu Ķīnu. Cerībā uz nedrošu un nabadzīgu tirgu ar Pekingu, Sav. Valstis var tikai pazaudēt tagadējo 2,5 miljardu eksporttirgu ar pretkomūnistiskām Tālo Austrumu valstīm. To darīt būtu saimnieciska muļķība.

Ārlietu ministrs Dalless paskaidroja, ka tad, kad rodas nepieciešamība, Sav. Valstis nekavējas stāties sarunās ar komūnistu Ķīnu, kā, piemēram, Panmundžonā un Ženēvas konferencē, kad izlēma Indoķīnas likteni, sūtņu sarunās Ženēvā un Varšavā. Ar to ārlietu ministrs liek saprast, ka Sav. Valstis neslēpjas illūziju ēnā.

Ārpus Vācijas dzīvojošo invalidu pabalstu lieta vēl nav izlemta

Sakarā ar to, ka bija ienākušas ziņas, ka š. g. novembrī tiks izlemti 2. kara invalidu pabalstu un ārstnieciskō izdevumu atmaksas jautājumi par tiem kara invalidiem, kas dzīvo ārpus Vācijas, DV Kanadas valde lūdza tuvākus paskaidrojumus tieši Versorgungsamt Bremen, un uz 24. novembra vēstuli ir saņemta sekojoša atbilde, datēta 8. 12. 58.

Apstiprinot Jūsu 24. novembra raksta saņemšanu, varam Jums paziņot, ka jaunie noteikumi attiecībā uz latviešiem, igauņiem un lietuviešiem vēl patlaban nav pieņemti. Paredzams, ka visā drīzumā tiks pieņemtas jaunās vadlīnijas par apgādājamiem, kas dzīvo ārzemēs.

Līdz ar to pagaidām nekādi jauna veida formulāri nav vajadzīgi, kā arī, cik paredzams, pēc jauno noteikumu pieņemšanas tādi nebūs vajadzīgi. Attiecīgie formulāri saņemami vai nu Versorgungsamt Bremen, vai Vācijas pārstāvniecības ārzemēs.

Versorgungsamt uzdevumā,
Steding, Regierungsrat.

PĀRKĀPIS ĀRSTA ĒTIKU

Pagājušās nedēļas otrā pusē Itālijas mediķu apvienība no saviem sarakstiem svītroja profesora Rikardo Galerri-Lisi vārdu. Pēdējais, kā zināms, bija nelaika pāvesta Pija XII personiskais ārsts. Tagad profesoram pārmet mediķu ētikas neievērošanu — viņš pārdevis presei kādu dienas grāmatu, kurā sīki aprakstītas viņa slimnieka — pāvesta pēdējās stundas.

AN PILNSAPULCE AIZIET ATPŪTĀ

1958. GADA RUDENS SESIJA BEIDZĀS BEZ PANĀKUMIEM.

Salīdzinot ar sasprindzinājumiem bagāto ārkārtējo sesiju, ko izraisīja Vidējo Austrumu krize, regulārā rudens sesija pagāja bez pārsteigumiem — un arī bez panākumiem. Savā pēdējā sēdē pilnsapulces delegāti ar 53 pret 9 balsīm, 19 valstīm atturoties, pieņēma Rietumu priekšlikumu izplatījumu izmantot vienīgi miermīlīgiem nolūkiem. Par šādu noteikumu ievērošanu rūpētos īpaša starptautiska pārraudzības komisija. **Padomju Savienība, kas izplatījuma izmantošanas problēmu gribēja savienot ar Rietumu lielvalstu ārzemju bāzu likvidēšanu** šai jautājumā tika pārbalsota **un palika neapmierināta zaudētāja lomā.** Problēma katrā ziņā paliek līdzšinējā.

Alžīrijas debatēs vienošanos panākt nespēja. Nobalsoja gan par tiešām sarunām Alžīrijas un Francijas starpā, bet minētais priekšlikums nepieciešamo divu trešdaļu balsu vairākumu neieguva. Tāpat neatrisināts palika arī Ungārijas delegācijas liktenis. Komisija, kuras uzdevums bija izlemt, vai Kadara valdības pārstāvji tiek atzīti vai ne, vienojās tikai par to, ka tā nespēj izšķirties . . .

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

BŪSIM DEVĒJI!

A. VILKS

Tas nav tikai mirkļa gaņumā, kad ikviena krietna tautiešu skats un domas saistās pie tiem, kas mīt dzimtenē, palikuši Eiropas krastā vai spaidu darbu nometnēs Krievzemes ziemeļos. Šī tālā redzēšana un stāvokļa skaidrā izpratne ir kļuvusi par mūsu dzīves neatņemamu sastāvdaļu, jo citādi mums trūktu piederības sajūtas — garīgās un fiziskās saistības ar savu tautu. Pāri visiem pašu grūtumiem, neveiksmēm un izdzītības lāstam, kas ieilguma vai citādas likstas dēļ pārvērties par pieradumu vai iejušanos svešajos apstākļos, mūsu latviskās devības sirds nedrīkst apsīkt par labu tiem, kuŗu dzīve ir nožēlojama un nabadzīga, bet nākotne nedroša un nezināma. Tādēļ būtu neattaisnojami, ja tikai reizi gadā mēs atcerētos izmisīgos, morāli un fiziski nomāktos savus grūtdieņus abpus dzelzs priekškaram. Tik sīksti mēs arī neesam. Ikviens ar sapratēju sirdi būs vairākkārt devis saviem draugiem, piederīgiem vai pilnīgi svešiem savas tautas locekļiem. Taču devums Ziemassvētkos ir ar dziļāku, saistošāku noskaņu. Tādu to pārdzīvo ņēmējs un devējs. Ir kāda nemirstīga, mūžiem caurausta simbolika un mudinājums zemes bērniem — atvērt savu sirdi, kā to darījis Dievs, sūtot grēcīgajai pasaulei Pestītāju. Paturēsim skatā, ka Vācijas bēgļu nometnēs vēl daudz mūsu tautas piederīgo, kuŗu ikdienas dzīvi veido dažkārt vienmuļais un nepietiekamais svešas valsts atbalsts. Vai lai mēs atrautu tiem Ziemassvētku gaismu, kuŗu taču spožāku padarīs mūsu dāvana. No aukstajiem Sibīrijas ledus laukiem dzimtenē pārrodas tie, kas izcietuši vergu darbu mokas, salauztu veselību lūko apmeklēt veco lizdu, kas ar ļoti maz izņēmumiem, ir sapostīta līdz nepazīšanai. Vai arī šis cietējs brālis un māsa nesoļo to skaitā, kuŗu acīs un sirds vērsta uz mums, kam dzīve tomēr rit cilvēcīgos rāmjos? Vai arī Sibirijas mocekļu nometkad ikviena krietna tautieša nēs lai neatmirdzētu kaut viena Ziemassvētku svecīte tiem, kas diendienā ar savām ciešanām bruģē ceļu kādas nežēlīgas varas nostiprināšanai?

Vajadzība uzglūn no visām pusēm. Bet tas ir arī mūsu pienākums — tās apmierināt iespējamos apmēros. Nav tā, ka mēs to nespētu. Mēs daudzkārt un daudzējādi varam iekārtot savu dzīvi tā, ka sava daļa tiek arī tiem, kam nasta smagāka un grūtību papilnam. Protams, pilnīgi nodrošināt savu grūtdieņu dzīvi mēs nevaram, bet šo došanas un dāvināšanas reižu varētu būt daudz vairāk nekā līdz šim.

Pasniedzot savu ārtavu, nedosim to pa šauri pavērtu durvju spraugu, bet pateiksim sev, ka mēs dodam no sirds — patiesā gribā un palīdzēšanas priekā. Cik tam ir svarīga nozīme, to der mums atcerēties no tām dienām, kad mūsu pirmie karotāji

Hanniju Stumpfi un Paulu Māsēnu salaulāja māc. Goegingers 29. novembrī Sv. Georga baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis

Uzmanīgi ar biroju svinībām

(C. S.) — Ziemassvētki ir devības sezona, bet dažiem saimniekiem ir tieksme būt pārmērīgi devīgiem — īpaši attiecībā uz alkoholiskiem dzērieniem. Tas attiecas uz firmām un birojiem, kā arī uz privātām personām viņu mājās.

Visā Kanadā policijas spēki apkaro biroja svinības, kur pasniedz stipros dzērienus. Viena no visnelādzīgākām vietām, kur pavadīt Ziemassvētkus, ir cietums, bet drošības ierēdņi ir brīdinājuši,, ka iedzērušiem autovadītājiem ir jārēķinās ar risku saņemt savu Ziemassvētku mielastu aiz restēm — cietuma kamerā.

Tomēr katru gadu laikraksti ziņo par nāves gadījumiem, piedzērušos autovadītāju rīcības dēļ. Visai bieži nevainīgs gājējs vai nedzērājs motorists vai pasažieris ir tie, kas cieš no piedzēruša rīcības.

Dariet šos Ziemassvētkus drošus. Ja dzerat, brauciet ar taksometru vai autobusu.

NOPIETNA SPĒLE

Ar S. Reševski Edm. Mednim ASV šacha meistaribas turnīrā būs jāspēlē jau dienu pirms turnīra sākuma, 17. decembrī. Faktiski Edmaram Ņujorkas Manhetenas šacha klubā būtu jāspēlē otrā kārtā, 19. decembrī, kas iekrīt piektdienā, bet Reševskis piektdienās un sestdienās aiz religiskiem iemesliem nespēlē. Edmaram Mednim līdz ar to iznāk spēlēt tieši kolledžas pārbaudījumu laikā — nedēļas vidū un nevis tās nogalē.

— Is.

GĀNA UN BRITU KOPVALSTS

Kad Lielbritanija Zelta krastam Afrikā piešķīra neatkarību, sākumā likās, ka Dr. Nekruma savus melnos pavalstniekus vedīs pretim jaunai, gaišai un demokratiskai nākotnei. Bet jau pēc pāris nedēļām Nekruma parādīja, ka viņš vēlas būt vienvaldnieks ne tikai savā zemē, bet visā Rietumafrikā. Pusotra gada pēc Gānas neatkarības proklamēšanas un gadu pēc Nekrumas apgalvojuma, ka Gāna paliks Britu kopvalstī, ir krituši pirmās diktātora sētās parafrikāņu idejas sēklas.

Septembra mēnesī franču Gvineja atdalījās no Francijas — Sekū Turē veda jauno republiku pretim neatkarībai. Tas, ka šī neatkarība nevarēja būt ilgstoša, bija jau sākumā skaidrs, jo Francija atvilka visas savas subsidijas. Un tā jau 6 nedēļas pēc muguras pagriešanas Francijai Turē ir spiests paklausties Nekrumas diktātam. Ir grūti iedomāties, kādi bijuši iemesli Rietumafrikas apvienoto valstu dzimšanai, ja neskaita Nekrumas personiskās ambicijas un Turē saimniecisko bankrotu, jo grūti sameklēt valstis, kuŗām tik maz kopīga. Ko par R.A.V. domā tās iedzīvotāji, ir grūti pateikt, bet par vienu varam būt pilnīgi droši — tiem padoms netika prasīts! Bet tas jau neizsaka, ka šī apvienība nelegūtu to piekrišanu — jo sevišķi Gāna! Nekrumas personiskais triumfs kļūst par nacionālu uzvaru. Bet kā tad ir ar Gvineju? Gvinejas izšķiršanos atlalities no Francijas varēja ieskatīt kā pārsteigumu, jo Francija nenoliedzami darīja visu, lai nabadzīgai un atpakaļ palikušai kolonijai palīdzētu — dabiski, ka līdz ar izstāšanos no apvienības ar Franciju, pēdējā nekavējoties atņēma jebkādu saimniecisku palīdzību. Sekū Turē atradās saimnieciska bankrota priekšā — Nekruma izstiepa savu palīdzīgo roku. Šī sarokošanās nebūtu nekas ļauns, ja ar to nepaceltos jautājums: kāds sakars jaunai R.A.V. ar B.K.? B.K. noteikti ir elastīga, tā apvieno Dienvidāfriku un Indiju, kā arī Pakistanu, un tās jau kaut ko nozīmē, arī Gānai ir sava vieta, bet kā ar Gvineju? Tā nekad nav piederējusi pie Lielbritanijas imperijas, tai pat nekad nav bijušas jebkādas attieksmes, saimnieciskas vai politiskas . . . Kā Turē tā arī Nekruma nevar iztikt bez subsidijām, bet, liekas, šis faktors abus valdniekus nebaida: ja Rietumi attelksies palīdzēt, tie vienmēr varēs griezties pie Maskavas. Nav arī šaubu, ka Maskava nekavēsies palīdzēt — gan ar līdzekļiem, gan „tehniķiem", tāpat kā tas notiek Ēģiptē . . . Un šeit paceļas jautājums — vai Gāna šādā gadījumā spēs palikt B.K. aizsardzības sistēmā, jeb vai tai būs jāpakļaujas Kremļa „neitrālitātes" sistēmai, vai varbūt . . .

Vienīgā iespēja — Gvinejai būtu jālūdz sevi uzņemt B.K., ka tā to nedarīs, ir skaidrs. Kas tad nu atliek? Gāna kā daļa no B.K. saņems savas jaunuzbūves subsidijas no Apvienotās Karalistes, ja Nekruma tā vēlēsies; Gvineja saņems pabalstu no Gānas . . .

Arvien skaļākas kļūst balsis, kas apšauba B.K. reālitāti . . . Nekruma un Turē politika ļoti līdzinās Grieķijas izspiešanas politikai attiecībā uz Kipru.

Nekrumas R.A.V. ir īstenība, un Maskavas vēlēšanas pārcelt savu iespaidu sfairu uz Afriku jau sen manāma — Rietumi atkal reiz ir dilemmas priekšā: palīdzēt kādam, kas varbūt kļūs ienaidnieks, vai nepalīdzēt un nomest to Kremļa priekšā. G. Z.

KAIMIŅŠ KAIMIŅAM

6. decembrī Suķa ģimeni, pēc tautības lietuviešus, piemeklējusi liela nelaime — nodegusi viņu lauku māja Ontario, R. R. 1, Montisello. Kūts nodegusi jau pagājušajā gadā, bet šogad dzīvojamā ēka. Māja nodegusi līdz pamatiem, un sadedzis viss inventārs, dzīvokļa iekārta un drēbes. Nelaimīgie tagad ir pliki un nabagi, jo ēkas nav bijušas pietiekami apdrošinātas. Pagaidām ģimene novietojusies pie kaimiņiem.

Kaut arī cietušie ir cittautieši, uzaicinām latviešus ziedot šai ģimenei, kas kuŗam iespējams — naudā vai mantās. Naudu lūdz iemaksāt Latvijas Amerikā birojā, 123 Huron St., bet drēbes, apavus traukus un mēbeles var pieteikt pa telefonu EM 8-0792. Viss tiks savākts un nogādāts cietušajiem. Suķu ģimenē ir vīrs, sieva un divi mazgadīgi dēli, 9 un 1,5 g. veci.

LA apgāds.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU,
BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

KRĀSAINI 1959. GADA SIENAS KALENDĀRI

GAUMIGA APDARE PAR 75¢ GABALA DABŪJAMI

DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA.

(ASV un KANADAS DV IZDEVUMS)

Trimdinieku pārdomām

VAI DRĪKSTAM SKATĪTIES PATIESĪBAI ACĪS?

Paldies A. Voitkum par rakstu seriju „Trimdas dzīves problēmas", ko iespiež L.A. Pēc 18. novembŗa pacilātības der paskatīties apkārt uz lietām un problēmām ap mums, trimdiniekiem. Labi, ja to dara. Tā paldies raksta autoram par patiesiem vārdiem, kad, runājot par asimilāciju, A. V. saka:

„Nevienam nav noslēpums, ka mūsu asimilēšanās un latviskā gara zaudēšanas process norisis ātrāk un pamatīgāk, kā to pirms desmit gadiem varēja domāt."

Bet ne visiem patīk nepatīkama patiesība un brīva domas risināšana. Austrālijā par to patlaban notiek strīdi, kas varētu interesēt arī L.A. lasītājus.

Austrālijas latviešu kultūras dienās nākošā gadā atkal paredzētas studentu debates, kas domātas kā sacensība latviešu valodas pareizā lietošanā un argumentācijā. Ja negātīvas domas aizstāvji uzvar, tad tas nozīmē tikai to, ka tie ir veiksmīgāki debatētāji. Debašu rezultāti nevienam dalībniekam nav saistoši, un temati Kultūras dienu studentu debatēm vēl nemaz nav izraudzīti, tomēr dāžas izteiktās temas jau paspējušas izraisīt sašutuma vētru. Viens no ieteikumiem ir temats: „Vai svešā zemē dzīvojošām, labprātīgi iebraukušām personām asimilēšanās ir pienākums?" ALSA priekšsēža vietnieks J. Gerste aizstāvējis dažādos studentu ierosinājumus („Šādi jautājumi būs ļoti aktuāli un nopietni nākošos 10 gados"), bet vairāki vecās paaudzes kultūras darbinieki nosaukuši studentu projektu par pliķi visai latviešu sabiedrībai. Tā Dr. J. Knostenbergs, Adelaidē, lasītāju vēstulē atbild J. Gerstem:

„Jaunais kollēģi! Cik „pašapziņīgs" un brīvs no vajadzības respektēt vecāku kommilitoņu aizrādījumus arī justos ALSA prezidijs, tam būs jāsaprot, ko nozīmē, ja kādā no Kultūras dienu sanāksmēm latviešu studenti mēģina pierādīt, ka mūsu jauniešiem trūkst „nav pienākums kopt latviešu kultūru", u. t. t. Šādas „debates" kultūras dienās ir neciešamas.

Arī prof. Dr. P. Jurevičs „Austrālijas Latvietī raksta: „Ir tādi jautājumi, ko publiski, vismaz zināmā brīdī un vietā, nemaz nevar diskutēt. Bet varbūt te lepni atbildēs, ka tagadējā jaunatne neatzīst nekādus vecāku aizspriedumus, ka tā grib „skatities īstenībai acīs", grib būt „augsti objektīva un zinātniska", ka tai nav jautājumu, ko tā baidītos publiski diskutēt. Bet tādā gadījumā, ja lieta grozās ap drosmes un nekautrības parādīšanu, tad jasaka, ka projektētie jautājumi vēl nav īsti radikāli, tad jāiet vēl tālāk. Tad vajadzētu alternātīvi diskutēt, piem., šādus jautājumus: vai ir vai nav labi tūliņ atgriezties Padomijā. Vai latviešu deportācija uz Sibīriju ir apsveicama vai ne. Vai ideja par patstāvīgu Latviju ir vai nav jāatmet.

Nepolitiskā sfairā varētu diskutēt, piem.: Vai ir vai nav ieteicami izdevīgos apstākļos aplaupīt banku. Vai kaujas laikā nav labāk pārbēgt ienaidnieka pusē, u. t. t.

Var pat, parādot vislielāko nicināšanu pret pūļa aizspriedumiem, „zinātniski" diskutēt jautājumu: Vai ir vai nav labi pāatrināt vecāku nāvi, lai ātrāk iegūtu mantojumu, u. tml."

Polēmika Austrālijā turpinās. Tie, kas piedalījušies studentu debatēs vai tās dzirdējuši, domā, ka debašu dziļākā jēga un nozīme ir censties izprast un mēģināt atrisināt aktuālās latviešu problēmas. Jaunie saka, ka visi temati nav debatējami zināšanu, laika trūkuma vai temata vienpusības dēļ, bet izsludināt kādu temu par nedebatējamu nozīmē ietīties autoritātes plīvurā un baidīties no uzskatu sadursmes. Polemikā pieminēta arī prof Dr. P. Jurevica grāmata: „Variācijas par moderno cilvēku", kur kādā vietā profesors raksta:

„Mūsu dienām raksturīgi, ka interese par idejām apdzisusi. Par principiem mūsu dienās nemēdz diskutēt un pieņem kā pašu par sevi saprotamu, ka tāds var būt tikai viens, proti — maksimālā labklājība."

G. Pļavkalns 1958. g. 11. oktobŗa A. L. izsaka domu, ka prof. P. Jurevičs lieto apšaubāmu diskutēšanas paņēmienu, kuŗa nosaukums angļu valodā ir „extention". „Lietojot neētisko paplašināšanas paņēmienu", raksta G. P. „es norādītu, ka profesors pārstāv viedoklī, kas raksturīgs tiem, kuŗi noderību vai piemērotību vērtē augstāk par patiesību."

Kamēr jaunie un vecie Austrālijā diskutē par to, vai visas lietas var mērīt ar vienu un to pašu olekti, Jānis un Ilze kļuvuši par John un Ilsa. Jaunās Gaitas redakcijas protestu par mūsu peldētāju angļiskajiem vārdiem, žurnāla Time redakcija varēja atspēkot ar foto uzņēmumu un Konrādu autogrammām uz tā. Tur stāvēja: John and Ilsa.

Bet par asimilācijas problēmu Austrālijā nedrīkst runāt . . .

L. Zandbergs, Hamiltonā.

Lidiju Lideku un Valteru Ivanu salaulāja māc. A. Briedis 6. decembrī Sv. Barnaba baznīcā, Toronto. Foto A. Jānītis

VĒL VAR ZIEDOT

DV Toronto nodaļas aprūpes komiteja savā kārtējā darba sēdē š. g. 6. decembrī konstatēja, ka ir ienākušas atpakaļ apmēram 60% listu ar ziedojumu kopsummu $2.006,-. Sakarā ar ziedojumu vākšanas akcijas pagarināšanu, aprūpes komiteja uzaicina visus ziedojumu vācējus, kas nav vēl nodevuši listes atpakaļ, to izdarīt vēlākais līdz 20. decembrim. Tāpat ziedotāji, kuŗi kaut kādu iemeslu dēļ vēl nav ziedojuši, to var izdarīt — piesūtot Daugavas Vanagu Toronto nodaļai, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., čeku vai MO, kas jāraksta uz „Daugavas Vanagi" vārda.

Aprūpes komitejai ienākuši vairāki desmiti lūgumu pēc palīdzības tautiešiem aiz dzelzs aizkara. Lai tos varētu apmierināt, vajadzīga ziedotāju palīdzība, tāpēc — kas nav vēl ziedojis — ziedojiet kaut vienu dolaru, lai trūkumcietējiem sagādātu mazu prieku ikdienas grūtībās.

DV Toronto nodaļas aprūpes komiteja.

Starptautiskā institūta priekšlasījumu virkne

Priekšlasījumu virkni ar sekojošām debatēm riko Toronto metropoles starptautiskais institūts, 415 Jarvis St., Toronto, katru otrdienas vakaru, plkst. 8,30, līdz marta vidum. Šīs pārrunas, ko vadīs Institūta grupu dienesta pārzinis, Dr. Davids A. Stjuards, iztirzās cilvēku uzvešanās problēmas, ar ko mums jāsastopās ikdienas dzīvē, un ieteiks līdzekļus, kā veicināt personības augšanu brīvā sabiedrībā. Tie domāti visiem kanadiešiem, kā jaunajiem, tā vecajiem, kas progresīvā pasaulē apzinās Kanadas augšanu. Priekšlasījumu temati būs: Cilvēku vēlēšanās un problēmas, ko tās rada. Kāpēc ir vērts dzīvot? Mūsu pašu pārvērtību izredzes. Personīgo sajūtu nozīme. Personīgie ideāli. Meklēt sevi. Citu meklēšana. Alkoholisms. Narkotiķi. Kompulsīvie tipi. Kāpēc mēs pretojamies brīvībai? Veselība. Sociālā augšana un noderīgas nodarbības. Dēkas un personīgā dzīve. Publika laipni lūgta piedalīties. Par ieeju nav jāmaksā.

ORILLE

Saņemta ziņa, ka Končičingas ezers ir beidzot aizsalis un sāk darboties žibulētāji. Ja asari kādam „velk" — var sākt. Jāgērbjas silti.

Ziņotājs

Frank Vass, BA

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt., 403
College un Spadina ielas stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTAJU vēstules

LAI NU TAS KUNGS DARA KĀ GRIB . . .

Latvijas Amerikā redakcijai:

Priecājos, ka J. V. kungs saka: „Ka pasaules iekaŗošanas nolūkos bolševiki ķers visu kur vien ko varēs, bija jau zināms pēc oktobŗa apvērsuma, kad nostiprinājās viņu vara." Tātad arī viņš pats par šīm ārprātīgajām iespējām ir domājis, un, kā tālāk saka, to pat ir zinājuši visi.

Tas konkrētākais, kāpēc manis pieminētais cilvēks bolševiku agresijas sākumus lēsa starp 1938. — 40. gadu, bija sakarā ar viņa personiskiem novērojumiem Pad. Savienībā. Varbūt, ja šis cilvēks vēl būtu dzīvs, vai arī mūsu armijas stāba ārējās informācijas materiāli nebūtu iznicināti, tad arī J. V. ziņkāriba būtu apmierināta. Staļina un Hitlera noligums tikai apzīmogoja Padomju sen plānotās agresijas sākumu pret Baltijas valstīm, un vai Staļins šo varas aktu protokolēja kā mūsu pašu vēlēšanos, vai citādi, tas gan neko negroza.

Ka eventuālas krievu agresijas gadījumā uz rietumiem Baltijas valstīs nebūs saraksta priekšgalā, drīkstējām cerēt tikai mēs paši, kamēr mūsu „lielie draugi" rietumos, par spiti visām „de jure" atzīšanām mūsu neatkarību kā reālpolitiski, tā vēsturisko notikumu plāksnē, uzņēma ar piesardzīgu skepsi. Ne par velti pat Pilsudska Polijas militārais atašejs, kādreiz privātā sarunā ar kādu mūsu stāba ārējās informācijas virsnieku bija izteicies apmēram šādiem vārdiem: „Jūs, latvieši, sevi iedomājaties Eiropā svarīgākus un arī stiprākus par mums, poļiem, bet ar jums ne Francija, ne Anglija nekādos apstākļos nelīgs militāru aliansi, jo jūsu politiski-ekonomiskais svars nespēj izbalansēt jūsu ģeopolitisko situāciju pret Krieviju . . ." Protams, arī pašu poļu dibeni Eiropas likteņu kausā izrādījās par viegliem, bet kāda ciniska patiesība šais vārdos bija toreiz un laikam arī šodien.

Attiecībā uz J. V. sievu un bērniem Sibirijā, kuŗus, manuprāt, J. V. bez sevišķas nepiecīešamības piesaistījis pārrunājamai temai, tad varu tikai atkārtot. — Lai Tas Kungs man piedod, vai — nepiedod, bet ja J. V. par šo faktu kā vīrs un tēvs nespēj būt nemaz laimīgs vai iepriecināts, tad mazākais J. V. jāpateicas paša piesauktajam Kungam, ka tie ir dzīvi, un viņam nav savās domā jāmaldās, meklējot nezināmus kapus. Tā latviešu bērna dzīvība, kas ir Sibirijas postā, tā latviešu bērna dzīvība, kas ir Latvijas nabadzībā. tā slēpj sevī Latvijas ceļu un nākamību, bet šie, kas ar „vecāku gādību, baudot visas kultūrālās pasaules ērtības fiziski un garīgi" izaugs Kanadā vai ASV, tie, pa lielākai daļai, savu pēdējo smilšu sauju latviešu tautai un tās likteņiem uzmetīs reizē ar tām, kas nobirs uz viņu vecāku kapiem . . .

V. Pelēcis.

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

KANADĀ

TORONTO

● Latviešu misione rīko eglītes vakaru sestdien, 20. decembrī, pl. 7 v., 14 Park Road (Bloor pazemja pieturas tuvumā). Būs deklamācijas, dziesmas un mūzika. Bērniem paredzēti saldumi. Pēc priekšnesumiem tēja.

Visi laipni ielūgti. Uz redzēšanos pie eglītes!

HAMILTONA

● Sakarā ar draudzes pilnsapulcē 19. oktobrī pieņemto lēmumu par Sv. Trīsvienības baznīcas pirkšanu, draudzes padome un Sinodes pārstāvji Dr. A. G. Jakobi (sinodes prezidents) un māc. N. Berners šā vienojās: baznīcas pirkšanas summa ir $60.000.-; 1959. gada 1. jūlijā draudze apņemas iemaksāt $15.000.-; 1959. gada 1. jūlijā draudze iemaksā ULCA's garantiju no bankas saņemtu aizdevumu $5.000.-, aizdevums atmaksājams līdz 1960. gada 1. jūlijam. 1. obligācija no sinodes ar 6% uz 10 gadiem $15.000.- un 2. obligācija no ULCA's par 2% uz 10 gadiem $25.000.-, kopā $60.000,-. Pirmā gadā nav jāmaksā kapitāla deldējums, bet tikai procenti par abām obligācijām. Nākošajos gados — 1. obligācijas kapitāla deldējums $500.00 gadā un 2. obligācijas deldējums $1.100,- gadā (kopīgie maksājumi par kapitālu un %% lai nepārsniegtu $3.000,- gadā). 5. gadā (1.7.63, — 1.7.64, g,) draudze apņemas maksāt $10.000,- 1. obligācijas samazināšanai. 10. gada beigās (1. 7. 69.) draudzei jāpārkārto eventuālais obligāciju parādu atlikums ar jaunu obligāciju. Eventuālas baznīcas pārdošanas gadījumā sinode patur sev pirmtiesības pirkšanā. Tālākā baznīcas pirkšanas gaitā padome gaida no sinodes oficiālo baznīcas pirkšanas-pārdošanas līgumu.

LONDONĀ (ONT.)

● Viktorijas parkā Londonas pilsētā, talkā nākot sabiedriskām organizācijām, izveidojusies Ziemassvētku tradiciju izstāde, kas krāšņi apgaismota vakaros. Centrā, ļoti izdevīgā novietojumā, uzkalniņā ir liela Latvijas ainava „Ziemassvētkos, braucot mājās no baznīcas". To, līdz ar ornamentiem un paskaidrojumu tekstu, izveidojuši Beicis, Hāns, Rasmanis, Ūdris un Zviedrāns.

Pirmsvētku sarīkojumos vairāku skolu vecāki izteikuši vēlēšanos dzirdēt par Ziemassvētku tradicijām citās zemēs. L. Luksta nolasija referātu par Latvijas Ziemassvētkiem 2 skolās; vienā no tām demonstrēja arī svētku dziesmas kvartets vinas vadībā, un par latviešu svētku cepumiem bija parūpējusies Londonas latviešu kopas dāmu komiteja A. Arndas vadībā. Ps.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

TRADICIONĀLAIS
DV RĪKOTAIS
ZELTA SVĒTDIENAS
TIRDZIŅŠ

šogad notiks 21. decembrī,
no pl. 10 rītā — 6 vakarā

DV NAMĀ, 123 HURON ST.,
TORONTO

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

2. Unāms

ASPAZIJA DZĪ RIETĀ

DZEJNIECES BĒRES

X

Es šo Cielēnā runu nedzirdēju, bet emigrācijas laikrakstā „Latvju Domas" 1946. g. 14. februāŗa numurā Cielēna uzstāšanās Aspazijas bērēs cildināta kā liela varoniba un viss notikums kā plaša latviska demonstrācija pret okupācijas vāciešiem. Šis laikraksts, kuŗa izdevējs, ja atmiņa nevil, arī bija sociāldemokrats, starp citu raksta: „Bēŗu gājienā paguvu darba apstākļu dēļ noraudzīties tikai kādu brīdi. Gājiens bija tik impozants, ka bija jāaptur tramvaju satiksme, jo ielas bija bezgala pilnas ļaužu. Krēslai metoties, steidzos uz kapiem. Daudz tradicionālo runu. Un tad iznāk — no pirmā acu uzmetiena šīni spokainajā lāpu apgaismojumā — pajauns, ne visai liela auguma cilvēks melnā pledā ar lielu baltu zīda kaklautu, Onegina vai Čaildharoldu atgādinošs, noņem savu katlinu un sāk runāt. Tā ir savāda runa. Viņš citē Šilleru. Aspazijai jau no jaunības ir bijis mīļš Šillers, brīvības gars, kas lielajam vācu dzejniekam bagātīgi piemitis. Viņa šo gara radniecību pierādījusi, nebaidīdamās no vajāšanām. Gājusi līdzi Rainim trimdā piecpadsmit gadu. Atgriezusies ar šo garu sirdī dzimtenē, kad tur bijusi nodibināta brīva, neatkarīga, demokratiska Latvija. — Kāds man blakus čukst otram ausī: Felikss Cielēns. — „Dzejniece ticēja, ka Latvija reiz būs atkal brīva, neatkarīga, demokratiska. Dievs, svēti Latviju! Kāds pasniedza Cielēnam vainagu, ko tas nolika uz kapa. Un tad kāds deva zīmi, un orķestris spēlēja un ļaudis dziedāja no pilnas krūts, kā ilgi nebija dziedājuši: Dievs, svēti Latviju!" Laikraksts turpina: „Kas ar Cielēnu pēc tam notika, nezinu. Skaidrs bija, ka tā bija pārdroša demonstrācija pret okupantiem. Šī runa padarīja Aspazijas bēres par politisku notikumu. Tas bija Cielēna tonī, tāda rakstura darbs, kā Cielēna runas 1905. gadā, kā viņa runas demokratiskās Latvijas laikā tautas sapulcēs, kur sanākuši kopā politiski pretinieki un vajadzīga tikai viena dzirkstele, lai pulveris aizdegtos un „letu vaļā".

„Šim notikumam bija arī sava traģikomiska pēcspēle. Lieta tā, ka tā sauktie kungi, kuŗiem pie kapa bija kļuvis garlaicīgi vai arī par aukstu, bija laikus — jau pirms krēslas devušies mājās. To starpā arī kāds departamenta direktors, kas skaitījās šo bēŗu rīkotājs. Aizsteidams, viņš bija atstājis par atbildīgo personu savu nodaļas vaditāju, kārtīgu L.K.O.K., brīvības kaŗa cīnītāju, un otrā dienā nekaunējās pēdējam rupji uzbrukt, ka tas pielaidis kapos tādas lietas. Apvainotais taisnojās, ka nav bijis rikojuma runas iepriekš cenzēt un ka orķestris bijis gan lūgts Latvijas himnu spēlēt pēc Cielēna runas, bet nevienam nav ienācis prātā, ka šīs runas un šīs dziesmas apvienošanai varētu būt tik dziļa nozīme, kā tas bija iznācis".

Šis sociāldemokrata izdotā laikraksta Aspazijas bēŗu apraksts ir tikai puspatiess. Puspatiess tādēļ, ka vienā daļā še dažas lietas sagrozītas, bet otra daļa vai nu nezināšanas, vai negribēšanas dēļ nemaz nav sniegta. Iekāms nepareizības izlabojam, dosim vārdu vēl pašam Cielēnam. Viņš savā grāmatā 134. lpp. raksta: „Laikā, kad Aspazijas un Raiņa bulvārī bija pārdēvēti vācu iekarotāju vārdos kā kluss protests bija nemitīgā straume uz Doma baznīcu, kur Aspazija kā dzīva guļēja valējā šķirstā. Vēl zīmīgāka demonstrācija bija bēŗu gājiens, kuŗā piedalījās ap 10.000 cilvēku, bet Raiņa kapos bēŗu ceremonija izvērtās par atklātu nacionālu protestu. Kamēr norītēja bēŗu garīgā ceremonija un sākās runas — satumsa. Saskaņā ar nelaikes vēlēšanos, ap kapu pacēlās liesmainas lāpas. (Varbūt tā bija dzejnieces vēlēšanās, bet man kā bēŗu rīcības komisijas priekšsēdim tas nav atmiņā. Mana atmiņa saka, ka lāpas kapos bija nolemts iededzināt tādēļ, ka dienas bija jau kļuvušas ļoti īsas un lielo bēŗu noslēgums varēja ievilkties līdz lielai tumsai. Šī iemesla un arī svinīguma dēļ es devu norādījumu kapos tumšā iededzināt lāpas. Ž. U.) Tumšajā laikā, ko pārdzīvoja latvju tauta, šīs lies-

mas simboliza
celšanos pret
rā trakoja b
pretspēki. No
bija bēru cere
dabūju zināt,
nāt nolikta u
dējā vietā. T
pārprotamu
mani. (Tā i
aizrādīts, ka
paredzēta rur
kumā. Arī
nebija ierobe
kārtas Cielēn
tā saprotamā
viņš ar savu
un ar valsts
radīt beigu ef
runājis sākur
vēl jārunā cit
himnas efekt
Arī M. neka
vedis. Ž. U.).
ķeštra dirigen
nas runas La
rīgi gaidīju s
tuvojās, pie m
vedis un pazi
izbeigtas un
likt savu vai
ka M. tā būtu
lēnam, jo tas
statā ar izstr
nāto bēru kā
tā ir teicis, ta
sību. Ž. U.). U
kā balsī atteic
pašreizējais r
(Nobelg

MŪS

DAŽAS PI

Latvijas An
atreferēti Am
mānītāro zinā
novembŗa pr
veltīti mūsu r
vēstures posm
jumos (Latvie
valsts domē)
Medņa refe
teikts:

„No Kerste
teriāliem ir
1903. gadā la
kratu konferez
ta prasība pē
smes."

No šī atref
ties pārpratum
jas sociāldemo
ku partija, k
šanās 1917. ga
bojševiki (vēlā
niekiem — D
būtu prasījuši
bu. Istenībā t
makratu parti
demokratu s
Latvijas revol
ti, kas prasīja
teikšanos. Šos
rus, kas bija
tad un vēlāk
ters, Rolavs
pēdējie krita
cijā), dzejniek
Arnis,
M. Sams u.

Turpretim
mokrati lidz
pret Latvijas
šo Dr. M. Val
smēja kā „sa
pilu dīķi . . ."

1918. gadā
nāro sociālistu
stāvjiem ietilp
tas padomē.
Latvijā iebrūk
dzīgi Krievijas
cionāru partij
sais spārns bi
ar bojševikiem
to. Tomēr arī
tāji drīz vien
nos, un jau 19
laikraksts „Uz
nāca Rīgā (bo
kā), pieprasīja
celšanu, vārda
šanās brīvību.
ba „Nost nāve
spiesta lielie
sai lakraksta

Toreiz tā bij
ja komūnistu
gā. Daudzi (b
kā policija (C
visus revolūcio
cietumos, bet t
ži otrādi — tik
gas strādnieku
mes vēlēšanās,
arodbiedrībām,
kos un būvst
to vairākumu
nisti, bet šie
(sociālrevolūcio
Redzot savu

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

LAI NU TAS KUNGS DARA KĀ GRIB . . .

Latvijas Amerikā redakcijai:

Priecājos, ka J. V. kungs saka: „Ka pasaules iekarošanas nolūkos boļševiki ķers visu kur vien ko varēs, bija jau zināms pēc oktobra apvērsuma, kad nostiprinājās viņu vara." Tātad arī viņš pats par šim ārprātīgajām iespējām ir domājis, un, kā tālāk saka, to pat ir zinājuši visi.

Tas konkrētākais, kāpēc manis pieminētais cilvēks boļševiku agresijas sākumus lēsa starp 1938. — 40. gadu, bija sakarā ar viņa personiskiem novērojumiem Pad. Savienībā. Varbūt, ja šis cilvēks vēl būtu dzīvs, vai arī mūsu armijas stāba ārējās informācijas materiāli nebūtu iznīcināti, tad arī J. V. ziņkārība būtu apmierināta. Staļina un Hitlera noligums tikai apzīmogoja. Padomju sen plānotās agresijas sākumu pret Baltijas valstīm, un vai Staļins šo varas aktu protokolēja kā mūsu pašu vēlēšanos, vai citādi, tas gan neko negroza.

Ka eventuālas krievu agresijas gadījumā uz rietumiem Baltijas valstis nebūs saraksta priekšgalā, drikstējām cerēt tikai mēs paši, kamēr mūsu „lielie draugi" rietumos, par spīti visām „de jure" atzīšanām mūsu neatkarību kā reālpolitiski, tā vēsturisko notikumu plāksnē, uzņēma ar piesardzīgu skepsi. Ne par velti pat Pilsudska Polijas militārais atašejs, kādreiz privātā sarunā ar kādu mūsu stāba ārējās informācijas virsnieku bija izteicies apmēram šādiem vārdiem: „Jūs, latvieši, sevi iedomājaties Eiropā svarīgākus un arī stiprākus par mums, poļiem, bet ar jums ne Francija, ne Anglija nekādos apstākļos nelīgs militāru aliansi, jo jūsu politiski-ekonomiskais svars nespēj izbalansēt jūsu ģeopolitisko situāciju pret Krieviju . . ." Protams, arī pašu poļu dibeni Eiropas likteņu kausā izrādījās par viegliem, bet kāda ciniska patiesība šais vārdos bija toreiz un laikam arī šodien.

Attiecībā uz J. V. sievu un bērniem Sibirijā, kurus, manuprāt, J. V. bez sevišķas nepieciešamības piesaistījis pārrunājamai temai, tad varu tikai atkārtot. — Lai Tas Kungs man piedod, vai — nepiedod, bet ja J. V. par šo faktu kā vīrs un tēvs nespēj būt nemaz laimīgs vai iepriecināts, tad mazākais J. V. jāpateicas paša piesauktajam Kungam, ka tie ir dzīvi, un viņam nav savās domā jāmaldās, meklējot nezināmus kapus. Tā latviešu bērna dzīvība, kas ir Sibirijas postā, tā latviešu bērna dzīvība, kas ir Latvijas nabadzībā, tā slēpj sevī Latvijas ceļu un nākamību, bet šie, kas ar „vecāku gādību, baudot visas kultūrālās pasaules ērtības fiziski un garīgi" izaugs Kanadā vai ASV, tie, pa lielākai daļai, savu pēdējo smilšu sauju latviešu tautai un tās likteņiem uzmetīs reizē ar tām, kas nobirs uz viņu vecāku kapiem . . .

V. Pelēcis.

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

LAIS
DV RĪKOTAIS
VĒTDIENAS
ZIŅŠ
s 21. decembrī,
ntā — 6 vakarā
123 HURON ST.,
RONTO

nanuskriptus saīsināt.
neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
marka.
ilem parakstītajos rakstos izteiktās
zijas viedoklim.

Ž. Unāms

ASPAZIJA DZĪVES RIETĀ

DZEJNIECES BĒRES

X

Es šo Cielēna runu nedzirdēju, bet emigrācijas laikrakstā „Latvju Domas" 1946. g. 14. februāŗa numurā Cielēna uzstāšanās Aspazijas bērēs cildināta kā liela varoniba un viss notikums kā plaša latviska demonstrācija pret okupācijas vāciešiem. Šis laikraksts, kuŗa izdevējs, ja atmiņa neviļ, arī bija sociāldemokrats, starp citu raksta: „Bēŗu gājienā paguvu darba apstākļu dēļ noraudzīties tikai kādu brīdi. Gājiens bija tik impozants, ka bija jāaptur tramvaju satiksme, jo ielas bija bezgala pilnas ļaužu. Krēslai metoties, steidzos uz kapiem. Daudz tradicionālo runu. Un tad iznāk — no pirmā acu uzmetiena šīnī spokainajā lāpu apgaismojumā — pajauns, ne visai liela auguma cilvēks melnā pledā ar lielu baltu zīda kaklautu, Oņeginu vai Čaildharoldu atgādinošs, noņem savu katliņu un sāk runāt. Tā ir savāda runa. Viņš citē Šilleru. Aspazijai jau no jaunības ir bijis mīļš Šillers, brīvības gars, kas lielajam vācu dzejniekam bagātīgi piemitis. Viņa šo gara radnieciību pierādījusi, nebaidīdamās no vajāšanām. Gājusi līdzi Rainim trimdā piecpadsmit gadu. Atgriezusies ar šo garu sirdī dzimtenē, kad tur bijusi nodibināta brīva, neatkarīga, demokratiska Latvija. — Kāds man blakus čukst otram ausī: Felikss Cielēns. — „Dzejniece ticēja, ka Latvija reiz būs atkal brīva, neatkarīga, demokratiska. Dievs, svēti Latviju! Kāds pasniedza Cielēnam vainagu, ko tas nolika uz kapa. Un tad kāds deva zīmi, un orķestris spēlēja un ļaudis dziedāja no pilnas krūts, kā ilgi nebija dziedājuši: Dievs, svēti Latviju!" Laikraksts turpina: „Kas ar Cielēnu pēc tam notika, nezinu. Skaidrs bija, ka tā bija pārdroša demonstrācija pret okupantiem. Šī runa padarīja Aspazijas bēres par politisku notikumu. Tas bija Cielēna toņī, tāda rakstura darbs, kā Cielēna runas 1905. gadā, kā viņa runas demokratiskās Latvijas laikā tautas sapulcēs, kur sanākuši kopā politiski pretinieki un vajadzīga tikai viena dzirkstele, lai pulveris aizdegtos un „ietu vaļā".

„Šim notikumam bija arī sava traģikomiska pēcspēle. Lieta tā, ka tā sauktie kungi, kuŗiem pie kapa bija kļuvis gaŗlaicīgi vai arī par aukstu, bija laikus — jau pirms krēslas devušies mājās. To starpā arī kāds departamenta direktors, kas skaitījās šo bēŗu rīkotājs. Aiziedams, viņš bija atstājis par atbildīgo personu savu nodaļas vaditāju, kārtīgu L.K.O.K., brīvības kaŗa cīnītāju, un otrā dienā nekaunējās pēdējam rupji uzbrukt, ka tas pielaidis kapos tādas lietas. Apvainotais tāsnozīmēja, ka nav bijis rīkojuma runas iepriekš cenzēt un ka orķestris bijis gan lūgts Latvijas himnu spēlēt pēc Cielēna runas, bet nevienam nav ienācis prātā, ka šīs runas un šīs dziesmas apvienošanai varētu būt tik dziļa nozīme, kā tas bija izrādījies".

Šis sociāldemokrata izdotā laikraksta Aspazijas bēŗu apraksts ir tikai puspatiess. Puspatiess tādēļ, ka vienā daļā šie dažas lietas sagrozītas, bet otrā daļa vai nu nezināšanas, vai negribēšanas dēļ nemaz nav sniegta. Iekāms nepareizības izlabojam, dosim vārdu vēl pašam Cielēnam. Viņš savā grāmatā 134. lpp. raksta: „Laikā, kad Aspazijas un Raiņa bulvāŗi bija pārdēvēti vācu iekaŗotāju vārdos kā kluss protests bija nemitīgā straume uz Doma baznīcu, kur Aspazija kā dzīva gulēja valējā šķirstā. Vēl zīmīgāka demonstrācija bija bēŗu gājiens, kuŗā piedalījās ap 10.000 cilvēku, bet Raiņa kapos bēŗu ceremonija izvērtās par atklātu nacionālu protestu. Kamēr norītēja bēŗu garīgā ceremonija un sākās runas — satumsa. Saskaņā ar nelaikes vēlēšanos, ap kapu pacēlās liesmainas lāpas. (Varbūt tā bija dzejnieces vēlēšanās, bet man kā bēŗu rīcības komisijas priekšsēdim tas nav atmiņā. Mana atmiņa saka, ka lāpas kapos bija nolemts iededzināt tādēļ, ka dienas bija jau kļuvušas ļoti īsas un lielo bēŗu noslēgums varēja ievilkties līdz lielai tumsai. Šī iemesla un arī svinīguma dēļ es devu norādījumu kapos tumšā iededzināt lāpas. Ž. U.) Tumšajā laikā, ko pārdzīvoja latvju tauta, šīs liesmas simbolizēja gara uguns sacelšanos pret melno nakti, kuŗā trakoja brūnie un sarkanie pretspēki. No pulkveža M., kas bija bēŗu ceremonijas izrīkotājs, dabūju zināt, ka mana kārta runāt nolikta uz beigām, priekšpēdējā vietā. To es sajutu kā nepārprotamu nelabvēlību pret mani. (Tā ir nepatiesība. Jau aizrādīts, ka Cielēna runa bija paredzēta runātāju saraksta sākumā. Arī runas laiks viņam nebija ierobežots. No runātāju kārtas Cielēns izstājies pats, un tā saprotamā iemesla dēļ, ka viņš ar savu runu kā pēdējais un ar valsts himnu ir gribējis radīt beigu efektu. Ja viņš būtu runājis sākumā, pēc viņa bija vēl jārunā citiem, kas runas un himnas efektu būtu mazinājis. Arī M. nekad nav bijis pulkvedis. Ž. U.). Norunājis ar orķestŗa diriģentu spēlēt pēc manas runas Latvijas himnu, mieŗīgi gaidīju savu kārtu. Kad tā tuvojās, pie manis pienāca pulkvedis un paziņoja, ka runas nu izbeigtas un es varot klusi nolikt savu vainagu. (Es neticu, ka M. tā būtu varējis teikt Cielēnam, jo tas bija pilnīgā pretstatā ar izstrādāto un apstiprināto bēŗu kārtību. Ja viņš to tā ir teicis, tad runājis nepatiesību. Ž. U.). Uz to es kategoriskā balsī atteicu: „Tikko pabeigs pašreizējais runātājs, es tomēr

(Nobeigums 6. lpp.)

TIE NEBIJA MŪSU SOCIĀLDEMOKRATI . .

DAŽAS PIEZĪMES PAR LATVIJAS NEATKARĪBAS CĪŅU SĀKUMA POSMU

Latvijas Amerikā 95. numurā atreferēti Amerikas latviešu humānitāro zinātņu asociācijas 9. novembŗa priekšlasījumi, kas veltīti mūsu neatkarības priekšvēstures posmam. Šais atreferējumos (Latviešu ciņas Krievijas valsts domē) par plkv-ltn. E. Medņa referātu starp citu teikts:

„No Kerstena komitejas materiāliem ir redzams, ka jau 1903. gadā latviešu sociāldemokratu konferencē Bernē pieņemta prasība pēc Latvijas satversmes."

No šī atreferējuma var rasties pārpratums — it kā Latvijas sociāldemokrātiskā strādnieku partija, kuŗa pirms sašķelšanās 1917. gadā vēl sadarbojās ar boļševiki (vēlākie komūnisti) P. Stučka, F. Roziņš u. c. ar maziniekiem — Dr. P. Kalniņu u.c., būtu prasījusi Latvijas neatkarību. Īstenībā tā nebija sociāldemokratu partija, bet gan **sociāldemokratu savienība**, vēlākie Latvijas revolūcionārie sociālisti, kas prasīja Latvijas pašnoteikšanos. Šos sociālrevolūcionārus, kas bija krasi nacionālisti, tad un vēlāk vadīja Dr. M. Valters, Rolavs un Trauberģs (abi pēdējie krita 1905. gada revolūcijā), dzejnieks Apsesdēls, Akuŗāters, Arnis, Žanis Gruzevskis, M. Sams u. c.

Turpretim Latvijas sociāldemokrati līdz pat 1917. g. bija pret Latvijas pašnoteikšanos un šo Dr. M. Valtera u. c. ideju izsmēja kā „sapni par tautisko pīļu dīķi . . ."

1918. gadā Latvijas revolūcionāŗo sociālistu partija ar 3 pārstāvjiem ietilpa arī Latvijas tautas padomē, bet, boļševikiem Latvijā iebrūkot, šī partija līdzīgi Krievijas sociālistu revolūcionāŗu partijai, sašķēlās: kreisais spārns bija par sadarbību ar boļševikiem, bet labais pret to. Tomēr arī sadarbības gribētāji drīz vien piedzīvoja vilšanos, un jau 1919. gada martā to laikraksts „Uz priekšu", kas iznāca Rigā (boļševiku varas laikā), pieprasīja nāves sodu atcelšanu, vārda, preses un biedrošanās brīvību. Pie tam šī prasība „Nost nāves sodus!" bija iespiesta lieliem burtiem pāri visai lakraksta pirmajai lappusei.

Toreiz tā bija lielākā sensācija komūnistu pārvaldītajā Rīgā. Daudzi domāja, ka politiskā policija (Čeka) tūlīt sabāzīs visus revolūcionāŗos sociālistus cietumos, bet tas nenotika. Gluži otrādi — tikko iesāktajās Rīgas strādnieku deputātu padomes vēlēšanās, kas notika caur arodbiedrībām, metallstrādnieķos un būvstrādniekos absolūtō vairākumu ieguva ne komūnisti, bet šie dumpīgie „eseŗi" (sociālrevolūcionāri).

Redzot savu sakāvi strādnieķos, komūnisti vēlēšanas pārtrauca, un citās arodbiedrībās tās nemaz vairs nenotika. Bet sociālrevolūcionāri, kas bija apmetušies kādas vācu korporācijas telpās Marijas ielā 7, vāca šautenes un rokas granātas. Šo gatavošanos sacelties pārtrauca ģen. Golca kaŗaspēka ienākšana Rīgā, 22. maijā. Vācieši nedaudzās dienās nošāva ap 7.000 Rīgas strādnieku, no kuŗiem tikai neliela daļa bija komūnisti. A. Niedras valdība bija par vāju un gļēvu, lai aizkavētu šo latviešu slepkavošanu.

Rīdzinieki brīvi uzelpot varēja tikai 3. jūlijā, kad 22. jūnijā Cēsu kaujā sakautie vācieši atkāpās un Rīgā ienāca Ziemeļlatvijas armija pulkv. Zemitāna un plkv.-ltn. Ed. Kalniņa vadībā.

Alberts Kalniņš.

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKĀ

⊕ Ņujorkas dziesmu svētku rīcības komiteja savā sēdē 8. decembrī pieņēma galīgā veidā pārskatu par Dziesmu svētku izdevumiem un ieņēmumiem, no kuŗiem redzams, ka tīrais atlikums ir tuvu pie 9.200 dol. Rīcības komiteja atzina, ka tā nav tiesīga lemt par atlikuma izlietošanu, bet nodos šī jautājuma izlemšanu Ņujorkas latviešu organizāciju padomei.

Skaņu plašu uzņēmums „Daina", Čikāgā, nodomājis izdot plati ar 13 latviešu dziesmām, kas uzņemta Ņujorkas un Toronto dziesmu svētkos. Ieskaņoto lentu „Daina" piesūtījusi atsauksmei Dziesmu svētku rīcības komitejai. Komiteja vēl apsprieda priekšlikumu izdot Ņujorkas latviešu dziesmu svētku vēsturi apskatu ar illustrācijām. Šādas grāmatas izdošana tomēr prasītu lielākus līdzekļus, un tāpēc šo jautājumu atstāja atklātu.

⊕ Studentu rotas 40 gadu dibināšanas atceri korporāciju kopa Ņujorkā bija rīkojusi 7. decembrī Šelburnas viesnīcā. Pieminas aktā runāja studentu rotas pēdējais komandieris plkv. A. Galindoms. Aktam sekoja pēcpusdienas tēja.

Latviešu virsnieku apvienība rīkoja tējas vakaru 6. decembrī Arlingtona zālē; tas bija veltīts Latvijas kaŗa skolas 39 gadu dibināšanas atcerei.

INDIĀNĀPOLĒ

⊕ Linkolna kairopraktikas kolledžu (Indiānāpolē) ar Doctor of Chiropractic gradu beigusi Inta Vanaga-Giamartino. Šekmīgi izturējusi attiecīgos pārbaudījumus, viņa ieguvusi patstāvīgas prakses tiesības un nodomājusi praktizēt Indiānāpolē.

⊕ Ar nesen atklāto 1958./59. gada koncertsezonu Indiānāpoles simfoniskajā orķestrī mūzicē arī tikko no Austrālijas iebraukušais latviešu vijolnieks Rūdolfs Miķelsons. Ar viņu orķestrī darbojas jau 6 latviešu mūziķi — pieci vijolnieki: Viktors Ziedonis, Verners Taube, Žanis Dumpis, Imants Gleške, R. Miķelsons un čellists Jānis Ādamsons.

⊕ Plaši pazistamais Indiānāpoles „Latviešu trio" (Viktors Ziedonis — vijole, Jānis Ādamsons — čells, Valdemārs Melķis — klavieres) sagatavojis pilnīgi jaunu programmu, ko sniegs savos šīs sezonas koncertos. Tajā cita starpā uzņemti arī Jāņa Mediņa nesen komponētais „Trio Nr 2" un Viktora Babina „Trio".

⊕ Jāņa Mediņa „Latvju rapsodiju savā šīs sezonas programmā uzņēmis Elkhartes (Indiānā) simfoniskais orķestris. Atskaņojums, ko ierosinājis Elkhartē dzīvojošais mūsu tautietis režisors Kārlis Baltpurviņš, notiks nākošā gada janvārī.

⊕ Vijolnieka Viktora Ziedoņa ģimenē nesen ieradusies meita Karmina Viktorija, Piebiedrodamās brālītiem Arvidam III.

⊕ Indiānāpoles latviešu ev.lut. draudzes valdes sarīkojumā, 29. novembrī, notika laicīga rakstura vakars. Draudzes jaunatnes pulciņa dalībnieki uzveda Voldemāra Richtera lugu „Nebēdnieki", kam sekoja draudzes dāmu komitejas sagatavotais kafijas galds un rotaļas un dejas.

⊕ Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas rīkotais draudzes Ziemassvētku eglītes vakars notiks sestdien, 20. decembrī, plkst. 19.00, St. John's Evangelical and Reformed baznīcas apakšstāva telpās. E. Sanders un S. Leonard ielu stūrī.

⊕ 27. novembrī miris 92 g. v. Indriķis Zandbergs. Apbedīts 29. novembrī vietējā Crown Hill kapsētā. Aizgājējam Indiānāpolē paliek meita Olga Burģe, mazdēls Vigo Burģis un mazmazbērni.

G. G.

JĀNIS NIEDRA - PIECDESMITGADNIEKS

Jubilārs ir viens no aktīvākiem vidējās paaudzes nacionāliem darbiniekiem.

Dzimis 1908. g. 21. decembrī Balvu pagastā. Pēc Aglonas ģimnazijas absolvēšanas Latvijas universitātē studējis tiesības. Studiju laikā darbojies LU studentu padomē un citās akadēmiskās organizācijās.

Jau studiju laikā uzsācis algotu darbu zemkopības ministrijā, vēlāk strādājis slimo kasē, dzelzceļu virsvaldē un valsts kontrolē. No 1941.—44. gadam bijis Daugavpils pilsētas vecākais, bet pēc tās okupācijas iecelts par pašvaldību departamenta direktoru un latviešu evakuācijas štāba priekšnieku Rīgā. Krītot Rigai, pārcēlies uz Liepāju, kur vadījis ielenktās Kurzemes pašpārvaldes darbu, bēgļu apgādi un izvietošanu tanī laikā bēgļiem pārpildītajā Kurzemē. Viens no svarīgākiem jubilāra panākumiem bija — bēgļu transportu noorganizēšana un to pašaizliedzīga vadīšana dienās un naktīs no uzlidojumu un tālšāvēju lielgabalu nomāktās Liepājas. Iespējams, ka ļoti daudziem trimdas latviešiem jubilārs ir palicis spilgtā atmiņā tieši no drāmatiskākiem Kurzemes notikumu laikiem. Divās jubilāra sasauktās un vaditās Kurzemes latviešu pašvaldību pārstāvju lielākās sanāksmēs Kuldīgā un Liepājā vācu civilai un armijas vadībai bija jānoklausās latviešu atklātā doma par vācu nelikumībām un pārestībām latviešu tautai. Blakus pašvaldību un bēgļu izvietošanas darbam, jubilārs ir aktīvi balstījis Tautas palīdzības un Kaŗaviru palīdzības pasākumus, veikdams vadošus amatus abās organizācijās. Kā pašvaldību darba vaditājs un bēgļu izvietošanas štāba priekšnieks traģiskajās Latvijas dienās, sākot ar 1944. g. augustu, Jānis Niedra lielāko laika daļu ziedoja, apbraukājot priekšējos frontes joslas, informējot savam liktenim atstātos iedzīvotājus un dodot norādījumus amatpersonām, kas chaotisko sakaru dēļ atradās pilnīgā neziņā par nepieciešamo rīcību. Bieži šādi apmeklējumi un apspriežu vietas atradās turpat aiz frontes līnijas. Vairākas reizes jubilārs ir bijis pēkšņš viesis ar bagātīgu ciema kukuli arī latviešu kaŗaviru ierakumos.

Kurzemi atstājis īsi pirms kapitulācijas un, ierodoties Vācijā, sācis darboties latviešu centrālās pārstāvības organizēšanā. Sākumā darbojies kā Latviešu Centrālās komitejas kancelejas priekšnieks, bet vēlāk kā finanču un labklājības nozaŗu vaditājs. Bijis Latviešu centrālās padomes un Latviešu nacionālās padomes loceklis, pēdējā pildot prezidija sekretāra pienākumus. Vadījis Latviešu pašpalīdzības fondu un bijis dažādu latviešu centrālās pārstāvības komisiju loceklis. 1950. g. ieradies Vatikānā un audiencē pie pāvesta Pija XII kā latviešu centrālo pārstāvību pilnvarotais izteicis tam pateicību par viņa rūpēm latviešu tautas labā.

Kanadā ieradies 1951. gadā. Arī tur aktīvi piedalās sabiedriskā dzīvē. Ir Kanadas latviešu katoļu apvienības centrālās valdes priekšsēdis, Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes loceklis, kā arī dalībnieks vai amatvirs vairākos citos latviešu pasākumos. Vairākkārt piedalījies lielāko Kanadas latviešu sarikojumu organizēšanā un ir bijis Kanadas latviešu dziesmu svētku rīcības komisijas viceprieksšēdis.

Jubilāram ar presi seni un tuvi sakari. Šis gaitas sācis kā „Latgales Vārda" Saeimas korespondents. Vairākus gadus bijis dienas laikraksta „Daugavas Vēstnesis" atbildīgais izdevējs. Pēc iecelošanas Kanadā, pārvarot lielas grūtības, nodibinājis un līdz nodošanai Daugavas Vanagu organizācijai vadījis laikraksta Latvija-Brīvā Balss apgādu. N. spalvai pieder daudzi raksti dažādos preses izdevumos, kaut gan pats ir atturīgs sava vārda pievienošanai.

Politiskā laukā jubilārs sācis darboties agri. Bijis Latgales kristīgo zemnieku un katoļu partijas aktīvs biedrs, kādu laiku tās akadēmiskās sekcijas priekšsēdis, kā arī pildījis citus amatus. Latvijas brīvvalsts pēdējā posmā, runājot par nacionāli politiskām temām, apmeklējis gandrīz visus Latgales pagastus un ar tādu pašu uzdevumu ticis aicināts uz daudzām vietām Vidzemē, Kurzemē un Zemgalē. Kā Latvijas armijas rezerves virsnieks un aizsargu organizācijas augstāks darbinieks, jubilārs ziedojis daudz pūļu un sirds degsmes latviešu vienošanas un nacionālās pašapziņas celšanas darbam.

Viņš ir korporācijas Lacuania loceklis un tās ilggadīgais senjors.

Trimdas gaitas kopā ar kundzi Reginu un meitu Marutu vada Toronto pilsētā, Kanadā.

Pagājušā dzīves posmā jubilārs savu stipro nacionālo apziņu, valodu prasmi, izcilās runas un organizātora dāvanas ir veltījis tikai vienam mērķim — kalpot latviešu tautas interesēm. Jubilejas dienas vēlējums — tādam palikt arī turpmākā dzīvē!

D. Elsts

SVARĪGS PROFESIONĀLS SASNIEGUMS

Šī gada 9. decembrī FBI publicējis trīs viņu konsultatīvās komisijas atzinumu par šī biroja noziedzības statistikas biļetenu, Uniform Crime Reports, kas ir galvenais avots informācijai par noziedzībām Savienotās Valstīs. Šīs [illegible] komisijas uzdevums bija analizēt FBI Savienoto Valstu noziedzības statistikas programmu, un tās priekšsēdis bija prof. P. Lejiņš.

Septiņdesmit lappušu gaŗais atzinums publicēts 44.000 eksemplāros. FBI paskaidro, ka pieķrit visiem 22 komisijas ieteikumiem, un šai sakarā, sākot ar 1959. gadu, „Uniform Crime Reports" saturā un formas ziņā izņāks stipri grozītā veidā. Piemēram, noziedzības indeksam par pamatu tiks izlietoti cītādie rakstura noziegumi, blakus parastam lauku un pilsētu noziedzības šķirojumam tiks izlietoti tā saucamie standarta metropoļu rajoni (Standard Metropolitan Areas), statistisko pārskatu publicēs divu reižu vietā vienu reizi gadā, un tas pēc apjoma būs lielāks.

Prof. P. Lejiņš vadījis šo konsultatīvās komisijas darbu kā kriminologs un statistiķis. Pārējie divi komisijas locekļi bija Dr. C. F. Chute, Publiskās administrācijas institūta direktors Ņujorkā, un St. F. Schrotel, Cincinnāti policijas priekšnieks. Sakarā ar šo darbu FBI direktors J. Edgars Hūvers rakstīja prof. Lejiņam: „Your report, I am confident, will stand over the years as a major contribution to the field of criminal statistics in the United States."

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Amerikas latviešu apvienības sekretāriāts lūdz atsaukties ziņu sanemšanai no piederīgiem sekojošas personas:

Alfonu, Jāņa d., Balchu (Balčunas), dzim. 1912. g. Rīgā, dzīvojis Brūklīnā, meklē māte; Frici Bērziņu, atstājis Latviju 1922. g.; Edgaru Buchbinderu, dzim. apm. 1924. g., no Bauskas; Vili, Augusta d. Cimdiņu, ar sievu Valiju un dēlu, meklē brālis; Laimoņu, Jāņa d., Engelbertu, dzim. 1923. g., meklē vecāki Latvijā; Austru Fogelmani, dzim. Neimanis, dzim. 1924. g., no Bauskas; Martu Freibergu, dzim. Pudse, no Rēzeknes; Aleksandru, Jāņa d., Grāvīti, dzim. 1914. g., meklē māsa Latvijā; Otto Vilhelmu Helmani, dzim. 1908. g., meklē māte; Valdemāru, Krista d., Janovski, dzim. 1924. g., meklē māte; kuģu kapteini Kārli Jaunzariņu, ap 75 g. vecu; Albertu Frici Jurjānu, dzim. 1926. g., meklē māte; Tamāru, Alfrēda m., Krišāni, dzim. 1930. g. Liepājā, meklē tēva brālis: inženieri Arvīdu Pudse, no Jelgavas; Žani Pundiku, līdz 1948. g. dzīvojis Anglijā ar uzvārdu „Pumpurs", meklē brālis; Emmu Richteri, dzim. Bode, no Rīgas, ap 45 g. vecu; Jāni Alfrēdu Rītu (arī Šmits), dzim. 1911. g., no Bauskas; Artūru Šēlu, dzim. 1920. g.; Vilmāru Strautiņu, iecelotis ASV no Vācijas; Albertu, Pētera d., Vītiņu, dzim. 1921. g., meklē vecāki Latvijā.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C., USA. (Telef. DUpont 7-7812). Adresu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tiešā kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adresu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

Arturs Voitkus

TRIMDAS DZĪVES PROBLĒMAS

IV

NEMIERS

Cilvēks izgudroja auto, lidmašīnu, televiziju, radio un vēl daudz ko citu, lai dzīve kļūtu ērtāka un lai viņam atliktu vairāk laika dzīves skaistumam.

Iznākumu mēs zinām.

Cilvēks nekad nav bijis tādā ērtā un pašreiz.

Divi pasaules kaŗi trīsdesmit gadu laikā maksāja desmitiem miljonu cilvēku dzīvību. Kaŗus izcīnot, tautas cerēja, ka asinīm slacītajos tirumos izaugs miers.

Mēs zinām, kādu mieru cilvēce ieguvusi. Tas miers, kas tagad valda, smacē dvēseles kā lietuvēns un liek naktīs trūkties no miega.

Un cilvēks ir trauksmains un nemiera pilns, un viņa dienas paiet bažās par to, ka īsais dzīves posms varētu paiet pilnībā neizmantots, un kāds mirklis aizslīdēt gaŗām nebaudīts. Vēlēšanās izsmelt aku sausu cilvēku dzen nežēlīgāk kā ugunsgrēka liesmas.

Pastāvīgo sasprindzinājuma un mūžīgās trauksmes stāvokli esam pasākuši attaisnot ar „eksistences ciņas" vārdu, bet tas nav pareizi, jo pa lielākai daļai mēs vairs necīnāmies par dienišķās maizes riecienu, jumtu virs galvas un drēbes gabalu mugurā, bet par ērtībām un luksu, maksādami par to ne dolaros, bet ar saviem nerviem un dvēseles mieru.

Jo šī ciņa nepazīst žēlastības — ne pret sevi, ne pret citiem. Džungļu likums, ka stiprākais iznīcina vājāko, valda ikvienā darba vietā. Kur vēl tā zeļ intrigas un cenšanās sevi izcelt uz darba biedra lēses kā tur, kur strādā algoti darbinieki?

Kļūst reizē baigi un skumji, rītos un vakaros paskatoties to sejās, kas vai nu dodas darbā, vai nāk no darba. No rītiem tajās lasām stāstu par nakti, kas nav devusi atpūtu; par vakaru, kad stundu stundas — līdz vēlai pusnaktij — pavaditas vai nu TV ņirbošo gaismu priekšā, vai aizlaistas tukšās sarunās un tenkošanā; par vakaru, kas iesākts un pabeigts bažās, ka tikai kaut ko nenokavē! Ka tikai kaut kas nepaslīd gaŗām! Ka tikai no visām iespējām nav izvēlēta tā, kas devusi vismazāko izklaidīšanos!

Vai brīnums, ka šajās sejās otrā rītā atspoguļojas ļaunums un nepatika? Kādu atpūtu var dot pusgulēta nakts? Kā dienas darbā gurdinātie nervi var atjaunoties, ja šim mērķim nolemtajās stundās tos visu laiku kā ar pātagām peŗ?

Un pēcpusdienās, kad darba stundas aizvadītas? — Tad mākslotais spraigums, kādu dažkārt no rītiem saviem vaibstiem vēl cenšamies piešķirt, ir zudis, un mūsu sejas ir vēl nogurošākas un nervozākas.

Reti, bezgala reti redzami cilvēki, kas no rīta ar prieku dodas darbā un vakarā, apmierināti ar veikumu, mieŗīgi un izlīdzināti atgriežas mājās.

Mūsdienu cilvēks par savu ēku uzstādījis tempu un dzīves ērtības un kļuvis to vergs.

Tikai nenokavēt! Tikai nepalaist gaŗām kaut ko neizmantotu, neredzētu, nejustu!

Un mūžīgais nemiers dzen kā vagara pātaga, un jo ātrāk un pakalpīgāk mēs skrienam, jo trauksmaināki kļūstam.

Mēs vairs neprotam priecāties — tāpat kā mums kļuvusi svešа spēja dziļi un patiesi skumt. Jo mēs esam savā trauksmē kļuvuši — un nebīsimies reiz skatīties patiesībai acīs — sekli.

Mūsu tēviem viņu dzīves gudrībā bija viena liela, neatņemama un neatsveŗama sastāvdaļa — miers un izlīdzinātība. Viņi prata un spēja priecāties par draudzību, par mīlestību, par skaistumu un dabas varenību un krāšņumu, par dzīvību un katru piešķirtu dienu — jo viņu prieku nesaindēja drudžainās bailes kaut ko nokavēt. Viņiem bija laika, vagu dzenot, apstāties un acīm noglāstīt plaukstošo zaļumu, bija laika ieklausīties ciruļa dziesmā un bija laika — vagas galā noņemt cepuri, salikt rokas un pateikties Dievam par jauno pavasari, sauli un paša veselību.

Kad mēs tagad, acīm pelēkajā asfaltā ieurbušies, ar piecdesmit, sešdesmit un lielāku jūdžu skaitu stundā joņojam pa lielceļiem un vakarā, pēc simtiem jūdžu nobraukšanas nespējam atmiņā atsaukt neviena sakariga skata, tad prātā nāk tās dienas, kad mums pietika laika ar muguras somu plecos soļot pa mūsu dzimtenes baltajiem lielceļiem, un kad, kalna galā uzkāpuši, mēs nesteidzāmies — nekā neredzējuši — uz nākamo pakalni, bet ilgi, ilgi raudzījāmies pāri siliem un ezeriem un priecājāmies: ai, Dieva pasaule, cik tu esi skaista!

Kad tagad, tēls tēlu dzīdams un uzbāzīgus reklāmu zīmējumus gar mūsu acīm ņirbinādams, mūsu vakarus savā varā paņem TV aparāts, kuŗa priekšā mēs sēdam kā čūskas hipnotizēti trusīši, velti gaidīdami uz cerēdami, ka nākošā raidījumā beidzot būs kaut kas jēdzīgs un sakarīgs, tad prātā nāk tie vakari, kad mums pēc darba dienas bija laiks — un patika — paņemt rokā labu grāmatu un iedziļināties kāda pasaules liela gara domās.

Tagad?

Tagad mums ir labi, ja pietiek laika izlasīt īsus kopsavilkumus, izvilkumus vai kritikas. Vai — visbiežāk — tikai virsrakstus.

Nedomāju, ka toreiz, kad mūsu ikdienā trūka daudz no tā, ko šodien saucam par dzīves ērtībām un kļuvis to vergs.

Tikai nenokavēt! Tikai nepalaist gaŗām kaut ko neizmantotu, neredzētu, nejustu!

Un mūžīgais nemiers dzen kā vagara pātaga, un jo ātrāk un pakalpīgāk mēs skrienam, jo trauksmaināki kļūstam.

Mēs vairs neprotam priecāties — tāpat kā mums kļuvusi svešа spēja dziļi un patiesi skumt. Jo mēs esam savā trauksmē kļuvuši — un nebīsimies reiz skatīties patiesībai acīs — sekli.

Mūsu tēviem viņu dzīves gudrībā bija viena liela, neatņemama un neatsveŗama sastāvdaļa — miers un izlīdzinātība. Viņi prata un spēja priecāties par draudzību, par mīlestību, par skaistumu un dabas varenību un krāšņumu, par dzīvību un katru piešķirtu dienu — jo viņu prieku nesaindēja drudžainās bailes kaut ko nokavēt. Viņiem bija laika, vagu dzenot, apstāties un acīm noglāstīt plaukstošo zaļumu, bija laika ieklausīties ciruļa dziesmā un bija laika — vagas galā noņemt cepuri, salikt rokas un pateikties Dievam par jauno pavasari, sauli un paša veselību.

Kad mēs tagad, acīm pelēkajā asfaltā ieurbušies, ar piecdesmit, sešdesmit un lielāku jūdžu skaitu stundā joņojam pa lielceļiem un vakarā, pēc simtiem jūdžu nobraukšanas nespējam atmiņā atsaukt neviena sakariga skata, tad prātā nāk tās dienas, kad mums pietika laika ar muguras somu plecos soļot pa mūsu dzimtenes baltajiem lielceļiem,

LIELA VĀRDI

**Pēdējos gadu desmitos cilvēces prāts drudžainā ātrumā ir saražojis no dzelzs un zemes bezformīgām vielām daudz derīgu lietu un mašīnu, saistījis savā kalpībā neredzamos pasaules spēkus, it

ADVENTA ZVANIEM SKANOT

Vai dzirdat, draugi? Visā pasaules telpā skan atkal adventa zvani, kas sauc mūs visus kā kādreiz Austrumu zemes gudros taisīties ceļam uz turieni, kur piedzimis mūsu Glābējs. Viens otrs teiks — bet Austrumu zemes gudrajiem bija līdz dārgas dāvanas! Man nav nekā — kā lai turp dotos pielūgt Dieva dēlu tukšām rokām?

Vai aizmirsāt, ka Viņam nevajag nekā vairāk kā tikai mīlestības vien?

Vienalga, kurā pasaules malā — visur jau laudis gatavojas Ziemassvētkiem. Kā pārpilnībā, tā trūkumā, kā laimē, tā nelaimē, kā brīvībā, tā arī verdzībā — visur, visur ieskaņas Ziemassvētku zvani . . .

Pušķojot lepnu, krāšņu egli, vai arī pazemīgu kadiķkrūmu, vai pat kādu zaļu zaru, norit daža asara . . . Ir tik daudz žēlabu un tik daudz atmiņu — kā jums, tā man . . .

Vai toreiz, bērnības dienās, Ziemassvētkiem nebija siltāks spožums, jo bērna acīm viss rādās skaidrāks, un sirdij katrs brīnums ticams? . . .

Ak, neaizmirstamie eglīšu vakari skolas gados tālajā dzimtenē ar mūžīgi skaisto Ziemassvētku nakts himnu: „Klusa nakts, Svēta nakts . . .", ar deklamācijām, ar rotaļām, ar bezbēdību un istu sajūsmu . . .

Un kur tas drudžainais svētku priekšlaiks lauku sētās! Pošanās, spodrināšana, noslēpumaina gatavošanās, suķēnu bēres, piparkūku smarža . . . Un svētku vakarā ai, kur siltu segu izklātās kamanas ar ašu bēri — kāds priecīgs brauciens, kad likās, ka visas zvaigznes smaidīdamas zvanīja līdzi ilkss pulkstenītim . . . Ir labi visu to atcerēties . . . Kā lēni sniga balts pārslu malds. Kā iemiga zeme un klusēja, sapņodama par jaunu pavasari. Kā pati dzīve bija vēl nepiepildīts sapnis. Un sirdī bija ziemas prieks — šis savādais un spožais prieks, dzimis no sniega brīniškā baltuma. Tur katrs mežs, piesnidzis un balts, bija it kā dievnams pats.

Un nu? Kāpj tumsa svešu kalnu galotnēs, un bez sniega nemirdz tālums. Uz vientuļām klintīm jūrmalā kliedz žēli kaijas. Sirds kliedz līdzi. Visapkārt tumsas klājiens. Svešs, veltīgs liekas manas pašas dzīves gājums. Es veltī mākoņiem sūdzos — kaut vienu baltu pārslu lūdzos. Kniebj rokās, vaigos, sirdī saltums. Pelēks saltums. Te baltu ceļu nav. Es velti baltus svētkus gaidu. Pret savu likteni es jūtu naidu. Tik tālu tagad mana tēva māja, kur logu rūtīs plauka ledus puķes. Tur bija sarmā un maigā zilā krēslā titie ziemas jausmu.

Jau kuro gadu, māt, tu mani mājā gaidi? Tu piekusi, un tagad kapu kalnā dusi . . .

Mīlēt, mīlēt — sauc adventa zvani. Draugi, vai dzirdat? Vai atceraties Ziemeļnieka:

„Mīli šonakt, kad ik logā
Laistās aizkars zelta krokām,
Mīlā arī debess liecas —
zemi apkampt baltām rokām."

Ļausim arī mūsu sirdīm vienotai mīlestībā pretī tiekties. Naids lai kļūst mums lieks — tam pāri lai mīļums liets, kas kausē visu, kas salts, kā siltā dvašā uzziedot skaisti, smaržīgi ilgu ziedi — Ziemassvētku ilgas, kas aizved mūs uz zemi, kur „Mazā sirmā kumeliņā jāj pa ceļu pasaciņa . . ."

Kāds ceļš! Balts ceļš! Tur vecā mīlestība, vilnas sagšā ietinusies, iet, tur sirms večuks ar spiekšķi brien, tur kamanas skrien — uz dievnamu, kur pasakainā gaismā laistās logi, kur torņi zvani sauc: Šonakt Pestītājs ir dzimis!

Šovakar mūs gaida pie ārdurvīm skaistas kamanas ar teikmainiem, sirmiem kumeļiem, ar ašiem bēriem . . . Laimīgu izvizināšanos. **Jūsu Vidzemniece.**

Līdzīgi kā pagājušajā gadā, arī šogad KLMA atklājusi savu mākslas salonu DV namā, Toronto. 123 Huron ielā. Salons būs atvērts katru sestdienu un svētdienu no pl. 2—6 vakarā, arī 2. Ziemassvētkos. Salonā redzami 13 autoru 32 darbi. Uzņēmumā KLMA valdes pr. Ed. Dzenis un A. Nulītis pārbauda gleznu sakārtojumu salona atklāšanas dienā.
J. Kreiļa uzņ.

LAMPATĀNS GRIB KĻŪT NAMSAIMNIEKS

Mājas pirkšanas problēmās iedziļinājies Augusts Nopūta

„Ko tu visu laiku dzīvo pie sveša un maksā renti?" draugi kūdīja Lampatānu, „skat' kā mēs — aizpirkām namiņu un īrnieks palīdz izmaksāt. Pa šitiem gadiem tev varēja būt divi mājas — viens pats cilvēks . . ."

„Vai nu es pie sveša dzīvoju?" Lampatāns taisnojās. „Tak jau pie pašu Cauruma. Un ja visi pirks mājas — kur tad ņems mītniekus?"

Tā tas palika līdz rudenim, bet tad — pati to nezinādama un nenojauzdama, ka lauž zaru, uz kā sēd — pēdējo grūdienu deva Caurumīša.

„Lampatān," viņa kādā vakarā, priekšnamu mēzdama, teica, „tagad sākas draņķīgs laiks, un tev jāpērk raberi. Šitā tu pielāčo visu māju."

Lampatāns neteica nekā, bet savā prātā nodomāja, ka tā ir jaukšanās viņa darišanās, un ka tas nekad negaidītos, ja viņš dzīvotu pats savā mājā.

Galošas viņš tāpēc nepirka, bet sāka apraunāties ar vienu, otru, kas jau mājas bija iepirkuši. Tā sakot, ar lietpratējiem.

„Nepērc tikai lielu," Pusmuca mācīja, „tad tev jātur īrnieki, un ar tiem trabele vien ir. Tad viņam tas nav labi, tad tas trūkst. Šodien viņam par siltu, rītu par aukstu. Šodien viņš grib logu vaļā, rītu ciet. Tu noskrienies kā pucēvele un par ko? Tik vien priekš sveša. Pērc mazu, kur tikai pašam vien, tad tev nav nekāda bēda."

Lampatānam likās, ka Pusmuca runā gudri.

Otrā dienā viņš satika Žēlastību.

Vārds pa vārdam, un Lampatāns izstāstīja nodomu iegādāt mazu, klusu savrupmāju.

„Pērc vien, pērc," Žēlastība drūmi raudzījās draugā kā kapteinis savā grimstošajā kuģī, „pērc vien . . . Kam tā nauda, tas var trakot. Bet tad tik vien nesaki, ka es tevi neesmu brīdinājis."

„Kā?" Lampatāns nobijās. „Kas tad mazai brekelei vainas?"

„Es jau neko . . ." Žēlastība kratījās vaļā. „Katrs jau var darīt kā grib. Nav jau mana nauda . . ."

„Par naudu jau nekas," Lampatāns uzķēra, „mana jau tā arī nav. Ko es viens pats pelnītājs daudz varēju piekrāt? Tāpat jau būs jāpaķer bankā."

„Tāpēc!" Žēlastība atplauka. „Tas ir akurāt tāpēc: ja tu ņem mazu bungalovu — tu maksā pats. Cikstēsi, bet maksāsi. Pats maksāsi morgidžas, pats haidro, pats takses. Bet paņem tu lielāku — ā, brālīt, cita būšana. Tad tu tik katru mēnesi pirmajā nostājies uz porča un liec ieskaitīt naudu delnā. Un īrnieki maksā klanīdamies."

Lampatānam likās, ka Žēlastība runā gudrāk par Pusmucu. Vai viņš pats nebija visus šos gadus sūri grūti pelnītos dālderus skaitījis Cauruma mantkārīgajā delnā? Un kam no tā bija ticis labums? Viņš bija tāds pats pliks kā toreiz, kad iebrauca Pigbridžā, bet Caurumam jau bija otrā māja.

Tātad . . .

Un Lampatāns sāka apskatīties pēc lielāka īpašuma.

„Kāpēc tu gribi pirkt centrā?" Bumerangs brīnijās, Lampatānu ar aģentu pie sāniem pilsētā satikdams. „Kas tagad vairs dzīvo pilsētā? Te viss ir komērši. Ja pērc, tad pērc jaunajos developmentos. Te — troksnis, netiriba un visāda būšana, bet tur būs klusums un miers. Tur tu dārziņā vari iestādīt kādu puķīti vai gurķīti un priecāties par dabu. Kas tev te? Akmeņi un trafiks."

Lampatāns atzina, ka arī Bumerangs runā gudri. Viņš sarunāja ar aģentu, ka brauks skatīt māju ārpus pilsētas jaunajā rajonā.

Bija saulaina rudens pēcpusdiena. Pilsētas dūmi un troksnis palika tālu aiz muguras, un aģenta auto viņu pa grumbainu lauku ceļu veda uz rudens lapu sārtota meža pusi. Lauka gālī viņš apstājās.

„Te ir," aģents izkāpis rādīja, no tās priedes pa labi iet King ielā, un tur ir Orčarda bulvāra stūris. Otrs nams no stūra vēl dabūjmas. Patīk?"

Lampatāns pagaidām vairāk neredzēja kā grāvi meža malā un aģenta nosaukto priedi. Kamēr viņš pārdomāja, kā atbildēt cilvēkam, kas redz neesošas lietas, aiz muguras ieskanējās pazīstama balss.

„Tu arī uz zaķiem?"

Runāja Taisnība, pa kungu modei iekāris šaujamo kreisajā elkonī.

Lampatāns izstāstīja.

„No, sēr," Taisnība izņēma patronas no stobra. „Te nekas nebūs. Es tev braukšu līdzi un parādīšu, kā māju pērk. Ko tu te ārumos darīsi? Kas tev te dzīvos? Kad viņi ceļ mājas, tad vispirms nāk buldozers un noņem visu pa tiro — koki nost, krūmi nost, kalni, lejas — viss nost. Tik paliek kā plika zeme. Ja tu gribi būt par paionieri, tad okē. Tad pērc nost. Bet ja tu gribi dzīvot kā cilvēks, tad pērc pilsētā. Tur tev viss būs pa rokai — basi, taksi, visādas stores, fainančkompanijas un tā."

Lampatāns Taisnības runu vērtēja par gudru.

To dienu viņi nekā nenopirka, jo aģents kļuva nevaļīgs.

Nākamās nedēļas viduī viņš satika Aspirīnu.

„Ko?!" Lampatāna nodomu padzirdīs, Aspirīns iekliedzās vien. „Māju? Vecu? Postā, skaidrā postā ieskriesi! Tu domā — kāds pardod labu māju? Labā mājā katrs pats dzīvo iekšā. Laba māja un laba brūte nestāv uz sēli — to tu iegaumē. Ja kāds pārdod māju, tad tur ir trabele — vai nu plambings vecs, vai jumts beigts, vai tāpat kaut kas. Ja pērc, tad pērc jaunu."

„Bet man rāda tādu, kam nekādas vainas neredz," Lampatāns taisnojās.

„Tad vēl sliktāk," Aspirīns nebija pārliecināms, „tad tev darīsana ar īstiem zulikiem. Ja veca māja, tad vainai jābūt."

Lampatāns pārdomāja — galu galā Aspirīnam varēja būt taisnība. Viņš nolēma ievērot draugu nesavtīgo padomu un meklēt jaunceltni.

„Jaunu māju?" Prapis brīnījās, Lampatāna stāstu noklausījies. „Vai esi apskatījis, kādas izskatās jaunās mājas? Pēc gada tu lūgšus lūgsies, lai kāds par brīvu ņem preti. Vai tu zini, cik par jaunu māju taksi jāmaksā? Un kas tev bekjārdu kops? Kas laņu mūvēs? Un tad vēl saidvoks un vaterrētes un visādi adžastmenti. No, no, no! Ja man vēl kādreiz būtu jāpērk, tad gan jaunu vairs ne. Ņem vecu. Tai mūri nosēdušies, haidro samaksāts, jumts atjaunots, un tā. Tur tu zini, kas ir un kas nav."

Lampatāns noklausījās un neteica nekā. Prapis, paviršī spriežot, arī runāja gudri.

Viņš nolēma aprunāties ar Amaliju. Padomu bija par daudz, vienam bija grūti izšķirties, un Amālija, galu galā, kaut arī par mājām diez vai ko zināja, tomēr bija viņa brūte.

Amālija Lampatāna nodomā noklausījās degošām acīm.

„Māju?!" viņa sasita kepiņas un uzgrūda Lampatānam buču uz vaiga, „Pēter! Pičiņ!! Tas nozīmē, ka tu taisies . . . ka tu mani . . . ka mēs?"

Ar to pietika.

Lampatāns izšķīrās.

Un viņš vēl šodien dzīvo pie Caurumiem — nav nekā, ko viņš nebūtu gatavs upurēt savai brīvībai.

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS

VERONIKAS STRĒLERTESIZLASE UN SAKĀRTOJUMS
DAUGAVA. 1958. 176 LPP.

Šī krāšņā grāmata, ko sakārtojusi dzejniece **Veronika Strēlerte**, ietērpis, iekārtojis un ilustrācijas ar zoss spalvu zīmējis **Ojārs Jēgens** un izdevis grāmatu apgāds Daugava Zviedrijā, drīz jau būs nonākusi arī Kanadā.

Grāmata, kā to savā pēcvārdā aizrāda tās sakārtotāja, nepretendē būt par materiālu zinātniska rakstura studijām, jo tanī nav visas mūsu tautas teikas, bet gan tikai izlase, kas var valdzināt katru lasītāju.

Šīs teikas ir it kā mūsu tautas fragmentāra dzīves chronika. Ar tām izskaidrotas dabas parādības, ģeografiskas norises, apcerēti vēstures notikumi, portretētas laikmeta un apkārtnes zīmīgākās personas. Viņu nolūks ir valdzināt to klausītājus un lasītājus un piespiest viņus ticēt šķietami neticamām lietām, un tās apliecina pārvarisku iejaukšanos visās dzīves norisēs.

Grāmata sadalīta vairākās nodaļās un apakšnodaļās.

Pirmā nodaļa veltīta **tautas ticējumiem un paražām. Vispriekš** ir teikas par senajām kulta vietām: **Kāpura kalnu,** svētozoliem, svētajām liepām, citiem Dieva kokiem, svētiem ūdeņiem, raganu akmeņiem, bērnuakmeņiem, dievakmeņiem. Tad seko teikas par ticējumiem (budēlu vakaru, mājas garu, svētmeitām, ugunsceļu, mantas pūķi, čūsku ķēniņu u. c.). Tālāk nāk teikas par velniem un vadatājiem un par naudas racējiem. Grāmatas sakārtotājas domas ir, ka nosļēpta manta un tās meklēšana — motīvs, kas ļoti nodarbinājis latviešu nabadzībā nospiesto zemnieku prātu.

Grāmatas otrās nodaļas virsraksts — **Vēstures teikas.** Te ļoti interesantas teikas par latviešu cīņām ar vāciešiem un citām kaimiņu tautām (galvenotiesu igauņiem), teikas par Ziemeļu karu, par Rīgas raganu, Katrinu I un Pēteri Lielo, **zviedru ķēniņu,** Doma baznīcu, Aluksnes pili, Cēsu kalēju u. c.), pēc kam seko teikas par mēra laikiem, dažādiem karjem, kungiem un muižas dzīvi.

Trešajā nodaļā ievietotas **Vietu teikas.** Vispirms par Vidzemi, tad Kurzemi, Zemgali un Latgali, Piektajā apakšnodaļā ir teikas par sāli. Sāls bijusi grūti dabūjama, un tai bijusi liela nozīme.

Pēdējai, ceturtajai nodaļai, virsraksts — **Teiksmaini laudis.** Te atrodam teikas par burvjiem, raganām un vilkačiem, stipriniekiem un savādniekiem, un pašās beigās teikas par žīdiem.

Gribas vēl atzīmēt, ka interesantas citā starpā, ir teikas, kas rāda, kā cēlušies daudzi no mūsu zemes vietu vārdiem, piem., kalnu (Grebļa, Krievu, Elka, Naudas, Raganu, Tabakdozes, Bakšķinu, Odu), upju (Ogres, Salacas, Asins), ezeru (Zviedru) un citu vietu nosaukumi, piem., Letonija, Mēru pagasts, Asinsleja, Slaktera leja, Kapu sils, Gala krogs, Franču tilts u. t. t. Ir teikas par Valmieras dibināšanu, Lubāna un Alūksnes ezera celšanos u. c.

Šī grāmata var noderēt arī kā rokas grāmata mūsu bērnu audzināšanai un mācīšanai, cita starpā, sameklējot un parādot uz Latvijas kartes tās vietas, par kurām teikās stāstīts.

Jauka dāvana Ziemassvētkos un citos gadījumos.

P. A.

MŪZIKA ZIEMASSVĒTKIEM

Kora un solistu koncerts Toronto Walmer Road baptistu baznīcā

Ziemassvētku mūzika ir tāda parādība, kas šajā zemē nevar paiet garām — ausim nepamanīta. Bacha Ziemassvētku oratoriju gan maz izredzes dzirdēt, bet tā saucamo tradicionālo Ziemassvētku mūziku, sākot ar „O come all you faithful" un beidzot ar „Santa Claus is coming to the town", no plastikas ripas pa dažāda izmēra un kvalitātes skaļruņiem nodarbinās mūsu ausis, iegriežoties gandrīz ikvienā dāvanu pirkšanas drudzī apskumbušā veikalā. Pie tam, — jo sīkākas preces, jo mūzika skaļāka.

Protams, dzīvā un veikalnieciskiem darījumiem neaptraipītā veidā Ziemassvētku mūziku dzirdēs tikai tās istie meklētāji — koncertos un baznīcās gājēji.

Nu jau otro gadu Toronto latviešu baptistu draudzes koris rīkopējas, lai Ziemassvētku dziesmas tīrā veidā Toronto skanētu arī latviešu mēle.

Svētdien, 21. decembrī, plkst. 3,00 p. p. Walmer Rd. baznīcā tas rīko koncertu Ziemassvētku ieskaņai.

Kora diriģents Arvids Purvs, strādādams pie materiālu vākšanas jaunam garīgu dziesmu krājumam koriem un izmantojot dažādus avotus, atradis daudz skaistu Ziemassvētku dziesmu, kas ne tikai latviešiem ir pilnīgi nepazīstamas, bet arī angliski runājošiem jaudīm reti vai nepavisam nav dzirdētas.

Tā koncerta programmā no 9 kora dziesmām 4 tiks dziedātas pirmoreiz latviešu valodā ar tulkotu vai atdzejotu tekstu, kur savukārt palīdzīgu roku pielicis garīgu dziesmu tekstu autors māc. A. Mēters.

No minētām 4 dziesmām raksturīgākā, bet reizē arī aizmirstības putekļiem visvairāk apklātā ir Elizabetes laikmeta madrigaļu formā rakstītā — „Reiz ganiem lopus sargājot . . ."

Tāpat daudziem vēl nepazītu skaistumu var atklāt arī citās dziesmās, kā piemēram: 4 solo balsim un korim kontrapunktā rakstītā 16. g. s. nezināmā autora „Lai slavas skaņas plūst"; Gustava Holsta franču Ziemassvētku dziesmas aranžējums divi solistiem, korim un ērģelēm; V. Baštika harmonizējums „Rīta Zvaigzne" u. c.

Kā maza kuriozitāte: — „Klusa nakts" paša Fr. Grūbera mazmazdēla prof. O. Grūbera aranžējumā — solistam, korim un pavadījumam.

Bez kora koncertā piedalīsies soliste Austra Holcmane, dziedot Hendeļa, V. Baštika un V. Krūma darbus, un Pēteris Geistauts.

Kā jau parasti, kora dziedātāji un diriģents cer, ka klausītāji centīsies atnākt uz šo Ziemassvētku mūzikas pēcpusdienu, lai daudzajos mēģinājumos ieguldītais darbs varētu tikt nodots, kam tas bijis domāts — Dievam un cilvēkiem.

J. A.

A. Beikmane

KVĒLO, PAGALE!

ATMIŅU STĀSTS PAR VASARU AUCĒ

(2. turpinājums)

Daina neklausās Tūra pļāpāšanā. Līdz laboratorijas slēgšanai valrs atlikusi nepilna stunda, kādēļ viņai jāpasteidzas. Šoreiz viņai laimējas. Kad pārējie studenti jau notīrījuši darba galdus un pošas mājup, viņas kalcija sāls, mirdzoši balta kā Alpu kalnu sniegs, atdzesējas eksikātorā. Ja nu vēl to šovakar izdotos nosvērt, tad visas raizes būtu galā! Drebošām rokām Daina satver eksikātoru kā lielāko pasaules dārgumu un novieto to blakus aptiekas svariem. Kad viņa ar metalla knaiblītēm satver porcelāna trauciņu ar vērtīgo sāli, viņai liekas, ka viņa būtu sadzirdējusi soļus, lai gan labi zina, ka laboratorijā viņa ir viena pati, pārējie visi jau ir aizgājuši mājās.

„Nudien, būšu vēl pārpūlējusies," domā Daina, „sāku jau redzēt spokus gaisā dienas laikā."

Soļi apstājas Dainai blakus, un tai mirklī Dainas roka ar porcelāna bļodiņu iedrebas tik nelāgi, ka baltā kalcija sāls izbirst uz galda, bļodiņai izslīdot no knaiblēm. Nu ir viss pagalam! Daina vairs nespēj savaldīt dusmu un vilšanās asaras. Atspiedusi galvu rokās, viņa paliek brīdi nekustīga sēdam un ļauj asarām ritēt caur pirkstiem, līdz kāda roka viegli aizkar viņas plecu.

Izbijusies Daina paceļ galvu un vinas asaru pilnās acis sastop Laura nopietno, gaiši zilo acu skatu. Asistenta sejā ir ieguļušās tikko jaušamas smaida rieviņas gluži kā šorīt, vērojot Bācaru neveiksmi.

„Vai šaidienai nepietiks, Kalēja jaunkundze?" Lauris jautā vienkārši un sirsnīgi, it kā neredzēdams Dainas sasarkušās acis. Asistenta balsī Daina nedzird zobgalības, kādēļ viņa ātri vien atgūst pašsavaldīšanos.

„Kā redzat, Laura kungs, mani tāpat kā Bācaru šodien vajā viena neveiksme aiz otras. Nu jau trešo reizi . . ." Daina skumji pamāj galvu apgāztās bļodiņas virzienā.

„Atļaujiet jums palīdzēt, galu galā tā bija mana vaina, jo es jūs sabiedēju," asistents ar papīra lapiņas palīdzību sagrābj izbērto sāli atpakaļ bļodiņā.

Dainai negribot jāpasmaida.

„Ja nu rezultāts par dažiem gramiem atšķirsies no vajadzīgā, es jums to šoreiz piedošu, Kalēja jaunkundze," Lauris mierina vēl arvien rūpju pilno Dainu, „bet tagad gan iesim ārā! Nav nekādas jēgas vēl ilgāk uzturēties šais piekvēpušajās telpās, kad ārā tik jauks laiks."

„Jā, laiks gan ir labs," atbild Daina, „bet man tūliņ jāsteidzas mājās gatavoties rītdienas pārbaudījumam. Esmu dzirdējusi no savām studiju biedrenēm, ka jūs, Laura kungs, esot pārbaudījumos ļoti bargs un nepielūdzams, sevišķi studentēm, tādēļ man, droši vien, vajadzēs visu nakti nosēdēt pie grāmatām.

„Nu, tā nu gan nebūs patiesība," iesaucas Lauris, „esmu vienādi bargs kā pret studentiem, tā studentēm, tikai pēdējās gan iedomājas, ka viņām ir lielākas tiesības nezināt uzdotos jautājumus nekā viņu vīriešu kārtas kollēgām. Es tomēr domāju, ka arī dāmām jāprot pārbaudījumos pareizi atbildēt, ja viņas vēlas iegūt agronoma diplomu, tas ir viss."

„Taisnība gan jums, asistenta kungs," Daina tomēr neapmulst, „tikai sievietes sirds pēc būtības ir mīkstāka un vieglāk ievainojama nekā vīrieša, tādēļ ieteicu jums viņas mazliet pažēlot!"

Laurim patīk jaunās, glītās studentes atklātā valoda, kādēļ viņš labprāt kādu brīdi ar meiteni vēlētos pastaigāties un paterzēt, bet Daina ir gaužām nevaļīga un norūpējusies par rītdienas pārbaudījumu. Lauris zina, ka neļaus šai meičai pārbaudījumā „izkrist" pat tad, ja viņa nekā nezinātu atbildēt, tomēr viņš to nedrīkst Dainai teikt, lai nezaudētu savu asistenta cieņu.

„Dainas jaunkundz, kā būtu, ja mēs brīdi paklejotu Jelgavas ielās, lai izvēdinātu no galvas laboratorijas kvēpus. Lai mācītos, jums tomēr būs nepieciešama gluži skaidra galva," viņš beidzot piebilst, jo viņam ienākusi prātā laimīga doma tā vēl kādu brīdi Dainu paturēt savā tuvumā.

„Es nezinu, vai šodien to varēšu atļauties," šaubās Daina, bet tad arī viņai ienāk prātā laba doma, ka, pastaigājoties kopā ar asistentu, varbūt izdosies kaut ko tuvāk uzzināt par rītdienas pārbaudījumu tematiem.

„Labi, asistenta kungs," viņa beidzot pieņem Laura aicinājumu, „es jūs gaidīšu lejā pie galvenās izejas."

„Pateicos, Dainas jaunkundze, tā nu reiz ir prātīga valoda," Lauris viegli saņem savā plaukstā Dainas pirkstus. Tad viņš atlaiž meitenes roku un dodas uz ģērbtuvi.

2. NODAĻA

Iznākuši no akadēmijas, Daina ar Pēteri Lauri nesteigdamās staigā pa tukšajiem parka celiņiem pils priekšā, un pār viņiem augstu gaisā aprīļa vējā šalc veco gobu un skābaržu kailie zari. Viņi iet klusēdami un pilniem malkiem bauda spirgto, smaržu pilno pavasara gaisu. Abi viņi sajūt vieglu, tikko jaušamu noreibumu, bet nezina tā cēloni.

Pie Driksas tilta viņi brīdi apstājas, kā valcādami viens otram, kurp tālāk doties. Viņiem priekšā pret vakara sārti zeltainajām debesīm asi iezīmējas Jelgavas nami un smailie baznīcas torņi, bet zem viņu kājām šalc Driksas tumšie ūdeņi, traukdamies uz Lielupi. Jā, kurp gan lai iet divi jauni, pavasara noreibuši cilvēki siltā aprīļa vakarā, kad ap viņiem saldi smaržo zeme un ūdeņi un vējš glāsta viņu atsegtās galvas tik silti un tikami kā mīļa cilvēka rokas?

Lauris ierunājas pirmais: „Vai neiesim zem liepām staigāt?"

Daina klusi iesmejas un, atmetusi galvu, ļauj vējam jaukt viņas kuplos, rūsas krāsas matus. „Kas par iedomu, asistenta kungs! Liepām jau tagad vēl nav lapu!"

„Un kad liepām būs lapas un medaini smaržos to ziedi, tad jūs vairs šeit nebūsit. Tad es te nākšu staigāt viens, lai aatcerētos šo jauko aprīļa vakaru kopā ar jums. Lūdzu, Dainas jaunkundze, novēliet man vismaz šo prieku." Lauris saņem Dainas roku.

„Asistenta kungs, jums šovakar patīk jokot," paklusām iesaucas Daina, iesāņus palūkodamās Laura sejā. Tā tomēr šoreiz ir pavisam nopietna.

Daina piekāpjas. Rokās sadevušies, viņi iet pa vientuļo liepu gatvi, kur neredz neviena staigātāja. Dainas skats aizslīd pāri Driksas pelēkajiem ūdeņiem, pāri applūdušajām pļavām, kur vakara saules staros atmirdz Lielupe visā savā varenajā plašumā. Tās krastā kā balts tvaikonis paceļas cukurfabrika ar daudzām tumšu logu rindām un karogu augstā masta galā. Laura skats slīd pāri Dainas matiem, kavējas pie viņas vingrā, slaidā auguma, un savāds, skumjš un reizē laimīgs mirdzums ir viņa acīs.

Šoreiz klusumu pirmā pārtrauc Daina, ieminēdamās par rītdienas pārbaudījuma tematiem. Lauris tomēr šīni ziņā palīdzēt nepielūdzams. Dainai pieminot pārbaudījumus, viņš vienkārši kļūst mēms. Beidzot, kad Dainu jau ir pagalam aizvainojusi viņa klusēšana, viņš laipni paskaidro, ka Daina var būt bez rūpēm, ja vien viņa savas analizes laboratorijā ir strādājusi pati.

Te nu pienākusi Dainas kārta brīnīties: kas gan cits tās varētu izstrādāt viņas vietā?

„Neliecieties nu, Dainas jaunkundz!" Lauris viegli pasmīn, „mūsu dienu agronomijas un mežkopības studentēm pašām vairs praktiskie darbi nav jāstrādā. Viņām tikai atliek izteikt savu vēlēšanos, un tūdaļ čaklas rokas viņu vietā visu padaris. Studentēm tikai jāprot acu un burvīgu smaidu valoda, tad darbi padarīsies paši no sevis, tikai pārbaudījumos gan būs tā pagrūtāk . . ."

Daina tomēr liedzas atzīt asistenta vārdu patiesību, tie visi esot salti meli, kas viņam par studentēm sastāstīti. Vai viņš pats šodien neredzēja, kā Daina pūlējās ar kalcija notikšanu?

Strīdēdamies Daina ar Lauri ir nonākuši atkal pie Driksas tilta. Pār pilsētu jau nogulusies zilgana vakara krēsla. No atvērtajām Lindes viesnīcas durvīm kā silts vilnis plūst deju mūzika un dzērotāju jautrie smiekli. Pāri ielai, tirgus laukumā pusaudži skaļi klaigā, mētājot bumbu.

„Kur jūs dzīvojat, Dainas jaunkundz?" vaicā Lauris.

„Annas ielā," atbild jaunā studente. „Un jūs?"

„Es dzīvoju Lielajā ielā, tātad mums ir kopīgs ceļš uz mājām. Vismaz atļaujiet man jūs pavadīt mājās!"

„Aizliegt jau to nevaru, ja jums ejams tas pats ceļš," atbild Daina.

Brīdi viņi soļo klusēdami, iegrimuši katrs savās domās. Tad Lauris apstājas kāda pelēka mūra nama priekšā.

„Te nu ir mana dzīves vieta. Ja Dainas jaunkundzei nav iebildumu uz brīdi ienākt pie manis, es jūs labprāt pacienātu ar — tēju!" Lauris viegli pasmaida, ielūkodamies pārsteigtajai meitenei acīs.

„Bet asistenta kungs, jūs jau rīkojaties kā pēc notīm," Dainas balsī ieskanas neslēpts nicinājums, „vispirms draudzīga pastaiga, tad vēl draudzīgāks aicinājums apciemot jūs dzīvoklī. Nudien, šis piedāvājums būtu ļoti patikams pagodinājums kādai vecākās klases ģimnazistei."

„Ak, jā, biju pavisam piemirsis, ka man blakus atrodas gluži pieaugusi trešā kursa studente, kas dzīvi pazīst ne sliktāk kā mūsu vecmāmiņas." Lauris atlaiž Dainas elkoni un smaida kā izaicinot. „Brīnos, kur gan ir palikusi tā meiča, kas vēl tik nesen man uzticējās. Vai viņu nomāc kādas slepenas bailes, vai — varbūt kāda ļauna paredzēšana?" Negaidīti viņš ir atradis īsto veidu, kā iedzelt Dainas pašlepnumam.

„Ja Laura kungs domā, ka man no viņa bail, tad gan viņš rūgti maldās. Lūdzu — parādiet tad arī savu mājokli!"

Pa platām akmens kāpnēm viņi uzkāpj augšas stāvā, kur Laurim iekārtots neliels divistabu dzīvoklis. Dainu pārsteidz priekšzīmīgā kārtība un spodrība mazajā dzīvoklī. Nē, viņai nav ko baidīties no cilvēka, kam tik liela spodrības milestība. Spodrai jābūt arī viņa dvēselei. Atsēdinājis Dainu ērtā atpūtas krēslā, Lauris dodas virtuvē sameklēt uzkožamos. Drīz vien viņš atgriežas ar paplāti, kura apkrauta burvīgām maijmaizītēm, cepumiem un tējas traukiem. Ielējis viešņai tēju, Lauris no kāda slepena plaukta noņem pudeli veca Reinas vīna.

„Ar to mēs nosvinēsim mūsu jauko iepazīšanos," viņš saka, pieliedams glāzes.

Vecais vīns garšo tiešām lieliski, tāpat neaizmirstamas ir Lauņa sagatavotās maijmaizītes. Atsēdušies katrs savā pusē galdam, Daina un Lauris klausās vakara koncerta pārraidījumu, ko atskaņo Rīgas radiofona simfoniskais orķestris. Silta un patīkama tuvības sajūta ir pārņēmusi viņus abus. Arī sarunas raisās brīvāk un atklātāk.

Daina stāsta Laurim savas bērnības un skolas gadu atmiņas. Nav jau viņas dzīvē nekā ievērojama — viņa piedzimusi un uzaugusi kādā klusā Zemgales lauku sētā Tērvetes pagastā. Skolas gadus pavadījusi Jelgavā, bet studijas iesākusi Rīgā, Lauksaimniecības fakultātē. Vēlāk šī fakultāte pārcelta Viesturа Piemiņas pilī, Jelgavā.

(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

JĀZEPS VĪTOLS KATEDR

NO ATMIŅU KRĀJUMA „M

Reiz J. Vītola prelūde no pasa Rimska - Korsakova izpelnījās atzīmi „6", parastā piecnieka vietā. Ne mazāk sekmīgi Vītols turpmākajos gadoš strādāja pie dogmātiskā Johansena kontrāpunktā un fūgā, taču dziļākos mūzikas noslēpumus tam atvēra formu un brīvās kompozīcijas klases vadītājs Rimskis - Korsakovs divi pēdējos studiju gados. Kā izslāpis, Vītols dzer no slavenā komponista un skolotāja atziņu kausa un šai laikā ļoti daudz komponē, vingrinādamies visās mūzikas formās. Te ir instrumentāldarbi klavierēm, koŗa un solo dziesmas, pirmais stīgu kvartets, trīs daļas simfonijai, b-molla sonāta un daudz citu darbu. Konservātorijas gados dzimusi arī viņa koŗa dziesma „Bērzs tīrelī", kuŗu vēlāk (1888. g.) atskaņoja 3. vispārējos dziesmu svētkos.

Cik paradoksāli tas arī neliekas, bet tieši Rimskis - Korsakovs, viens no ideoloģiski krieviskās „Varenās kopas" biedriem ievadīja Jāzepu Vītolu latviskās mūzikas ceļos. Šī kopa ar Balākirevu, Borodinu, Musorgski un citiem krievu skaņražiem jau pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados centās savā mūzikā pēc nacionāli īpatnējā, krieviskā, meklēdami ierosinājumus savai fantazijai tautas dziesmās, to senlaicīgās tonālitātēs atklādami jaunus izteiksmes līdzekļus stiliski pareizai apdarei. Tāpat tautas vēsturē teikās un pasakās tie atrada temaŗ saviem skatuves darbiem un skaņu gleznām. Šis krievu mūzikas tendences neapšaubāmi pamudināja arī Vītolu pievērsties savas tautas folklorai, meklēt inspirāciju latviešu dzejnieku darbos, jo savu tautību, arī vēl valodu neprazdams, viņš nebija noliedzis ne sirdi, nedz atklātībā. Arī Korsakovs savā skolniekā meklēja un saskatīja personīgo, pie Vītola vārda žurnālā ierakstīdams: „Savdabīgs; laikam tāpēc, kā latvietis."

Vītols vēlāk labprāt atcerējās gadījumu ar kādu savu koŗa dziesmu. Komponējis isti krievisku tekstu ar piezīmi — „tautiskā garā" un aizsūtījis to Korsakovam parādīt. Pēdējais lasījis, pasmīnējis un jautājis: „Bet kādā tautiskā garā?" — „Liekas, ka krievu," atbildējis Vītols. — „To nu gan atmetiet" — noteicis Korsakovs. Tas bijis bridinājums un padoms velti nemaldīties pa svešas tautas tautiskiem pagalmiem.

Arī slavenais Antons Rubinšteins, noklausīdamies Vītola diplomdarbu, b-molla sonātu, jautājis: „Kādas t Ne jau krievs, bet tis. Vācieši ar sav čauri, bet jūsu izd kas jauns!" Un Vīt ši prātā par šo pašu izteiktie Johansena cerēju, ka jūs rakst ziku, bet šai ziņā gauzām vilies!"

Vītols palika uz savai asiņu balsij.

Jau pirmajos st Vītols nāk saskarē studējošo latviešu ču latviski vēl neru valodā viņš iemanā zām, īpaši Rimska kot. Vītols jo biež Stērstu Andreju, Remiķi un Vens (Skujenieku), bet dzība, kas ilga visu binājās ar Jurjānu dējais, Vītolam ies servātorijā, jau bi ģeļu klasi un kom riju un patlaban solvēt mežraga stu tūliņ paņēma 7 g Vītolu savā paspā zīstināja ne vien a biedribu, bet arī a ra pasauli. Tajā

SAIMNIEKS

gusts Nopūta

vēkam, kas redz neesošas lie-
, aiz muguras ieskanējās pa-
tāma balss.
Tu arī uz zaķiem?"
Bunāja Taisnība, pa kungu
ōdei iekāris šaujamo kreisajā
oni.
Lampatāns izstāstīja.
No, sēr," Taisnība izņēma
tronas no stobra. „Te nekas
būs. Es tev brauksu līdzi un
rādīšu, kā māju pērk. Ko tu
arumos darīsi? Kas tev te
vos? Kad viņi ceļ mājas, tad
pirms nāk buldozers un no-
visu pa tīro — koki nost,
mi nost, kalni, lejas — viss
t. Tik paliek kā plika zeme.
tu gribi būt par paionieri,
okē. Tad pērc nost. Bet ja
gribi dzīvot kā cilvēks, tad
pilsētā. Tur tev viss būs pa
ai — basi, taksi, visādas sto-
, fainančkompanijas un tā."
Lampatāns Taisnības runu
ēja par gudru.
o dienu viņi nekā nenopirka,
āgents kļuva nevaļīgs.
Vakamās nēdēļas viņu viņš sa-
a Aspirīnu.
Kb?!" Lampatāna nodomu
zirdīs, Aspirīns iekšķiežās
. „Māju? Vecu? Postā, skaid-
postā ieskriesi! Tu domā —
s pārdod labu māju? Labā
ja katrs pats dzīvo iekšā. La-
māja un laba brūte nestāv
šeli — to tu iegaumē. Ja kāds
rdod māju, tad tur ir trabele
vai nu plombings vecs, vai
nts beigts, vai tāpat kaut kas.
pērc, tad pērc jaunu."
Bet man rāda tādu, kam ne-
ias vainas neredz," Lampa-
s taisnojās.
Tad vēl sliktāk," Aspirīns
ļa pārliecināms, „tad tev
šanā ar īstiem žulikiem. Ja
māja, tad vainai jābūt."
ampatāns pārdomāja — galu
Aspirīnam varēja būt tais-
. Viņš nolēma ievērot drau-
nesavtīgo padomu un meklēt
nceltni.
Jaunu māju?" Prapis brīnī-
Lampatāna stāstu noklausī-
„Vai esi apskatījis, kādas
atās jaunās mājas? Pēc ga-
tu lūgšus lūgsies, lai kāds par
u nem preti. Vai tu zini, cik
jaunu māju taksi jāmaksā?
kas tev bekjārdu kops? Kas
u mūvēs? Un tad vēl said-
s un vaterrētes un visādi ad-
tmenti. No, no, no! Ja man
kādreiz būtu jāpērk, tad gan
nu vairs ne. Ņem vecu. Tai
ri nosēdušies, haidro samak-
s, jumts atjaunots, un tā. Tur
zini, kas ir un kas nav."
ampatāns noklausījās un ne-
a nekā. Prapis, pavirši sprie-
ari runāja gudri.
iņš nolēma aprunāties ar
ālju. Padomu bija par
ūdz, vienam bija grūti izšķir-
s, un Amālija, gallu galā, kaut
par mājām diez' vai ko zinā-
tomēr bija viņa brūte.
Amālija Lampatāna nodomā
klausījās degošām acīm.
Māju?!" viņa sasita ķepiņas
uzgrūda Lampatānam buču
vaiga, „Pēter! Piči!! Tas
zīmē, ka tu taisies . . . ka tu
ni . . . ka mēs?"
Ar to pietika.
ampatāns izšķirās.
Un viņš vēl šodien dzīvo pie
urumiem — nav nekā, ko viņš
būtu gatavs upurēt savai brī-
bai.

?" Negaidīti viņš ir atradis
o veidu, kā iedzelt Dainas
šķepnumam.
„Ja Laura kungs domā, ka
an no viņa bail, tad gan viņš
gti maldās. Lūdzu — parādiet
d arī savu mājokli!"
Pa platām akmens kāpnēm
ni uzkāpj augšas stāvā, kur
urim iekārtots neliels divista-
dzīvoklis. Dainu pārsteidz
iekšzīmīgā kārtība un spodrī-
mazajā dzīvoklī. Nē, viņai
v ko baidīties no cilvēka, kam
līela spodrības mīlestība.
odrai jābūt arī viņa dvēselei.
tsēdinājis Dainu ērtā atpūtas
rēslā, Lauris dodas virtuvē sa-
ieklēt uzkožamos. Drīz vien
ņš atgriežas ar paplāti, kura
krauta burvīgām maijmaizī-
m, cepumiem un tējas trau-
iem. Ielējis viesņai tēju, Lau-
s no kāda slepena plaukta no-
ļ pudeli veca Reinas vīna.
Ar to mēs nosvinēsim mūsu
auko iepazīšanos," viņš saka,
ieliedams glāzes.
Vecais vīns garšo tiešām lielis-
, tāpat neaizmirstamas ir Lau-
a sagatavotās maijmaizītes. At-
ēdušies katrs savā pusē galdam,
Daina un Lauris klausās vakara
koncerta pārraidījumu, ko at-
kano Rīgas radiofona simfonis-
ais orķestris. Silta un patīka-
na tuvības sajūta ir pārņēmusi
iņus abus. Ari sarunas raisās
rīvāk un atklātāk.
Daina stāsta Laurim savas
ērnības un skolas gadu atmi-
as. Nav jau viņas dzīvē nekā
ievērojama — viņa piedzimusi
un uzaugusi kādā klusā Zemga-
es ciemā, bet studijas iesākusi Rīgā,
Lauksaimniecības fakultātē. Vē-
lāk šī fakultāte pārcelta Viestu-
a Pieminas pilī, Jelgavā.
(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

JĀZEPS VĪTOLS KATEDRĀ, DZĪVĒ UN MŪZIKĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

Reiz J. Vītola prelīde no pa-
ša Rimska - Korsakova izpelnī-
jās atzīmi „6", parastā piecnie-
ka vietā. Ne mazāk sekmīgi Vī-
tols turpmākajos gados strādāja
pie dogmātiskā Johansena kon-
trāpunktā un fūgā, taču dziļā-
kos mūzikas noslēpumus tam at-
vēra formu un brīvās kompozī-
cijas klases vadītājs Rimskis -
Korsakovs divi pēdējos studiju
gados. Kā izslāpis, Vītols dzer
no slavenā komponista un sko-
lotāja atziņu kausa un šai laikā
ļoti daudz komponē, vingrinā-
dams visās mūzikas formās. Te
ir instrumentāldarbi klavierēm,
koŗa un solo dziesmas, pirmais
stīgu kvartets, trīs daļas simfo-
nijai, b-molla sonāta un daudz
citu darbu. Konservātorijas ga-
dos dzimusi arī viņa koŗa dzies-
ma „Bērzs tīreli", kuŗu vēlāk
(1888. g.) atskaņoja 3. vispārē-
jos dziesmu svētkos.

Cik paradoksāli tas arī nelie-
kas, bet tieši Rimskis - Korsa-
kovs, viens no ideoloģiski krie-
viskās „Varenās kopas" biedriem
ievadīja Jāzepu Vītolu latviskās
mūzikas ceļos. Šī kopa ar Balā-
kirevu, Borodinu, Musorgski un
citiem krievu skaņražiem jau
pagājušā gadsimta sešdesmita-
jos gados centās savā mūzikā
pēc nacionāli īpatnējā, krievis-
kā, meklēdami ierosinājumus sa-
vai fantazijai tautas dziesmās,
to senlaicīgās tonālitātēs at-
klādami jaunus izteiksmes lī-
dzekļus stiliski pareizai apdarei.
Tāpat tautas vēsturē teikās un
pasakās tie atrada temas sa-
viem skatuves darbiem un skaņu
gleznām. Šīs krievu mūzikas ten-
dences neapšaubāmi pamudinā-
ja arī Vītolu pievērsties savas
tautas folklorai, meklēt inspirā-
ciju latviešu dzejnieku darbos,
jo savu tautību, arī vēl valodu
neprazdams, viņš nebija nolie-
dzis ne sirdī, nedz atklātībā. Arī
Korsakovs savā skolniekā mek-
lēja un saskatīja personīgo, pie
Vītola vārda žurnālā ierakstī-
dams: „Savdabīgs; laikam tā-
pēc, kā latvietis."

Vītols vēlāk labprāt atcerējās
gadījumu ar kādu savu koŗa
dziesmu. Komponējis īsti krie-
visku tekstu ar piezīmi — „tau-
tiskā garā" un aiznesis to Kor-
sakovam parādīt. Pēdējais lasī-
jis, pasmīnējis un jautājis: „Bet
kādā tautikā garā?" — „Liekas
ka krievu," atbildējis Vītols. —
„To nu gan atmetiet" — noteicis
Korsakovs. Tas bijis brīdinā-
jums un padoms velti nemaldī-
ties pa svešas tautas tautiskiem
pagalmiem.

Arī slavenais Antons Rubin-
šteins, noklausīdamies Vītola
diplomdarbu, b-molla sonātu,
jautājis: „Kādas tautības esat?
Ne jau krievs, bet arī ne vācie-
tis. Vācieši ar savu mūziku ir
cauri, bet jūsu izdomā ir kaut
kas jauns!" Un Vītolam ienāku-
ši prātā par šo pašu darbu tikko
izteiktie Johansena vārdi: „Es
cerēju, ka jūs rakstīsit vācu mū-
ziku, bet šai ziņā esmu jūsos
gaužām vilies!"

Vītols palika uzticīgs sev un
savai asiņu balsij.

Jau pirmajos studiju gados
Vītols nāk saskarē ar Pēterpili
studējošo latviešu jaunatni, ta-
ču latviski vēl nerunā. Arī krievu
valodā viņš iemanās tikai pama-
zām, īpaši Rimska klasē nonā-
kot. Vītols jo bieži satiekas ar
Stērstu Andreju, Kažoku Dāvi,
Remiķi un Vensku Eduardu
(Skujenieku), bet patiesa drau-
dzība, kas ilga visu mūžu, nodi-
binājās ar Jurjānu Andreju. Pē-
dējais, Vītolam iestājoties kon-
servātorijā, jau bija beidzis ērģe-
ļu klasi un kompozīcijas teo-
riju un patlaban gatavojās ab-
solvēt mežraga studijas. Jurjāns
tūliņ paņēma 7 gadus jaunāko
Vītolu savā paspārnē un iepa-
zīstināja ne vien ar latviešu sa-
biedrību, bet arī ar latvisko ga-
ŗa pasauli. Tajā viņš bija Vī-
tola ceļvedis, un šī draudzība bi-
ja liktenīga mūsu mūzikas liel-
meistara turpmākajās mākslas
un dzīves gaitās.

Jāzeps Vītols pabeidza konser-
vātoriju 1886. g. pavasarī kā lau-
reāts ar lielo zelta medaļu. Viņa
diplomdarbu, b-molla sonātu,
atskaņoja svinīgajā izlaiduma
aktā Lielkņaza Miheļa pili pro-
minentākās publikas klātienē.
Šim oficiālajam pagodināju-
mam sekoja otrs notikums, kas
bija tikpat negaidīts, kā izšķi-
rīgs visai komponista turpmā-
kai dzīvei — konservātorijas
mākslas padome viņu aicināja
par teorijas klašu vaditāju. Vī-
tola pārsteigums un prieks ir ne-
aprakstāms, un viņš tieši no
konservātorijas dodas uz tuvāko
pasta kantori, lai jauno vēsti
nosūtītu vecākiem. Viņš pat pie-
mirst ieskatīties Pēterpils laik-
rakstos, ko par viņa kompozici-
ju saka lietpratēji. Tikai labu
laiku vēlāk vācu „St. Peters-
burger Zeitung" slejās viņš at-
rod atzīmi, ka konservātoriju
beidzis arī „ein junger Lette aus
Mitau", bet „Mitausche Zei-
tung", šo ziņu pārdrukādama,
saka, „ein junger Balte".

Kā konservātorijas mācības
spēks un komponists ar spilgti
izteiktu personību, Vītols drīz
vien iegāja ievērojamāko krie-
vu skaņražu sabiedrībā, īpaši
grupā, kas pulcējās ap Rimski-
Korsakovu, Glazunovu un Ļa-
dovu, un kas piederēja arī pie
krievu mūzikas mecenāta Mitro-
fana Beļajeva mūzikālo „Piek-
dienu" saimes. Šajās vēsturiskajās
Piektdienās, kur atskanējušas
visjaunākās un ievērojamākās
partitūras un spēlēti arī Vītola
darbi, jaunais skaņradis guva
daudz vērtīgu ierosinājumu un
atziņu. Krievu kollēgas nemaz
nedomāja Vītolu pārkrievināt,
bet, saskatīdami viņa mūzikā at-
šķirīgus akcentus un īpatnību,
centās tos veicināt un visādi at-
balstīt. Ne velti „Piektdienas"
meistara atmiņās palikušas kā
viņa garīgi bagātās dzīves skais-
tākie brīži, par kuŗiem viņš al-
laž mīlēja stāstīt.

Mitrofāns Beļājevs, bagāts
lieltirgotājs un kaislīgs mūzikas
entuziasts, par savu dzīves mēr-
ķi bija spraudis krievu mūzikas
veicināšanu un komponistu at-
balstīšanu. Šai nolūkā viņš no-
dibināja plašu mūzikas apgādu
Leipcigā, izdodams visus ievēro-
jamākos un vērtīgākos krievu
skaņražu darbus. Beļājeva ap-
gāds laidis atklātībā arī lielum
lielo daļu Vītola skaņdarbu, sā-
kot ar b-molla sonātu, mazā-
kas formas klavierdarbiem, or-
ķestra kompozicijām, beidzot ar
solo dziesmām. Ar to Vītola mū-
zika rada plašu izplatību tiklab
Krievijā, kā ārzemēs, un cēla
viņa vārda slavu. Šis apstāklis
nav zemu vērtējams, jo vēlāk
paši redzējām, ka tieši mērķtie-
cīga mūzikas apgāda trūkums
Latvijas patstāvības gados bija
par iemeslu nevērībai un nezinā-
šanai par mūsu mūzikas sasnie-
gumiem citās zemēs.

(Turpinājums sekos)

Valdis Krāslavietis

DECEMBŖA NAKTS

Gara ir decembrī nakts,
ledū lūst mēness stars.
Zvēriem un cilvēkiem salst,
zem sniega gul ābeles zars.

Bezgala tālš ir tas ceļš, kur
naktīs brauc greizie rati.
Zvaigznes tur saldamas trīs
un gaida, lai pestī tās rīts.
Bet sildīt vai iespēs diena, ja
dzimstot jau salst viņa pati?

Elza Zīverte Bostonā

Cik tas arī savādi izklausītos
— pēdējos gados Bostonā no-
pietnus koncertus rīko (ar vie-
nīgo izņēmumu — Daugavas
Vanagiem) — sportisti. Sporta
kopa bija aicinājusi tālo viešņu
Elzu Ziverti sērst Bostonā. Pāri
par 100 klausītāju šeit ir apmie-
rinoss guvums rīkotājiem, jo
koncertu publiku (izņemot koŗu
koncertus) Bostonā reti mēro
simtiem.

Pati māksliniece savas turnejas beigās, acīmredzami, pieguru-
si. Galvenais iemesls tam —
šajā kontinentā gūtā apaukstē-
šanās. Balss bija piespiesta un
dažkārt indispozīcijas apdrau-
dēta. Imponēja atzīstama mūzi-
kālitāte, dzīvais, sīki izstrādātais
priekšnesums un savu spēju ro-
bežās apzinīgi sastādītā pro-
gramma. Pirms 10 gadiem Elza
Zīverte būtu bijusi ievērojama
mūsu oprešu zvaigzne, dzirkstī-
ga un temperamentīga, kaut
balss nav liela. Dikcija atzīsta-
mi laba, bet plūdums vēlams
brīvāks, vislabāk bez nazālās
metodes, kas to saspiež un ap-
slāpē.

Vislabāk viešņai padevās tau-
tas dziesmas, dzīvā izteiksmē un
nevainojamā tulkojumā. Publi-
kas atsaucība bija liela, un dzie-
done deva arī vairākas piede-
vas.

Māra Eferte kā pavaditāja
neblja šorelz visai drošа. It se-
viški tā sakāms par kļūmēm A.
Kalniņa aranžētās tautas dzies-
mās. K.

LIELISKI DAINAS KOŖA PANĀKUMI

Kanadiešu prese cildina koŗa „skaisto svaigumu"

Pēc vairākiem koncertiem To-
ronto, Kanadas baznīcas un sa-
darbības organizāciju sarīkoju-
mos, Dainas koŗis Erikas Frei-
manes vadībā ieguvis kanadiešu
vērtējumā jau ļoti stabilu un
augstu atzīmi, kas īpaši pierā-
dījās pag. nedēļas koncertā Deer
Park Apvienotajā baznīcā, ko
bija organizējuši koŗa kanadie-
šu draugi un labvēļi ar Sabied-
riskās daļas vaditāju Movatu
priekšgalā.

Lai atbalstītu koŗa darbību,
telpu sagādi un biļešu izplatīša-
nu, darbīgas bija kanadiešu
organizācijas, kas arī rūpējās
par attiecīgu reklāmu presē. Šai
sakarā dienu pirms koncerta
Toronto laikrakstā „The Tele-
gram" bija ievietota parla-
menta locekles Margaretas Ait-
kenas plaša intervija ar Eriku
Freimani, kuŗā enerģiskā diri-
ģente ne mazāk noteikti un
mērķtiecīgi kā koŗa priekšā, arī
preses slejās bija parādījusi sa-
vu politisko nostāju ur. asiem
vārdiem raksturojusi komūnis-
ma būtību un latviešu tautas
likteni, kā arī komūnistu divko-
sīgās atieksmes pret mākslinie-
kiem.

Pēc koncerta ļoti atzinīgus
vārdus par koŗa sniegumu va-
rēja lasīt Džordža Kida recen-
zijā „The Telegram" 11. de.
n-rā. Aizrādot, ka koris būtu
pelnījis daudz lielāku klausītā-
ju skaitu, Kids, cita starpā, sa-
ka: „E. Freimane saliedējusi vī-
riešu un sieviešu grupu nepa-
rasti smalkā mūzikālā vienībā.
Pēc koristu sastāva tas nav jauns
koris, bet par spīti tam saista
balsu skaistais svaigums. Koris-
ti seko savai diriģentei ar lielu
nopietnību, un viņas darbs ir
apbrīnošanas cienīgs. Viņas stī-
lu raksturo vienreizēja interpre-
tācija, kas izvilina no katras
dziesmas iespējami labāko, un
tas ir noslēpums, kas izceļ la-
bākos koŗus starp labākajiem."

Tālāk Dž. Kids analizē atse-
višķas dziesmas, no kuŗām se-
viški izceļ tautas dziesmu sa-
balsojumus.

Katrā ziņā šī atsauksme uz-
skatāma ne tikai par augstāko
atzinību Dainas korim un tā di-
riģentei, bet latviešu mūzikai un
labajam vārdam vispār — kā
kultūrālā, tā tīri politiskā plāk-
snē.

ŽĒLASTĪBAS LAIKS

ARCHIBĪSKAPA DR. T. GRĪNBERGA SPREDIĶU IZLASE. APGĀDA „SĒJĒJS" IZDEVUMU, 1958. G.

Lai mēs šo grāmatu varētu
pareizi novērtēt, vispirms jā-
atbild uz jautājumu: kas ir kat-
ra sludinātāja resp. spredikotā-
ja primārais uzdevums? Atbildi
mums dod viens, kas šajā ziņā
ir neapstrīdama autoritāte, pro-
ti, apustulis Pāvils.

„Sludināšanas mērķis", viņš
raksta savā vēstulē Timotejam
(1., 15.), „ir mīlestības, kas nāk
no skaidras sirds, no labas ap-
ziņas un no neliekuļotas ticības."
Vai, kādā citā vietā, šis visu
laiku lielākais spredikotājs sa-
ka: „Un tā arī es, pie jums nāk-
dams, nenācu ar augstu valodu
vai gudrību, nesdams jums Die-
va liecību, jo es jūsu starpā ne-
gribēju neko citu zināt, kā vien
Jēzu Kristu, un to pašu krustā
sistu (vēstulē korintiešiem 2., 2.).

No šāda viedokļa raugoties
archibīskapa T. Grīnberga spre-
diķu un runu krājums ir liels
ieguvums, jo — visas krājumā
ievietotās svētrunas ir **kristo-**
centriskas. Proti — tās visas
grib liecināt par to lielo Dieva
mīlestību, kas cilvēcei atklāju-
sies Jēzū Kristū. Augt un pa-
stāvēt šajā mīlestībā nozīmē ie-
gūt pestīšanu un svētlaimi, ne-
atkarīgi no vides un apstākļiem,
kādos mums jādzīvo. Lasot grā-
matu „Žēlastības laiks", liekas,
ka sirmais archibīskaps saviem
lasītājiem un klausītājiem atkal
un atkal ir gribējis atgādināt:
„Es jūsu starpā negribēju neko
citu zināt, kā vien Jēzu Kristu
— un to pašu krustā sistu . . ."

Ja nemaldos, tad trimdā līdz
šim mums iznākušas divi spre-
diķu grāmatas, kuŗās ievietotas
dažādu mācītāju svētrunas. Kas
jūtami traucē šo grāmatu lasī-
šanu, ir atkārtota gaušanās par
mūsu tautas traģisko likteni,
par zaudētām dzimtenes bērzu
birzīm u.t.t. Šāda atkārtoša-
nās nogurdina; liek izbalot tēlo-
juma krāsainībai. Arī grāmatas
„Žēlastības laiks" autors sāpī-
gi pārdzīvo savas tautas postu
un šī laikmeta traģēdiju. Bet —
viņš zina, ka svētrunā nacionā-
lais elements nedrīkst aizstāt
kristīgo elementu. Un tādēļ vi-
sas laikmeta parādības viņš
cenšas analizēt no mūzības vie-
dokļa — sub speciae aeternita-
tis". Un, to darot — Diev vār-
dos un ar Dieva vārdu — rod
atbildi dažādiem jautājumiem,
uz kuŗiem mēs paši nespējam
atbildet.

Minēšu šeit tikai dažus pie-
mērus. Tie būs citāti no dažām
krājumā ievietotām svētrunām.

„Mēs visi zinām, kur un kā
Dievs ienesa mūsu dzīvē lielo
traucējumu. Trimdas laiks rāda,
kā ar to Dievs ir satraucis mū-
su tautu . . ."

Grieķu matēmatikis Archi-
meds visnotaļ mēdza zīmēt geo-
metriskas figūras sava nama
smiltīs. To viņš darīja arī kādu
dienu, nezinādams, ka pilsētā
iebrukuši ienaidnieki. Namā ie-
lauzās ienaidnieka karavīrs un
sabradāja viņa figūras. Archi-
meds, to redzēdams, viņam uz-
sauca: „Neaizskar manus ap-
ļus". Tie bija viņa pēdējie vār-
di . . . Bet viniem mums ir ko-
pīgs tas, ka visi esam apvilkuši
tādus dzīves apļus ap sevi: tur
ir miļākais darbs, miļākās grā-
matas, miļākās idejas, tikamā-
kās sabiedriskās nodarbības —
jā arī miļākie grēki. Un nu šī-
ni mazajā, norobežotajā pasau-
lē nāk Dievs un izjauc šos ap-
ļus, izjauc mūsu pašu nodomā-
tos ceļus. Un cik bieži tad arī
mēs ceļamies Dievam pretim:
„Neizdzēs tu manus apļus! . . ."
Padomāsim labi, vai taisni šis
traucējums, ko Dievs ienes pa-
saulē, nav mums un mūsu lai-
kam it sevišķi vajadzīgs? (21.
l. p.)

Kāds cits piemērs: rakstot
par pestīšanas svētību, archi-
bīskaps T. Grīnbergs saka:
„Grieķi vēlēja cits citam prieku
un liksmību, jo tas saskanēja
ar viņu pasaules uzskatu — bet
bēdīgo, slimo un mirēju tāds
sveiciens sāpīgi aizkāra. Tur-
pretim apustulis vēl žēlastību.
Kamēr grēks nācis pasaulē, nav
nekāda augstāka un labāka vār-
da kā žēlastība. Ja mēs būtu eņ-
ģeļi, mēs varbūt varētu iztikt ar
Dieva mīlestību, bet nabaga grē-
ciniekam nevajag nekā cita tik
daudz kā žēlastības. Mēs nozie-
dzāmies ar to, ka ataisījāmies
no Dieva, bet žēlastību ar to ne-
esam no Viņa sirds izrāvuši. Šo
žēlastību iemieso Kristus . . ."
(32. l. p.).

Vietām svētrunās pazib ļoti
īpatnējas domas, protams, pozi-
tīvā nozīmē. Tā, piemēram,
Pļaujassvētku svētrunā (147.
l. p.) archibīskaps raksta:
„Pļaujassvētkos mums jārunā
arī par grēku, jo cilvēka miesa
un dvēsele ir briesmās, tāpēc ka
maize mums nav lūgšanas priek-
šmets, bet ir ciņas priekšmets.
Ka tas patiesi tā, to piedzīvo
jo spilgti visur tur, kur maizes
trūkst. Un jo lielāks ir maizes
trūkums, jo briesmīgāka ciņa.
Maizes jautājums iededzina mū-
su kaislības: maize var būt par
cēloni skaudībai un naidam,
šķiru cīņai un visu karam pret
visiem. Maize, ko nelūdz no
Dieva, bet par ko cīnās, ir ne-
susi un nes daudz posta. Bet
tas ir grēks, kas pielīp maizei,
un tādēļ tepat mums jārunā arī
par piekto lūgšanu un grēku..."

Visai svētrunu grāmatai cau-
ri skan aicinājums izmantot
žēlastības laiku, kāds mums no
Dieva vēl dots, meklēt pestīša-
nu Kristū Jēzū un atsvabināties
no „vecā cilvēka" grēka dabas,
dzīvojot mīlestībā uz Dievu un
cilvēkiem.

Grāmatā „Žēlastības laiks" —
tās sakārtotājs māc. I. Strautnieks, saziņā ar archibīskapu,
ievietojis pavisam 32 svētrunas
un vienu lūgšanu. Svētrunas,
galvenokārt, izmeklētas tādas,
kas citur nekur neesot iespies-
tas.

Izteiksmīgu, gaumīgu vāku zī-
mējis Ansis Bērziņš. „Laikmeta"
iespiedums glīts, bez iespiedum-
kļūdām un paviršībām.

Recenziju noslēdzot, gribas
norādīt, ka grāmata jālasa lēni,
katru teikumu pārdomājot, jo
grāmatas autora valoda ir lie-
tiška, vienkārša. Jāpievienojas
grāmatas sakārtotājam, kas rak-
sta: Jāievēro, ka primāri spre-
diķi uzrakstīti teikšanai no kan-
celes, ne iespiešanai; grāmatā
turpretim bija paturams acīs,
ka tiem tagad jāsasniedz lasītā-
ja, ne klausītāja sirds un prāti,
ciktāl ģimenēs, kas varbūt vēl
nav atmetušas šo svētīgo ierā-
žu, kluso lasīšanu katram par
sevi neaizstātu priekšā lasīšana
kopīgā pulciņā." (172. l. p.).

Katrā ziņā ir jāpriecājas par
šīs grāmatas iznākšanu. Tā būs
ne vien skaista piemiņa, bet arī
nopietna ceļa rādītāja zīme Die-
va un svētlaimes meklētājiem
caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu.

Arnolds Lūsis.

DIVAS ĪPATAS GRĀMATAS

LOLITA by Vladimir Nabokov, G. P. Putnam's Sons (Ka-
nadā — Longmans, Greenand
Co) izdevums, 319 l. p., Cena —
$5,75.

Autors ir liberālas krievu
muižnieku ģimenes atvase, kas
angliski iemācījies jau bērnībā
no savas guvernantes. Kad viņa
tēvs atteicās no sava augstā stā-
vokļa galmā un sardoniski iz-
sludināja pārdošanai savu gal-
ma formas tērpu, tas izpelnījies
naidu, un vēlāk viņu nonāvējis
kāds monarchists. Revolūcijas
laikā jaunais Nābokovs emigrē-
jis un ieguvis Kembridžas uni-
versitātes diplomu. 1940. gadā
viņš pārceļas uz ASV, darbojas
kādā universitātē, lasot lepido-
teroloģiju un rakstot daiļprozu
dzīvā angļu valodā.

Par „Lolitu" pasaules literā-
tūras kritiķi un laji tagad lauž
savus šķēpus, bet starplaikā šī
grāmata kļuvusi par „bestse-
leri". Varbūt tās temats, skarot
ar nimfetomāniju slimojoša cil-
vēka pārdzīvojumus, ir pārdroš-
s, bet katrā ziņā tas ir svaigs un
apstrādāts skaistā angļu valodā.
(Turpinājums 8. lpp.)

GĪRTS SALNAIS

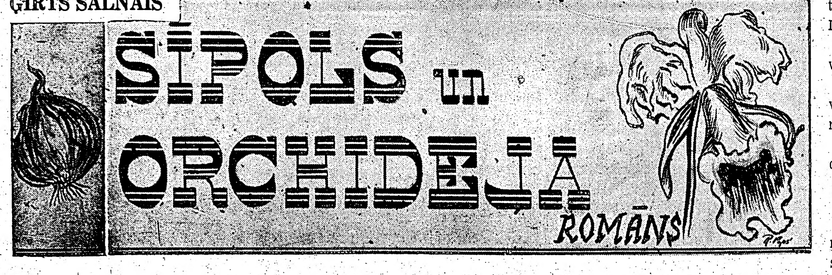

182. turpinājums

Viņa gaudoja kā aizšauts vilcēns. Atskārtis, kas notiek, Dags, ne šausmu, bet vājprātā niknuma pārņemts, ar vienu roku spieda ciet viņas muti un neizskaidrojamā divainībā plēsa nost viņas drēbes. Aptumšotajā galvā viņam kā urbis dzinās kāda savāda ideja. Viņam pašam likās, ka tā ir spoža, neatvairāma gaismas šautra, kas atmaksās viņam visas ciešanas. Ārā, ķēdēs lekdami, rēca suņi. Kaut kas trokšņoja. Telti ap Dagu pats gaiss šķita brēcam, un tad viņa acīs noblāzmoja zilas, zaļas un baltas ugunis. Viņš juta sevi krītam bez liekšanās.

Kēte, nespēcīgi vaimanājot, pietrūkās sēdus; kaila līdz jozmenim — uz mirkli iznira kā feja no mēļa, zeltīta viļņa. Ieraudzījusi izstādes sargu, ar sitienam pacēlu rundziņu, šaujamo pie sāniem un trauksmes svilpi zobos, pārliekušos pār Dagu, kas gulēja zemē blakus vāļai, resns un nožēlojams, kā mednieka nogāzts jūras lauva, Kēte vāji pasvaidīja gaisā rokas, kā mirstošais gulbis spārnus skolēnu baleta izrādēs, un pusbalsī skaidri saprotami saukdama „Viņš mani. Viņš mani. Viņš mani", laidās ieslīpi nesamaņā, izvārdzinātu seju pievērsdama sargam. Tikai mīglaini, pa mazliet vaļā palikušām skropstu starpām, viņa manīja, kas notiek telti, bet, dīvainā, gandrīz paradīziskā labpatikā, dzirdēja visu. Drusku sala, bet viņa nolēma, drošības pēc, pagaidām to paciest.

Ārā sākās suņu rejas, murdoņa, atsevišķi izsaucieni. Kāds no telts iekšpuses īsināja suņu ķēdes; kāds žvadzināja kaut kādus dzelžus un tūdaļ teltī atskanēja īgna policijas seržanta balss — tā paša, kam te neilgi pirms tam tik plāni izdevās ar vienu no sargsuņiem un Daga trokšņu pistoli. Kētei sirds prieka vilnītis, kā rotaļādamies, sašūpoja sirdi. Kamēr valsts un citi varas vīri, nīgri tusdami, viļājā un modināja apdullināto Dagu, klāt bija arī reportieŗi. Kēte notrīsēja vājos krampjos, atkārtoja klusi, bet ļoti skaidri: „Viņš mani. Viņš mani", iespērās papēžiem vāļā, nostiepās uz augšu kā savilkts loks, un vāri iekunkstēdamās, iekrita atpakaļ guļuvietā. (Zibēja spuldzes. Krakšķēja fotoaparāti.).

Policijas seržants, kas šoreiz teltī neienāca kā miera eņģelis ar revolveri rokās, bet pilns necilu aizdomu, uzmeta grīnu mirkli tikko pamodinātam un roku dzelžiem apbalvotam Dagam, pieredzes bagāta vīra mierā, ātri apskatīja paģibušo Kēti, pataustīja pulsu, un īsi un ātri nopratināja Dagu.

„Jūs viņu?" . . .

Dags sākumā stulbi grozīja galvu, cik to atļāva īsais kakls, tad žēli, bet neizprotamā spītā atbildēja:

„Jā, to biju nodomājis un izdarīju."

„Jūs draudējāt ar ieroci?"

„Jā, — ar seno filipīniešu dunci."

„Un cietēja padevās bez pretošanās?"

„Viņa cīnījās mežonīgi. Tad man izdevās piespiest dunča smaili viņas kakla artērijai, un viņa padevās."

Kēte vāļā sarāvās pēkšņos krampjos. Roku pirksti it kā nosnaicījās zvērīgā grābienā pēc neredzama ienaidnieka. Taču viņa noturējās paģibusi, un atkal kļuva stīva no galvas līdz kājām — kā zutis dabūjis mutē sāli. Glāba biezais krāsekļu zieķējums uz sejas. Zem tiem āda karsa, kvēloja, bālēja un sarka ķieģeļu sarkanumā. Viņa jutās, it kā tikko to pārvārītu elles šķīstīšanas katlā. Ar vienu aci, brīsniņu cieši aizspiestu plakstu melnumā, viņa redzēja ševi apkaunotu un izsmietu, nolaktu kailu un nevarīgu citu žēlošanai, ar otru — kāpjam augšā pa slavas kāpnēm, starmešu un foto gaismekļu žilbumā, ovāciju vētrainos auros, apslacītu prieka un skaudības asarām. Kārdinājums bija liels tagad mesties Dagam apkaklē ar visiem desmit nagiem, bet viņa gudri pievarēja aklo kaislību, labākas un skaistākas nākotnes labā, klausoties kā reportieŗi jautā un raksta aizgūtnēm, un saldā sajūsmā nojaušot, kā pratinātāja policijas seržanta skatieni gatavi aizlīst vai aiz ādas, kā viņai pašai, tā neaplēšamam Dagam, bet netiek nekādā skaidrībā, kas īsteni še notiek?

Kad Kēti jau tīna segās, lai veštu uz slimnīcu, viņa vēl dzirdēja, ka viens no kārtībniekiem ziņoja:

„Duncis nav atrodams. Te ir tikai viena pildāmspalva. Dārgās šķirnes. Tīra zelta spalva un tīra zelta uzmava."

„Vai jūs tiešām atceraties? Jūs uzbrukāt cietējai ar dunci?" jūtami saērcinās, uzmācās Dagam seržants.

Tikai pēc laiciņa nevarīgi noskanēja cita balss:

„Viņš ir aizmidzis un nav pamodināms.

„Uz policijas departamentu, dzēruma izgulēšanai!" nu vairs nevaldīdamies, neliekuļotās dusmās pavēlēja seržants.

Kad Kēti, segās ievīstītu, kā jaunas radības piebriedušu kūnu, paceltu uz četrām stiprām, uzmanīgām, kā ķērubu rokām, nesa ārā, viņa vēl padzirdēja uzbudinātu sava tēva balsi. Viņš stādījās priekšā likumu kalpiem, kuŗi vēl rosījās sīkāk pārmeklēt telti. Kētē atžirga dzīvesprieks pilnā vēzienā. Ja teltī palika tēvs, arī Leonarda Piektā Ķēniņa labklājībai dažās stundās nekas nevarēja kaitēt. Viņa kodīgi pasmīnēja, domādama, ka tēvs sākumā pārvārīsies niknumā, bet — na' — pašam par savu labo slavu tā kā tā nāksies parūpēties. Un viņa nemaldījās.

Ātrās palīdzības motors vēl nebija sācis dūkt, kad Metuzāls jau juta, ka jāsāk aizsargāties pret policijas un avīžnieku iekarsēto ziņkāri, glābjot, kas vēl glābjams. Tiktik pagrozījies teltī un pārlaidis asača peļuvanaga mirkli tiem, kas kustas, un tam, kas nekustas, viņš pirmo pamanīja nozieguma augstsprieguma vietai — vāļai — blakus nokritušu, aizdomīgi pazīstama veida dokumentu. Kamēr, fotografiem nemītīgi jaucoties pa kājām, policisti izstūrēja no telts Daga milzīgo miesas kalnu, un citi, rāpodami pa zemi, pārbaudīja notikušās ciņas arēnā apslēptākos kaktus, meklēdami filipīniešu dunci, Metuzālam, velkot no kabatas roku, izbira daži pavirši noglabāti papīri. Viņš mierīgi tos uzlasīja, un kad atliecās, viņa rokās atradās Maikla Tercija čeks par trīs simtiem. Skatoties tajā, Metuzāla drudžainās domās uzausa kā jauna, nekad nebijusi gaisma. Šis čeks, izrakstīts Kētei, šķita kā kāda negaidīta, labi slēpta apvērsuma liecība, un par spīti tagadējam tracim, Metuzālā uzradās neviltota sajūsma par Kēti. Kas par drosmi, kas par neatkarīgiem un patstāvīgiem gājieniem!

Ja rastos nepieciešamība, ar šo čeku pašu par sevi, Maiklu varētu labi pakircināt, bet būtiski tas apliecināja kaut ko nopietnāku, Gerriku ģimenē laikam gan nekad neapcerētu. Te bija izskaidrojums Maikla piekērībai ģimenes jaunākai paaudzei. Kaut Metuzāls nepazina Maiklu kā naudas kāsi, ar šādām summām arī tas bez saprātīgas vajadzības nemētājās. Jocīgajā sapņotājā iesēdies kaut kas vienreizējs, — Kēte! — Mets, pats nemanīdams, vienu no retām reizēm mūžā, labsirdīgi pavīpšnāja, šajā brīdī būdams gatavs Kēti apzeltīt. Lai Maikls Tercijs bija nelabojams savdabis, vietējai sabiedrībai bieži neizprotams un nepieņemams zobgalis — laikam pārāk aplipis ar presē bieži nicināto intelliģenču „olugalvu" brīvd

LAI JUMS BŪTU LAIMĪGI SVĒTKI,

BRAUCIET UN EJIET

UZMANĪGI!

METROPOLITAN TORONTO TRAFIC SAFETY COUNCIL

ATGĀDINĀJUMS VISIEM

Kāpēc šāds uztraukums it kā par neko šai gada laikā? Pasekojiet satiksmes nelaimes gadījumu skaitļiem pagājušajā gadā. Tad dabūsit atbildi. Un ja vēlaties zināt vēl vairāk, tad pasekojiet vairāku gadu statistikai, Tajā atradisit garu garos sarakstus par sakropļojumiem un nāves gaidījumiem, kas radušies satiksmes nelaimes gadījumos. Sakarā ar to tiek darīts viss iespējamais, lai pasargātu cilvēku dzīvību, ko ātri var pazaudēt satiksmes nelaimēs.

Esot cilvēcīgiem, katru gadu tas mums jāievēro un jādara viss iespējamais, lai šajā mēnesī, kad ir liela steiga, izdarot Ziemassvētku iepirkumus, to novērstu. Kas ir bistamākais, izdarot iepirkšanos Ziemassvētku laikā? Iepirkšanās Ziemassvētkiem cilvēkus nogurdina, padara nervozus, un tā nogurušie spēkratu vaditāji, tāpat gājēji, tiek ierauti lielajā satiksmē, kur ir lielas iespējas visādiem nelaimes gadījumiem, kas pārsteidz cilvēkus.

Bez tam laika apstākļi: ātri iestājas tumsa, slapjš sniegs, migla un gājēji apkrāvušies lieliem saiņiem un noliektām galvām — daļēji ir nelaimes gadījumu cēloņi. Bet viens no galvenajiem satiksmes nelaimes gadījumu cēloņiem ir — iereibuši spēkratu vaditāji, kas viesību laikā iedzēruši, tomēr atļaujas sēsties pie spēkrata stūres. Iereibis braucējs ir bīstamākais — lielākais satiksmes nelaimes gadījumu izraisītājs — jo dzērumā neapsver sekas, kas var celties, vadot spēkratu iereibušā stāvoklī. Nelaujiet sev iestāstīt, ka nekas nebūs, ja iebaudīs pāris glāzītes reibinošu dzērienu un pēc tam vadīs automašinu. Jāievēro tas apstāklis, ka pēdējā laikā arī mūsu tautiešiem notikuši neskaitāmi nelaimes gadījumi, pie kam daudzi no tiem cēlušies, braucot iereibušā stāvoklī.

Neaizmirstiet svētku steigā būt piesardzīgiem un uzmanīgiem, lai pasargātu savu un citu dzīvību.

ZIEMASSVĒTKU VECĪŠI!

BĒRNU APDĀVINĀŠANAI

iegādājieties bērniem piemērotu grāmatu

GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS

A. KOPMAŅA illustrācijas.

Pieprasit

DV GRĀMATNĪCĀ,

123 Huron St., Toronto, Ont. Canada.

GRĀMATAI CENA PAZEMINĀTA: LĪDZ 31. decembrim par $2,- gabalā.

JAUNIZNĀKUSĀS GRĀMATAS UN NOTIS

Andrieva Niedras — Sikspārnis (romāns)	$3.60
Ed. Freimaņa — Zemdegas (dzejas)	$2.40
Dr. Biskapa Ārstniecības kalendārs 1959. g.	$1.50
V. Dārziņa — Triade de Preludes (klav. solo)	$2.50
V. Dārziņa — Trittico Barbaro (klav. solo)	$2.50
L. Slaucitājs — Koŗa dziesmas	$1.50
TUVĀKĀ LAIKĀ IZNĀKS	
Dr. Komarzinska — Mocarts (romāns)	$3.00
Dr. Biskapa — Lipīgās slimības (70 illustr.)	$3.00
R. Tagores — Gora, romāns, I/II (apm. 700 lpp.)	$6.00
LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS UN PASAKAS — bērnu grāmata ar daudzām krāsainām illustrācijām	$2.00
V. Dārziņa Latv. t. dz. II daļa (51—100), dz.-kl.	$2.50
V. Dārziņa 25 Latv. t. dz. — vieglā apstrād.	$1.00

Pasūtinot iepriekš kādu no augšā minētajām grāmatām — 25% atlaide.

ALFRĒDS KALNĀJS

APGĀDS — SPIESTUVE — GRĀMATNĪCA

711—719 W. Willow St., Chicago 14, Illinois.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ

OTTO KROLLS,

00 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.

Tel. MOnroe 6 - 5899

DV SAINĪŠU DIENESTS

aizrāda, ka saiņu pasūtinājumus par pašreizējām cenām pieņems

TIKAI LĪDZ Š. G. 18. DECEMBRIM

Ar 1959. gada 1. janvāri stājas spēkā jaunie noteikumi.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

19. decembrī, pl. 8 Toronto studentu kopas eglīte.
21. decembrī, pl. 3,00 p. p. Walmer Rd. baptistu baznīcā Latviešu baptistu draudzes koŗa Ziemassvētku koncerts.
23. decembrī Latviešu YMCA's un Lāpas tradicionālais eglītes vakars Centrālās YMCA sarīkojumu zālē.
31. decembrī T.L.B. un T.L.Sp.K. rīko Jaungada sagaidīšanu Kolumba zālē.
10. janvārī — LMM klubā sarīkojums.
23. janvārī 1959. g. — Preses balle Kolumba zālē.
24. janvārī Sv. Andreja baznīcas telpās, TLTA sestdienas ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums.
7. februārī — tradicionālais karnevāls Palace Pier telpās. DV Toronto nodaļa.
27. februārī — Poļu zālē KLMA karnevāls.

ST. KATARĪNĒS

31. decembrī Vanadžu kopas rīkotais Jaungada sagaidīšanas vakars Beacon Motor hotelī.

HAMILTONĀ

20. decembrī Latviešu skolas eglītes vakars.
21. decembrī latviešu draudzes svētdienas skolas un DV eglīte.
11. janvārī Hamiltonas DV pilnsapulce.
24. janvārī HLB veco un jauno laiku deju vakars.
31. janvārī latviešu skolaş Draudzīgā aicinājuma sarīkojums.
7. februārī MMK balle.
14. februārī gaidu un skautu rīkotais Meteņu vakars.
21. februārī dāmu kom. mūzikāli literārs vakars. Dr. P. Vasariņa referāts.
28. februārī — 4. DV karnevāls Pigbridžā.
21. martā HLB dāmu kom. sarīkojums ar prof. P. Ķiķaukas referātu.

Latvijas Amerikā Hamiltonā

abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILĪTIS,

79 SMITH AVE.,

Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

ASPAZIJA . . .

(Turpinums no 3. lpp.)

runāšu, un jūs manu runu varēsit pārtraukt tikai ar varu, ar policijas palīdzību." Pulkvedis aizgāja apspriesties ar klātesošajiem ģenerāldirektoriem. (Ne ar vienu ģenerāldirektoru M. apspriedies nav, un tie arī nebūtu piekrituši sociāldemokrata Cielēna speciālprasībām. Z. U.) Šādā gaisotnē es sāku runāt. Tumšajā sastrēgumā man spēku deva gara liesma, kas no Raiņa un Aspazijas kapa kopas šķēla tumsu. (Cielēna runas teksts ievietots viņa grāmatā 135. un 136. lpp.). Kad klātesošie orķestŗa pavadījumā dziedāja tik ilgi nedzirdēto (Vai tiešām?) valsts himnu, tad visi jutās uz brīdi izrauti no vācu okupācijas važām un no austrumu asins draudiem, vienoti cerībā uz brīvu Latviju. Pēc runas es tūlīt nozudu. No šī brīža es pārgāju dzīvot „zem grīdas ””.

Tas, kas „Latvju Domās" teikts par Aspazijas bēru pēcspēli, ir patiesība. Ir patiesība, ka otrā dienā es savam ierēdnim tiku teicis dažus diezgan asus vārdus. Man tas bija jādara, lai vēl glābtu, kas glābjams, arī savu galvu. Bet bez tā es to teiktu arī šodien, jo ierēdnis nekādos apstākļos nedrīkst grozīt speciālās komisijas un savas priekšniecības iepriekš izstrādātu kārtību un noteikumus. Nav patiesība, ka šis ierēdnis bijis brīvības cīnītājs un kārtīgs L.K.O.K. Šis ierēdnis ir gan kalpojis krievu armijā un latviešu strēlniekos.

Šim notikumam bija arī cita pēcspēle, par ko šis laikraksts nerunā, proti, tā, ka otrā dienā pie manis ieradās divi Gestapo ierēdņi un sāka mani par notikumu Aspazijas bērēs pratināt un visādi tincināt ,kas ilga vairāk kā stundu. Tā tas turpinājās vairākas dienas. Lai no tā izvairītos, es kļuvu atkal „slims" un uzturējos dzīvoklī, bet arī tur Aspazijas bēru lietā pie manis pratināšanas nolūkos nāca SD ierēdņi. Kamdēļ un cik saspīlētas attiecības man bija ar šo iestādi, par to ir plašāk rakstīts kādā citā vietā.

Es nevarēju un negribēju vainu uzvelt Cielēnam, jo atbildīga par šo notikumu taču bija pašpārvalde, kas bēres rīkoja, un mans ierēdnis, kas demonstrāciju bija pielaidis. Ja Cielēns līdzīgu demonstrāciju būtu sarīkojis citur, es par to būtu nopriecājies, bet tagad es biju kļuvis tiešām diezgan lielās nepatikšanās. Vienīgais, ar ko es varēju sevi un notikumu kaut kā attaisnot, bija tas, ka es vēl nejutos vesels un nebiju varējis kapos palikt līdz svinību beigām, bet manis ierēdnis savu mulķības dēļ nebija lāgā izpratis, kas kapos notiek un ka par to viņš no manis ir saņēmis jau stingru rājienu. Es biju par šo notikumu ierēdnim licis iesniegt man arī rakstveida ziņojumu, un tas šo versiju arī apstiprināja. Gestapo ierēdņi šo ziņojumu paņēma līdz, bet ar maniem paskaidrojumiem nebija apmierināti. Raksturīgi, ka par saruna, kas notika ar manu ierēdni divātā, tik labi vēlāk bija informēts sociāldemokrata izdots laikraksts. Pagrīdē nozūdot, Cielēnam virszemē vajadzēja atstāt kādu notikumu, kuŗam būtu vajadzīga tikai viena dzirkstele, lai „pulveris aizdegtos un ietu vaļā."

Vai Aspazija to bija pelnījusi? Varbūt. Varbūt viņa pati par to priecātos. Ja salīdzina F. Cielēna runas domu ar to, ko Aspazija man teica savā pēdējā dzimšanas dienā, tur ir daudz analoģiska, atskaitot, protams, nepārvaramo ieskatu atšķirību par K. Ulmaņa personu. Bet ja atceros to, kas notika pirms 14 gadiem pie Raiņa kapa, jautājums kļūst problēmatiskāks. Saturiski pret Cielēna runu no nacionālpolitiskā viedokļa nebija un nav iebildumu. Bet par veidu, kā viņš rīkojās, domas var dalīties. No nacionālā sentimenta un demonstrācijas viedokļa Cielēna rīcībai ir dažas priekšrocības pret tiem, kas nostādīti par tādiem, kam „kapos kļuvis garlaicīgi vai par aukstu". Ir pat grūti par šādiem „pārmetumiem" skaidroties. Bet vai ir sevišķi cildena rīcība, ja kāds atklātības darbinieks piesaka vienu lomu, lai nospēlētu otru, kad uzlaists uz skatuves? Ar noiešanu pēc tam „pagrīdē" Cielēns rādīja, ka viņš negrib un nedomā atbildēt par saviem vārdiem un par savu rīcību, bet lai to dara citi.

DĪVAINAS SACENSĪBAS

Losandželosas apgabala laukšaimniecības izstādē nesen notika pīļu skriešanās sacīkstes. Tās izkārtotas ļoti līdzīgi suņu skriešanās sacīkstēm. Ja suņu sacīkstēs dzenulis ir mākslīgs zaķis uz stieples, tad pīles uz priekšu dzen skrejceļa otrā galā novietotais dzeŗamais ūdens un pārtika. Pīles zināmu laiku tur badā, un tad 5 pīles tiek ievietotas atsevišķos būros vienā skrejceļa galā, bet otrā ir ūdens un pārtika. Caurmērā visas pīles skrien vienādi ātri, un bieži uzvarētāja ir izrāvusies tikai par galvas tiesu. Zaudētājas parasti ir tās pīles, kas novēlojas pie starta — kuŗas lēnāk pieceļas un vispār nokavē pieceļšanos, bet skriešana visām caurmērā ir vienādi ātra. Sacīkstes pīļu dējību necietekmējot un kāda sacīkšu pīle pagājušā gadā izdējusi pat 360 olu. Tā tik vajaga

SHOP DOWNTOWN

TORONTO IEKŠPILSĒTAS

ZIEMASSVĒTKU IEPIRKŠANĀS CEĻRĀDIS

DOWNTOWN BUSINESS MEN'S ASSOCIATION

SHOP DOWNTOWN

JUVELIERU UN DĀVANU VEIKALI

BIRKS

KANADAS VADOŠAIS JUVELIERIS

GALVENĀ VIETĀ DĀVANU un CITIEM IEPIRKUMIEM.

GAUMĪGAS ZELTLIETU DĀVANAS.

IESPĒJA IEGĀDĀTIES UZ NOMAKSU.

Iegriezieties, vienalga, kuŗā veikalā.

BIRKS

JEWELLERS

134 YONGE ST. • 33 BLOOR ST. W.

20% ATLAIDE

uz visāda veida

GREDZENIEM un PUKSTEŅIEM

vērtībā virs $25.00.

Paņemiet šo sludinājumu līdzi un mēs jums dosim 20% atlaidi.

Tāpat ieteicam izmantot mūsu kreditēšanās iespējas.

MAKSĀJIET TIKAI $1,- NEDĒĻĀ.

Prasiet pēc Berce kunga — viņš runā jūsu valodu.

ROSE Jewellers,

207 Yonge Street (preti Albert ielai),

2482 Yonge Street (pie Castlefield)

Līdz Ziemassvētkiem veikali atvērti vakaros.

Jūsu ērtībai ar melniem četrstūrīšiem atzīmētas parkošanas vietas, kur 100 garāžās iespējams noparkot 15.000 auto.

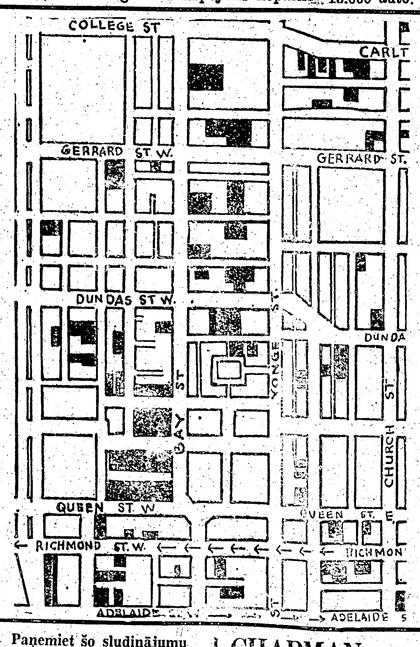

JAUKTAS PRECES

Eckerhead

HARDWARE,

17 Temperance

EM 3-9111

Jūsu Ziemassvētku veikals:

— ROTAĻLIETAS —
— LELLES —
— DARBA RIKI —
— ELEKTRISKIE DARBA RIKI —
— IMPORTĒTAS PRECES

SIEVIEŠU DRĀNAS UN APAVI

Sieviešu un bērnu drēbes

Visiem patīk valkāt drēbes, kas iegādātas

pie

NORTHWAY'S,

YONGE, pie Louisa

KURPES SIEVIETĒM

līdz purngalam. Visādā veida papēži bez NAGLĀM!

Lielumi: no 4 līdz 13.

Platumi: AAAAAA līdz E.

Cenas: 7.95 — 21.95.

ROKASSOMAS: 10% atlaide!

EDISON SHOES,

280 Yonge Street,

pie Tearuley,

1 bloku dienvidos no Dundas

MŪZIKAS INSTRUMENTI

Izvēlieties atšķirīgas dāvanas:

Jaukus MŪZIKAS INSTRUMENTUS vai PIEDERUMUS

pie

WHALEY ROYCE Co. Ltd.

310 Yonge Street

EM 4-9195

Atvērts vakaros līdz pl. 6,30.

Ceturtdienās līdz pl. 9 vak.

GARANTĒTA LABOŠANA.

VĪRIEŠU DRĀNAS UN APAVI

Nāciet pie APPLEGATH'S

vīriešiem

PLATMALES UN CEPURES - KURPES

Pārējie piederumi

Cepuru cenas:

6.50 — 7.95 — 10.00 — 11.95 12.95 — 15.00 — 20.00.

STETSON un BORSALINO

Kurpju cenas:

14.95 — 15.95 — 16.45

Divi veikali:

126 YONGE Str., pie Adelaide, un

258 YONGE St., pie Trinity.

L. J. APPLEGATH'S

LĪDZ ZIEMASSVĒTKIEM ATVĒRTS VAKAROS.

Paņemiet šo sludinājumu līdzi un saņemsit

25% ATLAIDI

uz sludinātajiem

PULKSTEŅIEM un BRILJANTIEM.

BEZMAKSTS atslēgu ķēdīte katram, kas ienāks pie

DURRBIN,

CREDIT JEWELLERS LTD.

373 Yonge St.

(tieši D. no Dundas)

Pastāv 43 gadi.

CHAPMAN BROS. LTD

BRILJANTU un JUVELIERU VEIKALS,

Chapman

BROS LIMITED

261 YONGE ST.

Dienvidos no Dundas pazemja.

Morse

— Briljanti — Pulksteņi
— Galda piederumi — Trauki
— Juvelieru preces — Galda radio
— Foto aparāti — Ceļošanas piederumi
. . . un citas dāvanām piemērotas mantas.

8 TORONTO VEIKALI ceturtdienās un piektdienās ATVĒRTI LĪDZ pl. 9 V.

— 282 Yonge (pie Dundas)
— 1190 St. Clair W. (rietumos no Dufferin)
— 2868 Dundas W (rietumos no Keele)
— CLOVERDALE Shopping Centre
— PARKWAY PLAZA
— EGLINTON SQUARE Shopping Centre
— NORTHTOWN Shopping Centre
— SUDBURY, 1 Elm Street

ZIEMSVĒTKU DĀVANĀM nāciet un apskatiet

BRITISH and EUROPEAN IMPORTS

— IZSŪTI GALDAUTI,
— GALDAUTI un PALAGI,
— KABATAS LAKATIŅI,
— SKOTU RŪTAINĀS un
— TIRAS VILNAS SEGAS

pie

DONALD MAC LEAN,

233 Yonge Street

(Ziemeļos no Shuter)

Izsūtām pa pastu.

UZ PASŪTĪNĀJUMU GATAVOTI JAUNĀKĀ VEIDA PILNVILNAS UZVALKI

$55.00

2 UZVALKI PAR $100,00

pie

BOND CLOTHES

271 YONGE Street

ST. REGIS HOTEL

(EIROPIEŠU VADĪBĀ)

JŪS JUTĪSITIES TĀ, KĀ VĒLATIES.

FRANČU BUFETE

Pusdienošana un dejošana.

Labas apmešanās telpas iebraucējiem.

Liels parkošanas laukums.

ST. REGIS HOTEL

392 Sherbourne St.

(pie Carlton)

Tel. WA 1-4135.

1919 PEOPLES VALUE 1958

Esam priecīgi jums pakalpot . . . . . ar augstvērtīgām mantām, kas jums noderīgas dāvanai un katrai vajadzībai.

APSTIPRINĀTI „A-1" KVALITĀTES BRILJANTI.

LABAS KVALITĀTES PULKSTEŅI.

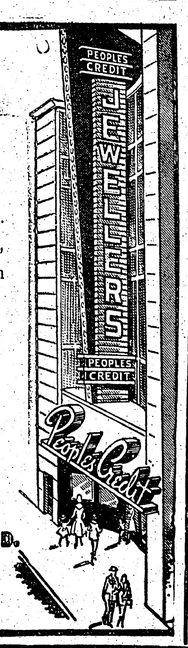

PEOPLES

CREDIT JEWELLERS LTD.

181 Yonge St.

Tel.: EM 6-2281

Veids, kā jūs visparocīgāk varat izdarīt iepirkumus. — Nāciet uz IEKŠPILSĒTU Ziemassvētku pirkumiem visai ģimenei. — Izdarot iepirkumus, atsaucieties uz šo sludinājumu šai laikrakstā. Paņemiet šo laikrasta lapu līdzi.

Trešdien, 1958. g. 17. decembrī, 101. n-rs.

MADISON FURS

MAKER TO WEARE

REZMAKSAS Ziemassvētku piedeva — Minka kokteiļa cepure.

25%-50% AT

	Parastā cena	Pārdodam
Melnās elektr. RONĀDAS METEĻI ar krāsotiem trušu un minku apšuvumiem	$225 TAGAD	$89
AITĀDAS METEĻI krāsoti, ¾ garumā	$189 TAGAD	$119
KARAKULA METEĻI, ¾ garumā, krāsoti melni un pelēki	$225 TAGAD	$139
MUSKRATA METEĻI, jaunākie toņi (krāsoti)	$360 TAGAD	$189
Dabiskā pelēkā KARAKULA METEĻI, ¾ garumā	$475 TAGAD	$269
SKĒRETI RAKŪNA METEĻI, (krāsoti)	$545 TAGAD	$289
Melni HUDSONA ROŅU METEĻI (krāsoti	$505 TAGAD	$389
Ziemeļjūras ROŅU METEĻI, ¾ garumā	$685 TAGAD	$429

Un daudz citu augstas kvalitātes. NĀCIET un PĀRLIECINIETIES!

ik dienas no pl. 9 rītā līdz 6 v., arī sestdienās.

2 gadu garantija visām precēm.

2½ BLOKI AUSTRUMOS NO BATHURST ielas.

NO MONEY DOWN 416 BLOOR W.

2½ BLOCKS EAST OF BATHURST

DAILY 9 P. SAT. 6 P.

ĀTRA ZĀĻU PIEG

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zem aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā jumi apdrošināti.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties pers

B & A PHARMAC

478 PARLIAMENT ST., TORONTO

BAZNĪCAS ZIŅA

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 544 Second St. Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā:

Svētdien, 21. decembrī Betlemes baznīcā, pl. 3 p.p. dievkalpojums. Port Vašingtonā un Friportā dievkalpojumi pārkārtoti.

Lielā eglīte. Draudzes svētdienas skolu kopīgais Ziemassvētku sarikojums svētdien, 21. decembrī, pl. 2 dienā Arlington zālē, tāpat kā iepriekšējos gados. Svētbrīdis un dziesmas, skolu uzvedumi skatos un skaņās, azaids un rotaļas.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cināas draudzē, 5015 W. Ferdinand Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - ut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Suuārr, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Mīora draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvīdēl, Ill., tel. FI 2-2428.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināŗa baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur,Ont., tel. 4-0302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 14. decembrī, pl. 11 no rīta Adventa dievkalpojums.

Svētdien, 21. p.p. Bērnu Ziem

Trešdien, 24. Svētvakara dievk dās draudzes ko

Pirmajos Zie decembrī, pl. 10, kalpojums.

Māc. A. Lūsis, Toronto, Ont., te

Svētdien, 21. d p. Adventa die Jāņa baznīcā. S

24. decembrī svētvakara die Jāņa baznīcā: 1 pl. 6 vakarā; 2. d plkst. 8 vakarā.

1959. g. 1. janv rīta Jaunā gad Sv. Jāņa baznīc

Iesvētes māci janvārī, plkst. 2 baznīcā.

Māc. A. Briedi Toronto, tel. PL

Toronto Austr viešu draudzes notiek Sv. Barn Danforth Ave.

21. decembrī, p dzes eglīte bērn baznīcas zālē.

24. decembrī svētvakarā, plks jums.

31. decembrī rā, plkst. 7,00 dievgaldu.

Bramptonā, L draudzē Ziemsvē brī, plkst. 1,30 jums Grace Un

HAMI

Māc. E. Pava St., Hamilton, 3-1182

Hamiltonā, La Kristus draudz as baznīcā 17 CE 2-2385.

Ceturtdien, 18 vakarā draudze baznīcas blakus

Hamiltonas l Stanley Ave. un rī, telefons NO

Māc Fr. Rup Ave., Winnipeg 42-5512. Vinipeg lut. sv. Krusta ā ņa baznīcā, Elli ielu stūrī.

Māc. Edg. La Park Road, Ot Tel.: RE 3-3906

Latviešu ev. - dzes dievkalpoj Pētera baznīcā,

Māc. Ed. Ker Dr. Sudbury, O

Norandā sest brī, pl. 19 Unit kalpojums. Bēr jums ar svētbrī 19.

Virdžinijtaunā decembrī, plks baznīcā dievka eglītes sarikoju plkst. 15.

Sadberijā Zie ra dievkalpoju plkst. 17,30 S (232 Pine St).

MADISON FURS

MAKER TO WEARER

REZERVĒTS Ziemassvētku piedeva — Minka koktela cepure.

25%-50% ATLAIDE

	Parastā cena	Pārdodam
Melnās elektr. RONĀDAS MĒTEĻI ar krāsotiem trušu un minku apšuvumiem	$225 TAGAD	$89
AITĀDAS MĒTEĻI krāsoti, ¾ garumā	$189 TAGAD	$119
KARAKULA MĒTEĻI, ¾ garumā, krāsoti melni un pelēki	$225 TAGAD	$139
MUSKRATA MĒTEĻI, jaunākie toņi (krāsoti)	$360 TAGAD	$189
Dabiskā pelēkā KARAKULA MĒTEĻI, ¾ garumā	$475 TAGAD	$269
ŠĶĒRĒTI RAKŪNA MĒTEĻI, (krāsoti)	$545 TAGAD	$289
Melni HUDSONA RONU MĒTEĻI (krāsoti	$585 TAGAD	$389
Ziemeļjūras RONU MĒTEĻI, ¾ garumā	$685 TAGAD	$429

Un daudz citu augstas kvalitātes. NĀCIET un PĀRLIECINIETIES!
ik dienas no pl. 9 rītā līdz 6 v., arī sestdienās.
2 gadu garantija visām precēm.
2½ BLOKI AUSTRUMOS NO BATHURST ielas.

Ērti maksāšanas noteikumi

NO MONEY DOWN **416 BLOOR W.** PHONE WA. 2-9464

2½ BLOCKS EAST OF BATHURST — DAILY 9 P.M. SAT. 6 P.M.

ZIEMASSVĒTKIEM:

CEPUMI,

ŠOKOLĀDES,

PIPARKŪKAS,

TORTES,

MARČIPĀNS.

AMJARV'S BAKERY
602 YONGE ST. TORONTO
WA. 2-5346

IZĪRĒJAMA

mēbelēta istaba ar pilnu pansiju klusā mājā.

Zvanīt HO 3-4594, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETEJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

EGLĪTES VAKARS

DV TORONTO NODAĻAS BIEDRIEM UN IEVESTIEM VIESIEM.

27. decembrī, plkst. 7,00 vakarā, DV namā, 123 Huron St., Toronto.

★ SAVSTARPĒJA APDĀVINĀŠANĀS. ★

Jāņem līdzi dāvana $1.- vērtībā.

DV TORONTO NODAĻAS VALDE.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

MEKLĒ DĒLU.
Ja kāds ko zinātu par

ARNOLDU Jāņa dēlu,

ZIRNĪTI,

dzim. 1925. g. 8. jūlijā, meklē māte Latvijā. Lūdz ziņas sniegt BOLMANIM, RO 7-8596, 49 Evelyn Ave., Toronto, Canada.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

☆ Ziemassvētku sveicieniem bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.

☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.

☆ Tautiskie izstrādājumi.

Pasūtiniet savlaicīgi.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
55 Wellington W., (tuvu pie Bay St.), Toronto, Ont. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notariātā birojas Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski un latviski.

SŪTOT SAIŅUS UZ DZIMTENI, IZMANTOJIET ŠĪS PAZEMINĀTĀS CENAS LĪDZ 20. DECEMBRIM!

Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam naudu atpakaļ. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.

Uzdodiet pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.

DV GRĀMATNICAS SAINĪŠU DIENESTS,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9	20 mārciņas smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra)	$11.20
c—18	Iepriekšējais dubultoti un 100 cigarešu (Chesterfield vai Camel) vai 500 gr šokolādes	$19.00
T—9	20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku	$20.80
Z—9	20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra)	$24.50
S—9	20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās vai 15 mārc. konservēta sviesta bundžās)	$25.25
M—9	20 mārciņas vislabākās kvalitātes kviešu miltu	$11.20
6—A	0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 20 cigaretes	$15.80
6—B	2 kg sviesta, 2 kg istas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes	$28.00
8—A	1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu (bundžā)	$16.00
8—B	2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes	$27.80

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks —	dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3.4 kg)	$21.00
Kf —	izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3.4 kg)	27.50
Kl —	izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg)	$35.50
FFk —	visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg)	$45.50

DĀMU KOSTĪMIEM

Df —	angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg)	$27.00
Ffd —	visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $10.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar	$34.00

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm —	biezs pelēks, bēša, zaļgans vai kiegeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $3.90 metrā. Komplekts: 2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg)	$19.70
D2 —	angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $6.90 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg)	$28.50
Dl —	izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.50 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg)	$35.50
FFd —	visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2.75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar	$45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS.

Le —	brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $3.60 metā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg)	$20.50
Pa —	tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $4.80 metrā. Komplekts (3,5 kg)	$24.50
Vi —	tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $6.90 m. Komplekts (3,30 kg)	$32.00
La —	tumši pelēka (t.s koksa krāsa) vai balozpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $7.80 m. Komplekts (3,3 kg)	$35.00
Hf —	tumši pelēka, tušmi zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzijas drāna, viegli svītrota, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg)	$36.50
Hl —	visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $10.90 vai $12.90 m. Komplekts (3,3 kg)	$43.80 resp. $52.50
Ms —	melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $6.90, $8.20, $10.90 vai $12.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.	

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licences, porto un apdrošināšanas izdevumi:

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Augšā minētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI

PA —	5 mārc. konservēta šķiņķa, 1 kg cūku tauku, aknu pastētes, 2 kg sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg pupiņu kafijas un 20 gab. Ziemassvētku svecišu	$24.75
	Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan)	$49.00
PB —	3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg istas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus	$22,75
	Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan)	$43.75
PC —	9 mārc. konservēta šķiņķa, kakao, kafijas vai šokolādes (no katra pēc norādījumiem) + 60 Chesterfield cigarešu	18.75
	Tas pats dubultots	32.75

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

DAŽĀDI:

Vilnas dzija, sevišķi miksta, piemērota zīdaiņu pūriņiem, 100 gr	$1.70
Vilnas dzija, piemērota kamzoļiem, jakām, cimdiem u. c., 100 gr.	$1.35
Dāmu veļas komplekts (Charmease), 265 gr.	$4.75 — $6.50
Dāmu veļas komplekts, apakšsvārki un bikses, nailons, 140 gr.	$4.80 — $6.60
Siltas dāmu veļas komplekts, 50% vilna, 50% kokvilna, 165 gr.	$4.80
Vilnas dāmu veļas komplekts, 165 gr.	$6.80
Dāmu veļas komplekts, kokvilna ar mežģiņēm, 115 gr.	$3.80
Vilnas apakšbikses, dāmām, 120 gr.	$3.50
Dāmu krekliņi, tīras vilnas, bez piedurknēm, 90 gr.	$2.80
Dāmu cimdi, kokvilnas triko, pāris 50 gr.	$1.40 — $2.60
Dāmu cimdi, krepnailona, pāris 25 gr.	$2.00 — $3.20
Dāmu dūraiņi, pāris 25 gr.	$2.00 — $? 50
Dāmu džemperi, 275 gr.	$5.80—$7.60—$10.50
Galvas lakati, rajonvilnas, 100 gr., sākot ar	$1.25
Komplekts kungu apakšveļas ar garām piedurknēm un stilbiem, kokvilnas triko, 585 gr.	$4.50 vai $5.25
Komplekts kungu apakšveļas ar īsām piedurknēm un gariem stilbiem, kokvilnas triko, 350 gr.	$4.25 vai $4.95
Komplekts kungu apakšveļas bez piedurknēm, ar īsiem stilbiem, kokvilnas triko, 215 gr.	$2.80 $3.60
Kungu virskrekls, poplina, 300 gr., sākot ar	$6.90
Kungu cimdi, kokvilnas triko, 70 gr.	$1.00 $2.20
Kungu jaka, vilnas, pogājama, 380 gr.	$8.90 vai $13.50
Kungu sviteris, 100% vilnas, 710 gr.	$10.80 vai $18.75
Tīras vilnas šalle, 175 gr.	$2.40 vai $3.60
Vilnas sega, 875 gr.	$9.50 vai $12.50
Dāmu vai kungu lietus mēteļi, impregnēti, 1150 gr.	$15.50 $23.75

Dāmu zeķes

Nailona, pāris 45 gr.	$1.50
Tīkla nailona, pāris 45 gr.	$2.00
Krepa nailona, pāris 60 gr.	$2.25
Vilnas, pāris 100 gr.	$2.50
Tīras vilnas, biezas, 120 gr.	$3.40

Kungu zeķes

Vilnas ar nailona pastipr., 120 gr.	$1.80
Spunnailona, pāris 85 gr.	$1.20
Krepa nailona, pāris 55 gr.	$1.60
Slēpētāju zeķes, norvēģu, dāmu un kungu, pāris 175 gr	$1.75
Dāmu vai kungu ādas cimdi ar oderi 150 gr.	$5.60 vai $7.40

APAVI, ĀDAS UN GUMIJAS PRECES

Ādas cepure, Kanadas, ausaina, 190 gr.	$4.75
Silti, nemirkstoši nailona zābaciņi (botes) dāmām, mazgājami, ar imitētas aitādas silto oderi, 950 gr.	$9.50
Gumijas stulmu zābaki dāmām un bērniem līdz Nr. 42, 1300 gr.	$6.50
Gumijas stulmu zābaki vīriešiem, 1700 gr.	$8.50
Vīriešu galošas, 550 gr.	$3.50
Slēpju zābaki kungiem vai dāmām, 1600 gr.	$14.60 $16.60 vai $18.00
Garie zābaki ar jērādas oderi vīriešiem, 2800 gr.	$31.00
Ūdens zābaki, chromādas, viscauri oderēti, 1900 gr.	$27.00
Dāmu zābaciņi, brūni vai gaiši brūni, ar sevišķi izturīgu pazoli, līdz Nr. 36, 1700 gr.	$14.00
virs Nr. 36, 1750 gr.	$19.50
Dāmu kurpes ar ādas pazoli, svars pāri 800 gr., sākot ar	$10.80
Dāmu kurpes ar vieglu gumijotu pazoli, 800 gr., sākot ar	$9.50
Kungu kurpes pēc izvēles, 1000 gr.	$17.50
Melnas vai brūnas solidas kungu kurpes ar dubultzoli, 1100 gr.	$13.60 $15.50
Kungu ielas kurpes ar gumijas vai ādas zoli, 1400 gr., sākot ar	$10.80
Kungu sandales, darba vai sporta apavi, 600 gr., sākot ar	$7.50
Dāmu, kungu un bērnu mājas kurpes, 250 gr.	$3.00
Kamieļvilnas mājas kurpes, kungiem vai dāmām 350 gr.	$2.20
Melna vai brūna, ļoti labas kvalitātes kurpju virsāda, 16—17 kv. pēdas, 5—6 pāriem kurpju līdz ar oderādām, 100 gr.	$20.60
Īsta zoļāda, ļoti labas kvalitātes, 1000 gr.	$4.20 vai $6.00
Ādas portfelis, trisdaļīgs, 700 gr.	$8.50, $14.00 vai $28.00
Zeķturi - korsete - elastīga (3 lielumi)	$2.40, $3.40 vai $4.80
Veļas gumija, 15 metri	$0.90
Dāmu vai kungu rokas pulksteņi (17 akmeņi), sākot ar	$18.00

Saini sagatavojot, —neaizmirstiet atskaitīt no vēlamā svara daudzuma 1 kg — 1,5 kg (smagākām) iesaiņojumam. Šīni sarakstā minētos priekšmetus var novietot arī t. s. standartsaiņos (kas izziņoti iepriekšējos sludinājumos) līdz vēlamajai svara robežai.

Pie saiņa izdevumu kopsummas vēl jāpieskaita licencei un pārsūtīšanai:

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 584 Second St. Brooklyn 15, N. Y.
Dievkalpojumi Betlemes baznīcā:

Svētdien, 21. decembrī Betlemes baznīcā, pl. 3 p.p. dievkalpojums. Port Vašingtonā un Friportā dievkalpojumi pārkārtoti.

Lielā eglīte. Draudzes svētdienas skolu kopīgais Ziemassvētku sarikojums svētdien, 21. decembrī, pl. 2 dienā Arlington zālē, tāpat kā iepriekšējos gados. Svētbrīdis un dziesmas, skolu uzvedumi skatos un skaņās, azaids un rotaļas.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - ut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Soders, 1039 — 39 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Misra draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melrose, Ill., tel. FI 2-2428.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenberga. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trisvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdieh, 14. decembrī, pl. 11 no rīta Adventa dievkalpojums.

Svētdien, 21. decembrī, pl. 4 p.p. Bērnu Ziemassvētku eglīte.

Trešdien, 24. decembrī, pl. 7 Svētvakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Pirmajos Ziemassvētkos, 25. decembrī, pl. 10,30 no rīta dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Svētdien, 21. decembrī, pl. 2 p. p. Adventa dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

24. decembrī Ziemassvētku svētvakara dievkalpojumi Sv. Jāņa baznīcā: 1. dievkalpojums pl. 6 vakarā; 2. dievkalpojums — plkst. 8 vakarā.

1959. g. 1. janvārī, plkst. 11 no rīta Jaunā gada dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Iesvētes mācība sākšies 11. janvārī, plkst. 2 p. p. Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd. Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

21. decembrī, plkst. 3 p.p. draudzes eglīte bērniem Sv. Barnaba baznīcas zālē.

24. decembrī — Ziemassvētku svētvakarā, plkst. 6,30 dievkalpojums.

31. decembrī — Vecgada vakarā, plkst. 7,00 dievkalpojums ar dievgaldu.

Bramptonā, Latviešu ev. - lut. draudzē Ziemsvētkos, 25. decembrī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. R. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Ceturtdien, 18. decembrī, pl. 7 vakarā draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Norandā sestdien, 20. decembrī, pl. 19 United baznīcā dievkalpojums. Bērnu eglītes sarikojums ar svētbrīdi svētdien, plkst. 19.

Virdžinijtaunā svētdien, 21. decembrī, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums. Bērnu eglītes sarikojums ar svētbrīdi plkst. 15.

Sadberijā Ziemassvētku vakara dievkalpojums 24. decembrī, plkst. 17,30 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St).

Sadberijā I Ziemassvētkos, 25. decembrī, plkst. 13 Ziemassvētku dievkalpojums.

Kristīts Virdžinijtaunā: Jānis Eduards Dulpiņš, Olģerta un Valentinas dēls.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

24. decembrī, plkst. 7 vakarā Ziemassvētku vakara dievgalpojums. Solisti — dziedone N. Valdovska un vijoles virtuozs G. Lapensons.

31. decembrī, plkst. 7 vakarā Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

28. decembrī, plkst. 4 p.p. 611 Westlue Ave jaunatnes sanāksme.

Kornvalē, 20. decembrī, plkst 7 vakarā Adventa dievkalpojums. Māc. V. Šēfers.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 21. decembrī, plkst. 1,30 dievkalpojums. Spredikis: Kas tu esi?

Ziemsvētku svētvakarā, 24. decembrī, plkst. 6,30 vak. dievkalpojums.

Ziemsvētkos, 25. decembrī, pl. 1,30 dievkalpojums.

Svētdien, 28. decembrī, plkst. 3.00 p.p. dievkalpojums un draudzes eglītes vakars The Trinity Memorial Church, 5220 Sherbrooke St., W. Eglītes vakarā Svētdienas skolas bērnu uzvedums: Svētajā naktī.

Vecgada vakarā, 31. decembrī, plkst. 7,00 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

Jaungada dienā, 1. janvārī, plkst. 11,00 dienā dievkalpojums.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnās latviešu ev.-lut draudzes Ziemassvētku vakara dievkalpojums, 24. decembrī, pl. 4.30 p. p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās. Svētdienas vakaros pl. 10 Okviles raidītājs (1250) pārraida reliģiska satura programmu latviešu valodā. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru svētdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

ST. REGIS HOTEL

(EIROPIEŠU VADĪBĀ)

JŪS JUTĪSITIES TĀ, KĀ VĒLATIES.

FRANČU BUFETE

Pusdienošana un dejošana.

Labas apmešanās telpas iebraucējiem.

Liels parkošanas laukums.

ST. REGIS HOTEL
392 Sherbourne St.
(pie Carlton)
Tel. WA 1-4135.

LATVJU DZIESMAI UN MŪZIKAI

Šai devizei sekojot, skaņu studija DAINA savu pirmo 5 gadu darbības posmu noslēdz ar sekojošiem jaunieskaņojumiem:

1) **Latviešu tautas dejas — klausītājiem un dejotājiem!**
Krāšņie aranžējumi (Valdis Treimanis), DAINAS orķestra izpildījumā (Vikt. Ziedoņa vad.), pareizo ritmu kontrole deju dejošanai (V. un E. Dzelmes) un speciāli zīmētā (A. Šimanis) ietvere — viss ir darīts, lai ikvienam no jums sagādātu patīkamu pārsteigumu.

1023 PLAUKSTIŅPOLKA — ALSUNGIETIS 45 RPM $2.40
1024 AŅDZIŅŠ — MUGURDANCIS 45 RPM $2.40
1025 LITENIETIS — BRĀLĪTIS un MĀSIŅA 45 RPM $2.40

2) **Beidzot! Dubultkvarteta „KALVIS" dziedājumi ilgspēlējošā plašē!**
12 mūsu mūzikāli augstvērtīgās dziesmas pašreiz labākā ansambļa izpildījumā. Tās kvalitāti izsaka atzinums: „Dzirdētais pārspēja cerēto!" — Mariss Vētra.

102_ Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt; No dzimtenes manas; Kaŗš; Dzimtene; Koklētājs; Uguns milna; Dies irae; Barka ar sienu; Vecie tēvi; Rozes; Jaunībai; Lūk, rozes zied. ..... 33 RPM $6.-

3) **Mūsu tautas dz. serijas 2. plate — E. Karlsones - Bērziņas izpildījumā.**

1027 Lokaitiesi, mežu gali; Ozoliti, zemzarīti; Div' pļaviņas; Tek saulīte; Aijā, Ancīt. ..... 45 RPM $2.-

4) **Divi pirmieskaņojumi — Valdemāra Salnas dziedājumā!**
Skaists izpildījums. Augstvērtīgs ieskaņojums.

1028 Alfr. Matisona — DZIMTENE; PAVASARS. 45 RPM $2.-

5) **Dubultkv. TĒVIJA dzied ZIEMASSVĒTKU u. c. garīgas dziesmas!**
Skaista svētku dāvana ikvienam latvietim. Plates ietverei speciāls — mākslinieka Arnolda Šimaņa — zīmējums.

1029 Klusa nakts; Katru gad' no jauna; Svētā nakts, ak, izlej tu; Jūs, ticīgie, nāciet; Šī ir tā kunga diena; Dieva lūgums; Lūgšana (A. Jurjāna); Lūgšana (S. Guno); Svētceļnieku koris no op. TANHEIZERS (ērģeļu pavadījumu spēlē I. un K. Gūtbergas).

Tās ir pēdējās no Skaņu studijas DAINA izdotajām 27 skaņu platēm ar kopsummā vairāk kā 150 skaņdarbiem. Tās visas atradīsit mūsu plašu katalogā, ko izsūtām par brīvu. Bez tam mūsu katalogā atradīsit **visas brīvajā pasaulē iznākušās latviešu skaņu plates.**

Vienmēr skaista dāvana ir DAINAS skaņu plate!

Lūdzu rakstiet:

R. Spuris, 1751 N. Troy St., Chicago 47, Ill. US

DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM
piedāvājam

ROMANI		
I. Leimane	VILKAČU MANTINIECE	$6.80
	KAILĀ DZĪVĪBA	$2.90
A. Niedra	MŪŽĪGĀ IEVA	$3.60
	MIERA IELAS CEPURNIECE	$3.40
	PERLES MAJORES DRAUGS	$3.40
	MELNĀ MAGONE	$2.80
T. Zeltiņš	MELNĀS AVIS	$3.40
	ROŽU GAITEŅIS	$3.40
A. Dziļums	LAILA NO RĪGAS	$4.00
Dz. Sodums	TAISAM TILTU PĀR PLAŠU JŪRU	$3.00
Z. Lagerlefa	LĒVENŠELDA GREDZENS	$5.40
J. Veselis	DIVĀS MĀSAS	$3.00
Z. Mauriņa	TĀLĀ GAITA	$4.00
	IEDRĪKSTĒTIES IR SKAISTI (kādas dzīves stāsts)	$4.95
Andr. Niedra	SIKSPĀRNIS	$3.90
	KAD MĒNESS DILST	$3.90
J. Klīdzējs	DŽENITORS	$4.00
	CILVĒKA BĒRNS	$3.75
DAZĀDAS		
G. Munte	GRĀMATA PAR AKSELI MUNTI	$3.60
J. Torvalds	TRIECIENS UZ BERLĪNI	$3.50
	TĀDAS BIJA BEIGAS	$3.50
Dr. H. Ekners	PĀRI ZEMĒM UN JŪRĀM	$3.50
Fr. Buss	BISMARKA NOSLĒPUMS	$1.80
J. Sārts	PIEVILTIE, romāns	$2.50
P. Jurevičs	DZĪVE UN LIKTENIS	$2.80
P. Klāns	RŪSA, romāns	$5.60
Ed. Virza	KĀRLIS ULMANIS	$2.80
O. Freivalds	KURZEMES CIETOKSNIS, I un II d.	$7,60
Dž. Steinbeks	PAR PELĒM UN CILVĒKIEM	$2.40
M. Zeberiņš	PŪRA PŪĶIS UN TRĪS SIEVAS	$3.40
J. Sarma	NEGANTNIEKS, romāns	$3.90
K. Lesiņš	PĒDĒJĀS MĀJAS, romāns	$4.00
J. Veselis	TEIKSMA PAR MANU MŪŽU	$3.80
R. Bangerskis	MANA MŪŽA ATMIŅAS, I d.	$4.80
Dr. Velss un Heijs	HIROŠIMAS DIENAS GRĀMATA	$2.80
J. Jaunsudrabiņš	MANA DZĪVE	$4.00
V. Janums	MANA PULKA KAUJAS GAITAS	$4.00
J. Širmanis	GAUJAS VĪRI	$2.50
Alf. Dziļums	DIEVA DZIRNAS, romāns	$4.00
P. Klāns	SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS, rom.	$3.80
V. Kroders	SMĪNĒTĀJI	$3.40
D. Gvareski	Don Kamilo jautrie piedzīvojumi	$3.20
JAUNATNEI		
	GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS	$2.75
	PASAKAS PAR SĒRDIENĪTI	$2.80
	PASAKAS PAR VELNIEM	$3.10
	EMĪLS UN BERLĪNES ZĒNI	$1.50
	GAILĪTIS UN VISTIŅA	$1.50
	AUGSIM LATVIJAI, dz. krājums	$1.25
	PRIEKŠPILSĒTAS NOSLĒPUMS	$2.80
	RAIBĀ VASARA, rom. jaunatnei	$2.80
	ANNELES GRĀMATA	$3.50
	ZELTA ATSLĒDZIŅA	$3.50
DZEJAS lieliem un maziem		
	PAR TO MAZO ŠŪPULĪTI	$2.20
L. Tauns	MŪŽĪGAIS MĀKONIS	$2.00
Ed. Sināts	SAULES UN ĒNU DĀRZOS	$1.50
E. Zālīte	SILA ZIEDI	$1.50
Ing. Vīksna	ES SAKU PALDIES	$2.75
Andr. Eglītis	Vai dievkociņš zied mātes kapu laukā	$4.00
J. Veselis	TRĪS LAIMES	$3.00
A. P. Mierkalns	ATLANTĪDA	$1.50
	TRADIRIDIS	$2.50
G. Saliņš	MIGLAS KROGS	$2.40
R. Galeniece	ATZĪŠANĀS	$3.60
	RUNČA VEZUMS, iz. izlase maziem	$2.20
	AVE MARIA (dz. antoloģija)	$3.70

Bez tam daudz citu grāmatu, kā vecākie, tā jaunākie izdevumi. Rotaslietas un tautiskie izstrādājumi.

Pasūtinot pa pastu, jāpievieno 10¢ pasta izdevumiem.

DV KANADAS GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

E. RUDZĪTIS, pārstāvis pie
I. MAWRODIN REALTOR,
2543 Dundas St., W., Toronto, Ontario,
tel. RO 7-3121.
MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD.

ZIŅAS ĪSUMĀ

❻ Ēģiptiešu rokās esošā Vidējo Austrumu ziņu aģentūra no Bagdades ziņo, ka Iraka nolēmusi izstāties no Bagdades aizsardzības pakta. Kopš apvērsuma Iraka savu nostāju šī pakta jautājumā nav skaidri formulējusi. Bet fakts, ka tā sāka saņemt ieročus no Padomju Savienības ,lika domāt, ka Irakas valdība gatavojas saraut saites ar Rietuimem. Iraka Bagdades paktu atstāšot nākamā gada februārī — laikā, kad tai būtu bijis jāatjauno savas līdzdalības tiesības.

❼ Kubas nemiernieki, kas tagad jau vairāk kā divus gadus cīnās ar diktātoriskā prezidenta Batistas armiju, nule kā nolēmuši dibināt paši savu valdību. Tajos apgabalos, kā piemēram, Orientes provincē, kur nemiernieku pārākums vairs nav apšaubāms, iecerētā valdība kā tāda arī funkcionēšot. Nemiernieku vadonis Kastro prasīšot savas valdības atzīšanu arī citās valstīs.

❽ Gvineja, agrākā franču kolonija Rietumafrikā, kas ieguva neatkarību šī gada oktobrī, kļūs Apvienoto Nāciju astoņdesmit otrais biedrs. Ar 10 pret 0 balsīm, Francijai atturoties, Drošības padome akceptēja Gvinejas lūgumu uzņemt Apvienotajās Nācijās. Gala vārdu uzņemšanas jautājumā teiks nobalsošana pilsapulcē. Kamēr Gvinejas uzņemšanai Padomju Savienība nepretojās, tā izmantoja savas veto tiesības (86. un 87. reizi), lai iekļūšanu Apvienotajās Nācijās aizkavētu Dienvidkorejai un Dienvidvietnamai.

❾ No Londonas ziņo, ka superkonservātīvais The Times samaksājis sēram Antonijam Īdenam 100.000 mārciņu par pēdējā memuāriem, kuŗus agrākais ministru prezidents tagad rakstot. Memuāru visinteresantākā daļa saistoties ar laiku un notikumiem, kas noveduši pie Suecas krizes. Īdens pierādot, ka Suecas akcija bijusi nepieciešama un ka ar to Anglija izdarījusi pakalpojumu visai pasaulei. Suecas operāciju laikā Sav. Valstis Anglijas un Francijas rīcību neatzina, nedz arī atbalstīja.

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

ED. TĪLMAŅA
PĀRTIKAS PREČU UN DELIKATEŠU VEIKALS,

731 Broadview Ave., Toronto, tel. HO 5-9905 (vienu bloku no Danforth Ave.)

Piedāvājam Ziemassvētku galdam CŪKAS ŠŅUKURUS, TITARUS, ZOSIS, lielā izvēlē svaigus pirmklasīgus UZGRIEŽAMOS, ĀRZEMJU KONSERVUS un SIERUS, ŽĀVĒTUS ZUŠUS, LAŠUS un KONSERVĒTUS NĒĢUS.

OGU MAIZE, PIRĀGI, PIPARKŪKAS, TORTES, KŪKAS un dažādi CEPUMI, ko pašu ceptuvē gatavojis piedzīvojis Rīgas konditors.

Svētku pasūtinājumus lūdzam nodot laikus. ☆ **PIEGĀDĀJAM MĀJĀS**

Otrdien, 22. decembrī veikals būs atvērts līdz pl. 9 vakarā, svētku vakarā līdz pl. 6.

VAR IEGĀDĀTIES LATVISKO KRĀSU VAIRODZIŅUS

ALA's SPORTA UN FIZISKĀS AUDZINĀŠANAS BIROJA PAZIŅOJUMS

Latviešu organizācijas un katrs tautietis, kas vēlētos iegādāties latviešu nacionālo krāsu vai citu trīskrāsu emaljētus vairodziņus (1⅛ collas plats un 1¼ collas augsts), tos var izdevīgi pasūtināt ALA's Sporta birojā. Trīs krāsu kopojums pieejams katrās vēlamās krāsās, bet pamatne no kuŗa katra metalla — vaŗa, sudraba, zelta u. c. — Cena, sākot ar $3.50, atkarībā no metalla pamatnes. Vairodziņi ir ar dažādām piestiprināšanas metodēm — skrūvīti, ķēdīti u. t. t. Pasūtinājumus pieņem Sporta biroja vadītājs A. Zāģeris — c/o American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon Street, N. W., Washington 10, D.C., USA.

DIVAS ĪPATAS GRĀMATAS

(Pārnesums no 5. lpp.)

Arī Balzaks, Gorķijs un Manns ir apstrādājuši kutelīgus tematus. Kāpēc lai to liegtu Nabokovam? Protams, tā nav nekāda lektīra bērniem un padsmitniekiem, kā arī cilvēkiem ar vājāku raksturu . . .

Būtu vēl jāpiemetina, ka tā ir krievu emigranta grāmata, kas ieguvusi tādu ievērību. Viņš savus agrākos darbus rakstījis krieviski un tie sakopoti kādā cita apgāda izdotā grāmatā.

NABOKOV'S DOZEN by Vladimir Nabokov, Doubleday and Co izdevums, 214 l. p. Cena — $4.00.

Autors šai krājumā sakopojis 13 stāstus no emigrantu dzīves, kas rakstīti gan krieviski, gan angliski un franciski, vēlāk tulkoti angliski. Edmunds Vilsons autoru apzīmējis par „angļu prozas meistaru". Nabokovs tēlojis gan cara Krieviju, gan Vakareiropu starp diviem pasaules kariem, kā arī dzīvi ASV kopš 40-tiem gadiem.

Autors noraida pārmetumus, ka viņš būtu kopējis reālo dzīvi: „Es esmu tikpat maz vainojams reālās dzīves imitācijā, cik reālā dzīve būtu vainojama manis plagiatizēšanā."

Daži kritiķi N. pielīdzina Gogolim, jo viņš esot viens no tiem retajiem modernajiem rakstniekiem, kas ir spējis radīt un piepildīt ar saviem tēliem veselu savu paša pasauli. **Budzis.**

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem jaunus abonentus, kā pieņem un sniedz informāciju, arī abonementu pagarinājumus.

Ontario transporta departaments paziņo

PUNKTU SISTĒMU,

LAI RADĪTU LIELĀKU DROŠĪBU UZ ONTARIO CEĻIEM UN PILSĒTU IELĀS.

Spēkā ar 1959. gada 1. janvāri.

Punktu sistēmas nolūks ir pasargāt gājējus un miljoniem uzmanīgos spēkratu vadītājus no tiem, kuŗi ir mazākumā, kuŗi neievēro satiksmes noteikumus un vispār ignorē spēkrata vadītāja pienākumus.

Aizsargā labos braucējus un labo sliktos braucējus. Labie braucēji būs drošāki. Aizmāršīgajiem motoristiem būs jāatjauno braukšanas tiesības.

Kontroles nepieciešamība un Punktu sistēmas ieviešana ir nepieciešama, lai mazinātu satiksmes nelaimes gadījumus un lai solidārizētos ar citu provinču un ASV motoristiem.

Tas vajadzīgs, lai pasargātu dzīvības — jūsējo ieskaitot.

PUNKTU SISTĒMAS NOTEIKUMI

Punkti tiks ierakstīti braukšanas reģistros par pārkāpumiem kā zemāk norādīts:

12 punkti 2 gadu laikā — braukšanas atļaujas zaudēšana uz 3 mēnešiem.
12 punkti viena gada laikā — braukšanas atļaujas zaudēšana uz 6 mēnešiem.

Pēc 9 punktu sasniegšanas spēkratu vadītāji tiks izsaukti uz pārrunām, lai noskaidrotu, kāpēc pārkāpumi izdarīti. Vajadzības gadījumā viņus pārbaudīs. Ja izrādīsies, ka tie nav piemēroti spēkratu vadīšanai — zaudēs braukšanas atļaujas.

Punkti tiks dzēsti pēc diviem gadiem no pārkāpuma izdarīšanas brīža. Pēc tam, kad izbeidzās braukšanas atļaujas atņemšanas laiks, punkti tiek dzēsti.

Katrs motorists, pieprasot 1959. gada braukšanas atļauju, saņems arī aprakstu par Punktu sistēmu.

PUNKTU SISTĒMAS TABULA

Punkti	Pārkāpums	Punkti	Pārkāpums	Punkti	Pārkāpums
12	Ja braucot ar spēkratu, izdarīts kriminmāls noziedzīgs nodarījums.	5	Pārsniedzot braukšanas ātrumu 30 jūdzes vai vairāk stundā.	2	Nerādot signālus.
12	Braucot iereibušā stāvoklī.	3	Pārsniedzot braukšanas ātrumu 10 jūdzes, bet nepārsniedzot 30 jūdzes stundā.	2	Neievērojot braukšanas noteikumus uz šosejām, kur ir tikai 2 ceļi.
12	Braucot, kad nav spējīgs vadīt spēkratu.	3	Neievērojot braukšanas priekšrocības.	2	Neapstājoties pie skolu autobusiem.
12	Braucot ar svešu atļauju.	3	Neziņojot par notikušu nelaimes gadījumu.	2	Nevajadzīgi lēna braukšana.
	Par visiem šiem pārkāpumiem draud braukšanas atļaujas atņemšana vismaz uz 3 mēnešiem.	2	Pārsniedzot braukšanas ātrumu līdz 10 jūdzēm stundā vai mazāk.	2	Braucot par tuvu.
9	Izvairīšanās apstāties nelaimes gadījuma vietā.	2	Neatļauti apbraucot.	2	Nepareizi apbraucot tramvajus.
5	Neuzmanīga braukšana.	2	Negriežot ceļu.	2	Atverot spēkrata durvis no nepareizās puses.
5	Ātra braukšana.	2	Nepareizs pagrieziens.	2	Neievērojot kājnieku krustojumus.
				2	Cita veida braukšanas noteikumu neievērošana.

Ievērojiet pareizas braukšanas noteikumus,
tad jūsu braukšanas reģistri būs tīri.

Hon. M. B. DYMOND, M. D. ministrs **D. J. COLLINS, viceministrs**

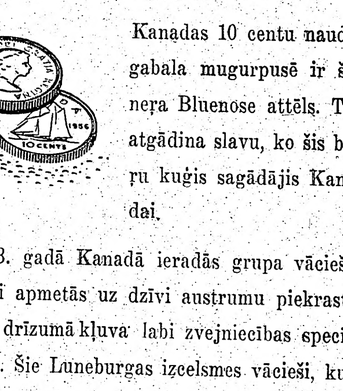

ZILDEGUNS

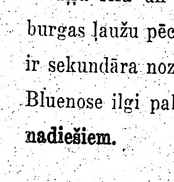

Kanadas 10 centu naudas gabala mugurpusē ir šoņera Bluenose attēls. Tas atgādina slavu, ko šis buru kuģis sagādājis Kanadai.

1753. gadā Kanadā ieradās grupa vāciešu. Viņi apmetās uz dzīvi austrumu piekrastē, kur drīzumā kļuva labi zvejniecības speciālisti. Šie Luneburgas izcelsmes vācieši, kuŗi laika tecējumā ātri aizmirsa savu mātes valodu, šodien ir vecākie angliski runājošie kanadieši. Viņi kļuva slaveni buru kuģu būvētāji — šoneris Bluenose ir viņu labākais un populārākais ražojums.

Būvēts 1921. gadā, Bluenose uzvarējis sacensībās, turpinot nest savu labo vārdu līdz 1946. gadam, kad Haiti tuvumā uzskrēja uz koraļļu rifa un nogrima. Pašlaik šo Luneburgas ļaužu pēcteču būvētiem buru kuģiem ir sekundāra nozīme, bet lieliskais šoneris Bluenose ilgi paliks labā atmiņā visiem kanadiešiem.

The House of Seagram

Dzērienražotāji kopš 1857. gada

AUSTRA HOLCMANE — soprāns
PĒTERIS GEISTAUTS — baritons
Bapt. draudzes koris — dir. ARVIDS PURVS

ZIEMSVĒTKU KONCERTS

Svētdien, 21. dec., pl. 3 p. p.
WALMER RD. BAPTISTU BAZNĪCĀ, TORONTO